

Dobra promocija v svetovni izložbi

ALJOŠA FONDA

Navdušen nastop Slovencev iz Trsta, Gorice in Benečije na milanskem Expu je s svojo pozitivno energijo celo zapodil črne oblake, ki so že od jutra ogrožali "zamejski dan" na svetovni razstavi. Mimo šale, društva, podjetja in manjšinske organizacije so se ob tej priložnosti res potrudile in ponudilev Milanu pravi praznik, ki je pošteno povečal število dnevnih obiskovalcev slovenskega paviljona.

Na glavni ulici so potekali nastopi, ki so pritegnili pozornost številnih, pretežno mlajših obiskovalcev iz različnih držav, mnogo je bilo šolarjev. Na Expu je bilo včeraj dobrih dvesto zamejskih Slovencev.

Kdor meni, da je šlo zgolj za zabavo ali dolžno pozornost do manjšine, se moti. Expo je, hočeš nočeš, svetovna izložba, po kateri se "šeta" na tisoče ljudi, Italijanov in tujcev. Če je eden od ciljev slovenske manjšine, da postane čim bolj prepoznavna in da bo v Italiji vse manj ljudi debelo gledalo, ko jim omeniš Slovence, gredo take predstavitve gotovo v to smer. Upam si trditi, da je en "zamejski dan" s svojo ljudskostjo in neobremenjenostjo učinkovitejši od desetih posvetov. Drugo poglavje zadeva gostince in vinarje, ki svoje proizvode že dolgo predstavljajo na najbolj prestižnih lokacijah in s tem pripomorejo tudi k prepoznavnosti svoje rodne zemlje ter rojakov.

Za nastop slovenske in italijanske manjšine (iz Italije oz. Slovenije) v okviru slovenskega paviljona si je že pred časom vztrajno prizadeval zlasti slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič (ki je po rodu iz Lokve), to mu je treba priznati. Marsikdo pa meni, da bi se morali Slovenci iz Italije na podoben način predstaviti tudi (ali še predvsem) na italijanskem paviljonu. Za to bi se morali sami angažirati že dolgo od tega, morda smo to priložnost podcenjevali. Vsekakor pa tudi v Palazzo Italia ne bomo povsem odsotni, in sicer po zašlugi naših vrhunskih vinarjev, ki bodo v prihodnje nastopali v povezavi z Deželo Furlanijo-Julijsko krajino.

MILAN - V slovenskem paviljonu včeraj dan Slovencev v Italiji

Expo spektakel s pesmijo, plesi in izvrstno kulinariko

Uspešen obisk priredili SDGZ, Kmečka zveza, SKGZ in SSO

Na včerajšnjem milanskem prazniku Slovencev v Italiji je nastopila tudi akrobatska skupina Cheerdance Millenium, ki je navdušila občinstvo

FOTO DAMJAN BALBI

MILAN - V središču svetovne razstave Expo 2015, v okviru lepo urejenega in elegantnega slovenskega paviljona, so se včeraj predstavili Slovenci iz Italije. S kulinariko, ki je glavna tema letošnjega Expa, pa tudi z glasbo, s folkloro in plesno-akrobatskimi podvigi so zamejski Slovenci tako v paviljonu kot na glavni ulici pred njim uprizorili večurni šov, ki je bil po splošnem mnenju uspešen - kljub delno neuresničenim slabim vremenskim napovedim in splošni pomanjkljivi organizaciji, ki za enkrat še vlada v Milanu.

V VIP sobi slovenskega paviljona so se pred novinarji uglednih revij, slovenskim ministrom Gorazdom Žmavcem in ostalimi gosti zvrstile okusne jedi ter vina slovenskih gostincev in vinarjev iz FJK. Pobuda sodi v okvir Okusov Krasa, temeljito jo je pripravilo Slovensko deželno gospodarsko združenje, k njej je pristopila Kmečka zveza ob sodelovanju javne agencije Spirit Slovenija.

Shaurli tudi uradno deželni odbornik

Na 2. strani

Tržaški Alcatel je za Rim strateško podjetje

Na 5. strani

Goriška pokrajina za odstranitev azbesta

Na 14. strani

Nove nagrade za naše pevske zборе

Na 19. strani

ČRNA KRONIKA Z balkona v Neaplju ubil štiri ljudi

NEAPELJ - Grozljivo. Tako lahko z eno samo besedo opišemo včerajšnji dogodek, v katerem je moški z balkona ubil brata, svakinjo, sosedo in mladeniča, ki se je mimo peljal s skuterjem. Zgodilo se je v neapeljskem predmestju Secondigliano, kjer je 48-letni bolničar izvedel pokol (ranil je tudi šest ljudi) ter nato grozil, da ne bo odnehal, na kar se je predal policistom. Blaznež, ki je lovec, je imel doma več orožja in tudi razstrelivo.

Na 11. strani

GRADIŠČUTA - Ob robu vinograda Protislovenska psovka na verzih slovenske pesmi

GRADIŠČUTA - »En hribček bom kupil, bom trte sadil, prijatelj bom vabil, še sam ga bom pil.« Z rdečim razpršilec je v noči s četrtega na včerajšnji dan neznan vandal pomazal kamnito znamenje z verz iz priljubljene slovenske pesmi, ki stoji ob robu vinograda Damijana Podveršiča v Gradiščuti v goriški občini. Za vandalskim pohodom ostajata napis »Slavi di merd« in kljukasti križ. Podveršič je sklenil, da mazaške akcije ne bo prijavil silam javnega reda, neznanega vandala pa vabi, naj se pri njem oglasi.

Na 15. strani

carpinus
OUTLET PELLET
AKCIJA MESECA
BUKOVI PELETI BIOPROFIT
3,90 €
PRIPLEJMO NA DOM
minimalno paleta - 90 vreč
Za naročilo: 0038653334404
URNIK
ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00
sobota: 8.00 - 13.00
Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31
6240 Kozina
www.carpinus.si

DUNAJ - Včeraj je poteklo 60 let od podpisa Avstrijske državne pogodbe (ADP)

Avstrija z ADP dobila povrnjeno suverenost

DUNAJ - Avstrija je 15. maja 1955 podpisala avstrijsko državno pogodbo (ADP), uradno pogodbo o ponovni vzpostavitvi samostojne in demokratične Avstrije, s katero je država deset let po koncu druge svetovne vojne dobila povrnjeno polno suverenost. Za Slovenijo je posebej njen pomemben 7. člen, ki določa obveznosti Avstrije do slovenske manjšine. Pogodbo, ki je obnovila avstrijsko neodvisnost in državne meje, so pred 60 leti podpisali predstavniki zaveznikov okupacijskih sil, ameriški državni sekretar John F. Dulles, zunanji minister takratne Sovjetske zveze Vjačeslav Molotov, zunanji minister Velike Britanije Harold Macmillan, vodja francoske diplomacije Antoine Pinay, v imenu avstrijske vlade pa zunanji minister Leopold Figl.

ADP je začela veljati 27. julija istega leta, ko je vseh pet pogodbenic deponiralo ratifikacijske listine pri depozitarju, za katerega je bila izbrana takratna Sovjetska zveza. Avstrija je z ADP postala suverena država. Pet mesecev po podpisu so jo zapustile še zadnje okupacijske sile, 14. decembra 1955 je bila sprejeta v Združene narode.

ADP podrobno določa tudi zaščito slovenske in hrvaške manjšine. Za Slovenijo je še posebej pomemben 7. člen, ki določa obveznosti Dunaja do slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem in Štajerskem. Avstrija teh obveznosti doslej še ni izpolnila v celoti.

Besedilo 7. člena ADP določa, da avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem uživajo iste pravice pod enakimi pogoji kakor vsi drugi avstrijski državljani, vključno s pravico do svojih lastnih organizacij, zborovanj in tiska v lastnem jeziku. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem imajo tudi pravico do pouka v slovenskem ali hrvaškem jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol.

V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Štajerske s slovenskim, hrvaškim ali mešanim prebivalstvom sta slovenski in hrvaški jezik dopuščena kot uradna jezika dodatno k nemškemu. V teh okrajih morajo biti skladno s 7. členom ADP označbe in napisi topografskega značaja prav tako dvojezični. 7. člen ADP tudi izrecno prepoveduje dejavnost organizacij, ki odvezujejo hrvaškemu ali slovenskemu prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine.

Predstavniki koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov so ta teden tik pred obletnico na Dunaju opozorili, da so nekateri člani ADP glede manjšin izpolnjevali, pri številnih členih, kar zadeva medije in izobraževanje, pa država po njihovi oceni zamuja.

Manjšinci so še opozorili, da Avstrija vse od leta 1955 tudi ni z inflacijo uskladila državne finančne podpore manjšinam. Izpolnjena ni niti zahteva po samoupravi narodnih skupnosti, po letu 2011 pa je zastala tudi reforma zakona o narodnih skupnostih.

V Sloveniji pa je skupina 122 uglednih pobudnikov s Francetom Bučarjem in Ivanom Kristanom na čelu v tork v državni zbor vložila novo pobudo, da bi Slovenija notificirala nasledstvo ADP. Razprave o slovenski notifikaciji nasledstva ADP potekajo že več let, praktično vse od razglasitve samostojnosti leta 1991. A slovenska država se iz različnih razlogov za to (še) ni odločila.

Avstrija sicer zavrača, da bi katera izmed novonastalih držav lahko nasledila katero izmed originalnih podpisnic ADP. Nasprotovala je tudi, ko se je za ta korak že leta 2004 odločila Češka, a to ni spremenilo dejstva, da Češka zdaj je naslednica v ADP.

DUNAJ - Knacler Werner Faymann na slovesnosti v dvorcu Belvedere »15. maj 1955 je v Avstriji simbol miru, samoodločbe in demokracije«

Minister Ostermayer zadovoljen za »rešeno vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem«

DUNAJ - Na dunajskem dvorcu Belvedere, kjer je bila pred 60 leti podpisana Avstrijska državna pogodba (ADP), so včeraj slovesno obeležili obletnico. Avstrijski kancler Werner Faymann je v nagovoru poudaril, da je 15. maj 1955 v Avstriji simbol svobode, samoodločbe, demokracije in miru ter novega začetka za spoštovanje in strpnost. Menil je, da je Avstrija izkoristila ugoden trenutek. »Žilavost, potrpljenje in optimizem« tedanjih politikov bi si morali po njegovih besedah vzeti za zgled pri reševanju konfliktov v današnji Evropi, je sporočila avstrijska tiskovna agencija APA.

»Avstrija je imela srečo, da je po drugi svetovni vojni niso pustili same. Zmagovalne sile so bile pripravljene pomagati pri obnovi uničene Evrope,« je ocenil Faymann. Dodal je, da se tudi danes v Evropski uniji zastavlja vprašanje, ali smo pripravljeni stopiti skupaj in pomagati tistim, ki potrebujejo našo pomoč in solidarnost.

Werner Faymann

ANSA

Spomnil je še, da je Avstrija z ADP dobila suverenost in se opredelila kot nevtralna država. Ob tem je opozoril, da nevtralnost ne pomeni nesodelovanja, temveč aktivno sooblikovanje miru. Med drugim to pomeni, da Avstrija kot nevtralna država še danes pogosto odigra vlogo posrednice, je pojasnil.

Po kanclerjevih besedah se Avstrija zaveda, kakšno nevarnost predstavlja razdeljena Evropa. Dejal je še, da se ob praznovanju obletnice ADP spominjamo tudi tega, koliko je vredna združena Evropa.

Minister v kanclerjevem uradu Josef Ostermayer je v svojem govoru spomnil, da ADP določa tudi obveznosti Avstrije do slovenske in hrvaške manjšine ter izrazil zadovoljstvo, da je bilo leta 2011 rešeno vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem.

Med gosti včerajšnje slovesnosti so bili tudi avstrijski predsednik Heinz Fischer, člani avstrijske vlade, predsednica avstrijskega parlamenta Doris Bures in diplomati, med njimi slovenski veleposlanik v Avstriji Andrej Rahten. Navzoča sta bila tudi Anneliese Figl, hči nekdanjega zunanjega ministra Leopolda Figla, ki je podpisal ADP, ter fotograf Lessing, ki je pred 60 leti fotografiral predstavitev pogodbe.

KMETIJSTVO Shaurli tudi formalno odbornik FJK

Odbornik FJK Cristiano Shaurli

TRST - Cristiano Shaurli je od včeraj uradno deželni odbornik za kmetijstvo in gozdarstvo. Na tem mestu je nadomestil Sergia Bolzonella, ki je obdržal vse svoje odborniške resorje (razen kmetijstva) in ki ostaja še naprej podpredsednik deželne vlade. Shaurlija je na seji deželnega odbora predstavila predsednica Debora Serracchiani, ki ga je predlagala za to mesto. Novi odbornik, ki je bil svoj čas župan v Fojdi, pripada Demokratski stranki.

Slednja bo morala sedaj v deželnem svetu izbrati novega načelnika ali načelnico svtniške skupine namesto Shaurlija. Kandidatov za to mesto je menda več, na koncu bodo odločala notranja ravnanja v stranki, kjer imajo sicer večino pristaši predsednika vlade Mattea Renzija in Serracchianijeve.

Novi deželni upravitelj zelo dobro pozna zapleteno stvarnost Slovencev na Videmskem, vključno s problematiko špetske dvojezične šole.

SLOVENIJA - Podnebne spremembe

Temperature bodo pozimi in poleti višje

LJUBLJANA - Podnebne spremembe so dejstvo, ki mu ne moremo ubežati, so ob včerajšnjem dnevu podnebnih sprememb opozorili na slovenski Agenciji za okolje (Arso). »Slovenija v absolutnem merilu pri izpustih toplogrednih plinov ne prispeva veliko, če gledamo izpuste na prebivalca, pa nismo več tako nedolžni,« je menil direktor urada za meteorologijo Klemen Bergant. Kljub temu, da se v javnosti in medijih pogosto pojavljajo dvomi o podnebnih spremembah, pa meritve žal kažejo, da je na našem planetu vedno bolj toplo in da to prinaša negativne posledice. Globalno gledano je bilo leto 2014 najtoplejše, odkar imamo meritve, torej od leta 1880. Devet od 10 najtoplejših let so v Sloveniji zabeležili v 21. stoletju.

Celine se sicer segreva bolj kot oceani, zato tudi v Sloveniji in Evropi opažamo bolj intenzivno segrevanje, kot kažejo povprečja.

»Če se je v zadnjih 135 letih globalna temperatura zraka dvignila za 0,7 stopinje Celzija, na kontinentih pa za eno stopinjo, je bil ta trend v Sloveniji bistveno bolj intenziven. Samo v zadnjih 50 letih smo zabeležili dvig za 1,7 stopinje,« je opozoril Bergant. Tudi v Sloveniji devet

do 10 najtoplejših let najdemo po letu 2000.

Damjan Dvoršek je predstavil trende in napovedi za Slovenijo. V obdobju od 1961 do 2011 se je temperatura pri nas v povprečju dvigovala za 0,33 stopinje Celzija na desetletje. Količina padavin se je zmanjševala za dva odstotka, višina snega pa za 15 odstotkov na vsakih 10 let. Sončno obsevanje se je povečevalo za dva odstotka na desetletje. Slovenija se segreva hitreje od preostanka sveta,« je opozoril Dvoršek.

Temperatura se hitreje viša v vzhodnem delu države, medtem ko je upad padavin statistično gledano opazen v zahodnem delu. V letih do 2050 projekcije kažejo, da lahko v zimskem obdobju pričakujemo več, v poletnem pa manj padavin. Temperature bodo predvsem pozimi in poleti višje, v celoti gledano pa se bodo ogrevale vse regije. (STA)

V prihodnosti bo menda vsej manj zimskih idil

Nova pobuda proti vinjeti za Markovec

KOPER - Svet južnoprimorske regije je obravnaval vprašanje izvzema predora Markovec iz vinjetnega cestninskega sistema - člani sveta so odločili, odsek hitre ceste Koper - Izola mora biti izvzet iz sistema obveznega cestninjenja. Kot so zapisali v dopisu, ki so ga včeraj posredovali ministrstvu za infrastrukturo, Svet južnoprimorske regije zahteva, da se predor Markovec izvzame iz vinjetnega sistema, obenem pa poziva, naj se vinjetni cestninski sistem na vseh avtocestah in hitrih cestah na območju slovenske Istre ukine.

Razlog za to je, da tovrsten režim škodi turističnemu ugledu naše države, zaračunavanje kazni tranzitnim gostom v primeru vožnje brez vinjete pa zagotovo marsikaterega potencialnega turista odvrne od obiska naše države, s čimer si sami povzročamo gospodarsko škodo. Ob tem so se strinjali, da je potrebno obalni pas razbremeniti prometa in ga nameniti rekreacijskim površinam, kar nenazadnje predvideva tudi Regionalni razvojni program za južnoprimorsko regijo za obdobje 2014-2020, v katerem je med prednostnimi projekti tudi projekt Sonaravna ureditev obalnega pasu med Koprom in Izolo.

V Bovcu spet niso prodali hotela Kanin

BOVEC - Stečajna upraviteljica družbe Hit Bovec Sara Pušenjak spet ni uspeła prodati hotela Kanin. Na tokratno, tretjo dražbo, je pristopil en dražitelj, za katerega je bil hotel predrag. Izključna cena je bila postavljena pri 3,06 milijona evrov, upraviteljica pa je danes pri ceni 1,3 milijona evrov odstopila od dražbe. Kot je po za STA pojasnila Pušenjakova, se za hotel zanima neka madžarska družba, ki se ni strinjala z na dražbi ponujeno ceno. Tako se bo zdaj upraviteljica pogovorila z ločitvenim upnikom, potencialni kupec pa bo sporočil ceno, po kateri je pripravljen kupiti hotel.

Družba Hit Bovec je lastnica hotela Kanin, ki je imel okoli 20 zaposlenih. Zaradi gospodarske krize in nato nesreče na kabinski žičnici na smučišču januarja 2013 so se v družbi odločili za zaprtje hotela in likvidacijo družbe Hit Bovec. Največji ločitveni upnik družbe je Nova Kreditna banka Maribor (NKBM), ki ima za 1,5 milijona evrov terjatev. (STA)

Jutri pohod v Lokvi in bližnji okolici

LOKVE - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije - Podružnica za Kras prireja jutri pohod v okolico Lokve. Zbor pohodnikov ob 8.30 na stari avtobusni postaji v Sežani ali pred zadnjo skozino domo v Lokvi ob 8.45. Pot vodi skozi Prelože do izvira Vroče na Veliko Gradišče in hrib Videž, mimo Vrhpolja bo vračilo na Vroče in v Lokve. Tu bo ob 13. uri ogled muzejske trgovine Fabiani. Pohod je primeren za otroke in odrasle. (OK)

Dva mrtva v Furlaniji

PORDENON - Na hitri cesti Cimpello-Sequals v pokrajini Pordenon sta včeraj ob zori v čelnem trčenju med avtomobiloma umrla 39 in 56-letni moški. Gre za domačina, ki sta se odpravljala na delo.

V SLOVENSKEM PAVILJONU EXPA 2015 KULTURA, ZABAVA IN KULINARIKA

Prijetna in pisana doživetja na prazniku Slovencev v Italiji

MILAN - V središču svetovne razstave, v okviru lepo urejenega in elegantnega slovenskega paviljona, so se včeraj predstavili Slovenci iz Italije. S kulinariko, ki je glavna tema letošnjega Expa, pa tudi z glasbo, s folkloro in plesno-akrobatskimi podvigmi so zamejski Slovenci tako v paviljonu kot na glavni ulici pred njim uprizorili večurni šov, ki je bil po splošnem mnenju uspešen - kljub delno neuresničnim slabim vremenskim napovedim in splošni pomanjkljivi organizaciji, ki za enkrat še vlada v Milanu (veliko zapletov je bilo z akreditacijami, dostop ovirajo tudi vrste in dolga pot do vhoda).

Na prizorišču je bilo več kot dvesto Slovencev iz Trsta, Gorice in Benečije, ki so se v glavnem pripeljali z avtobusi v prirediteljskih slovenskih organizacij; slovenski paviljon dnevno obišče okrog 4500 ljudi, včeraj pa jih je bilo precej več. Medtem ko si je predstave na prostem ogledalo veliko število obiskovalcev iz najrazličnejših držav, je v zgornjem nadstropju paviljona potekala degustacija jedi in vin, katere so se poleg slovenskega ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu ter veleposlanika v Rimu Iztoka Mirošiča udeležili novinarji prestižnih italijanskih revij. Včerajšnji dan so soorganizirali SDGZ, Kmečka zveza, SKGZ in SSO.

Prav Žmavc in še zlasti Mirošič sta si od samega začetka, prizadevala, da bi se v sklopu slovenskega nastopa na Expu predstavili tudi slovenska manjšina v Italiji ter italijanska v Sloveniji, oboje se je uresničilo (Tartinijeva družina in solinarji so se predstavili prejšnji konec tedna). »Tudi s kulinariko in tipičnimi proizvodi slovenske zemlje lahko ohranjamo našo identiteto,« je povedal Žmavc, ki si je prvič ogledal paviljon. Spomnil je, da arhitekti, ki so ga projektirali, uresničujo tudi Novo knjižno središče v Trstu, ki ga bodo odprli junija. Poleg Mirošiča so ga spremljali generalna komisarka Jerneja Lampret, generalna konzulka v Trstu Ingrid Sergaš in predstavniki organizacij, pred paviljonom je bil navzoč tudi podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovec. Sprva je bil v načrtu tudi obisk kmetijskega ministra Dejana Židana, ki pa je naposled odpadel.

V kuharskem kotičku ob glavni ulici je Evgen Ban, ki je na Expu dejaven že dva tedna, vodil kuharske šove. »Pestro je in naporno, vseskozi se nekaj dogaja. Danes še posebno, vse skupaj pa je kar zabavno,« je povedal med enim in drugim nastopom. Občinstvu so fancele z dušo in njoke s slivo pripravili Gabriela Devetak, Peter Štoka, Pavel Marc in Paolo Bukavec,

medtem ko je na degustaciji sodelovalo po devet gostincev in vinarjev (več o tem v naslednjem članku). Takoj po prihodu je pisano občinstvo na ulici Decumano pozabaval Evgen Ban, ki je z dekleti pevskega zbora Bodeča Neža iz Gorice uprizoril razposajen ples, sledili so nastopi 24-članske skupine Cheerdance Millenium, ženskega pevskega zbora Stu ledi in zvečer še rock benda BK Evolution iz Benečije.

»Še nikoli nismo nastopili na tako obiskanem in posebnem prizorišču,« je takoj po prihodu povedal član tega benda Luca Clinaz. Bruna Manin iz zbora Stu ledi je ugotavljala, da so narodne noše deležne velikega zanimanja, mladi obiskovalci z raznih koncev Italije so spraševali, od kod prihajajo. »Vzdušje je lepo in praznično,« je dodala. Mlada Francesca Mastracchio iz skupine Cheerdance je bila zadovoljna nad gosto množico ljudi, ki si je ogledala akrobacije in se vključila v ples: »Gotova sem, da so se ljudje zabavali.«

Pričakovane naliže do poznih popoldanskih ur ni bilo, črni oblaki so prizanegli "zamejskemu dnevu". Dogodek pa je potrdil, da je povezava z matično močna in učinkovita. Včerajšnji dan je predstavljaval prehod iz dvotedenske predstavitve Obalno-kraške regije v goriško in posoško stvarnost.

Aljoša Fonda

več fotografij na
www.primorski.eu

Posnetki z
včerajšnjega
milanskega
praznika Slovencev
v Italiji

FOTO DAMJAN BALBI

MILAN - Pobuda v sklopu Okusov Krasa

Okusne jedi in dobra vina

MILAN - V VIP sobi slovenskega paviljona so se pred novinarji uglednih revij, ministrom Gorazdom Žmavcem in ostalimi gosti zvrstile okusne jedi ter vina slovenskih gostincev in vinarjev iz Italije. Pobuda sodi v okvir Okusov Krasa, temeljito jo je pripravilo Slovensko deželno gospodarsko združenje, k njej je pristopila Kmečka zveza ob sodelovanju javne agencije Spirit Slovenija. Predsednika SDGZ in Kmečke zveze Niko Tenze in Franc Fabec sta izrazila ponos in zadovoljstvo nad tem, da lahko na Expu predstavljajo kvalitetne proizvode kraške zemlje.

Pokušnjo je povezovala izvedenka Aurora Endrici, dobra poznavalka kraških dobrot, med gosti pa so bili novinarji revij Vino in QB, dnevnika Sole24Ore ter nekdanji najboljši italijanski sommelier Nicola Bonera.

Na jedilniku je bila cela vrsta dobrot, in

Od leve: Niko
Tenze, Franc
Fabec, Gorazd
Žmavc, Iztok
Mirošič in Ingrid
Sergaš

FOTO DAMJAN BALBI

sicer: aperitiv z Boletovim prosekarkarjem; rožmarinova pogača pekarnice Bukavec z Grgičevo malvazijo, zložanka z Zobčevim lososom v pripravi gostilne Posta z Otovo malvazijo; De-

vetakov fitaljin zavitek s kraško skuto in dišavnicami ter Zidaricheva vitovska; pohani srduni gostilne Lampara (pripravil jih je sam predsednik SDGZ Niko Tenze) s Škerkovo

malvazijo; bleki s petelinom hotela Pahor z vitovsko Gabi; popečeni kruhki s kraškim pršutom in teranom gostilne Guštin ter teran Castello di Rubbia; "krasburger" (hamburger s samimi kraškimi sestavinami) kavarnar Vatta z Lupinčevim teranom; svinjske ličnice s pirejem in špaglji gostilne Sardoč ter Parovelov refoš; orehove kocke pekarnice Čok s Kocjančičevim muškatom.

Sodelujoči menijo, da so tovrstne pobude koristne, ker postajajo kraški in drugi proizvodi tako bolj vidni. Grgič, Škerk in Zidarich so med drugim napovedali, da bodo kraška vina, ki so že vključena v razkošno ponudbo italijanskega vinskega paviljona, v središču pozornosti 27. avgusta, ko bodo v sodelovanju z deželno agencijom Ersa tam nastopili vinarji Društva vinogradnikov Krasa. (af)

L'AGRARIA

AGRONOM GIORDANO RIOSA

Več kot trideset let izkušenj zagotavlja najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

33°

ROBOTSKA KOSILNICA

od 1.250,00 €

PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM

od 1.200,00 €

MOTORSKA KOSA

od 198,00 €

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK

od 129,00 €

BIO DROBILNIK

od 245,00 €

REZALNIK LESA

od 295,00 € in od 730,00 €

AGREGAT

od 335,00 €

PREKOPALNIK

od 329,00 €

SEŠALNIK PUHALNIK ZA LISTJE

od 49,50 €

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO

od 82,00 € in od 298,00 €

MOTORSKA ZAGA

od 110,00 € in od 200,00 €

MOTORSKA KOSILNICA

od 55,00 € in od 165,00 €

MOTOKULTIVATOR

od 1.100,00 €

MOTORSKA TLAČILKA

od 205,00 €

SVETOVANJE IN SERVIS 2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Državna cesta 14, le 500 m po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Telefon in faks 0431.968658 • Nedelja in ponedeljek zaprto

GOSPODARSTVO - Jutri ob 10. uri občni zbor na sedežu visoke šole Sissa

Zadružna kraška banka je spet na zeleni veji

Zadružna kraška banka bo podala jutri na občnem zboru obračun poslovnega leta 2015. Prvič pod predsedniškim vodstvom Adriana Kovačiča, ki je lanskega novembra prevzel mesto Sergija Stancicha.

Kako se je zaključilo poslovno leto 2014 Zadružne kraške banke?

Uspešno. Z dobičkom 213.222 evrov. Večina pokazateljev je tudi pozitivnih.

Na primer?

Skupne depozite smo zvišali za preko 10 milijonov evrov; od tega je 9 milijonov neposrednih vlog, posrednih pa en milijon. To je izredno pozitiven podatek, ker pomeni, da nam stranke in člani zaupajo.

Kaj pa kar se tiče kreditov?

Na tem področju smo zabeležili majhno, 5-odstotno nazadovanje. Ampak vseeno: v letu 2014 smo podelili 33 milijonov novih kreditov, kar pomeni, da je bila banka še naprej pozorna do našega ozemlja, do naših družin in do naših malih podjetij.

Ali nazadovanje na področju kreditov izvira iz manjšega povpraševanja, ali pa jih ni bilo mogoče podeliti več?

Predsednik
upravnega odbora
Zadružne kraške
banke Adriano
Kovačič

FOTODAMJ@N

zeleni veji. Kako vam je uspel ta preobrat?

Vse strateške izbire, ki smo jih sprejeli leta 2013, so lanske leto obrodile svoje sadove. Leta 2013 smo se odločili za nekaj izrednih operacij. Sedem ljudi je bilo predčasno upokojenih, kar je banko precej stalo. Ampak to je privredlo do velikega prihranka stroškov pri

veliko pozornost. Lani smo opravili popolno reorganizacijo našega osebja, kar bomo tudi predstavili na občnem zboru. V tej zvezi naj poudarim, da sem zelo ponosen na pozornost, ki jo banka posveča svojemu osebju. Mi stavimo na naše uslužbence, stavimo na naše mlade kadre. Zato zelo skrbimo za stalno izobraževanje in izpopolnjevanje naših uslužbencev.

Koliko pa imate članov?

Konec lanskega leta jih je bilo 2148. Njihovo število se je zadnje leto povečalo. V tej zvezi je najvažnejše dejstvo, da smo ojačili stike s članstvom in - na podlagi želja, ki so jih slednji iznesli na področnih srečanjih - tudi pripravili nove pobude za naše člane. Tako smo spet obnovili enodnevne članske izlete, organizirali koncert. To se seveda tiče izvenbančnega poslovanja. Kar pa zadeva samo bančno poslovanje, imajo naši člani še nadalje boljše pogoje na tržišču, s čemer spoštujemo tisto načelo vzajemnosti, ki je zapisano v 2. členu našega statuta.

Katere pa so bile šibke točke vašega lanskega poslovanja?

Že prej sem omenil rahlo nazadovanje pri kreditih. Nekaterih pobud nismo izpeljali, ker smo jih bili prisiljeni preložiti na letošnje leto.

Katere so te pobude?

Približanje mladim je izziv, ki nas čaka v letu 2015. Na občnem zboru bomo predstavili zelo lep projekt, s katerim bomo dali možnost našim mladim za odpiranje lastnih profesionalnih dejavnosti.

Zadružna kraška banka je tesno

povezana z okoljem. Koliko sredstev ste prispevali za razne družbene dejavnosti v tem okolju?

Lani 205.482 evrov, kar je ogromna vsota, če jo primerjamo s čistim poslovnim rezultatom. Pomagali smo športnim in kulturnim dejavnostim, šolam in raznim drugim pobudam na ozemlju. Nadalje smo povečali število sporazumov o sodelovanju z raznimi partnerji, kar bomo še nadaljevali in ojačili.

Partnerstva, s kom?

Z raznimi institucijami, kot so Kmečka zveza, Slovensko deželno gospodarsko združenje, trgovinske zbornice, Zveza slovenskih športnih društev v Italiji, Confidi.

Jutri boste podali obračun 2014. Kako pa kažejo rezultati prvih mesecev letošnjega leta?

V kratkem bomo dobili rezultate prvega trimesečja. Kar se tiče glavnih pokazateljev, se pozitivni. Mene in celotni upravni odbor predvsem zanima ojačitev naše banke, izvedba nekaterih novih pobud za mlade in približanje tudi takim strankam, ki po navadi ne zahajajo v našo banko.

Italijanska vlada načrtuje, po reformi ljudskih bank, tudi reformo zadružnih bank. Kako jo ocenjujete?

Vlada je izdala januarja odlok, s katerim je hotela reformirati celo zadružno gibanje. Potem pa se je omejila na reformo le ljudskih bank z aktivno večjo od 8 milijard evrov. Sistem zadružnih bank je - na srečo - izostal iz reforme. Naši predstavniki so takrat iznesli predlog, po katerem naj bi same zadružne banke pripravile reformo, seveda ob upoštevanju smernic Evropske centralne banke in banke Italije.

Katere so te smernice?

Zahteva po večji koheziji znotraj zadružnega sistema, da se odpravijo nekateri dvojniki; nadalje večja pripravljenost na premoženjsko ojačenje in izboljšanje vodstva zadružnega bančnega sistema.

Kakšna je kapitalaska osnova vaše banke?

Zelo dobra. Imamo zelo močno kapitalsko osnovo in dobro likvidnost. Kar se kapitalске ustreznosti tiče, smo na 17,8 odstotka, medtem ko znaša povprečje bančnega sistema kakih 12 odstotkov, zadružnih bank pa 15,6 odstotka.

Kako bo reforma vplivala na bodočnost vaše zadružne banke?

Reforma bo predvidela ovrednotenje specifičnosti zadružnih bank, to je bančnih zavodov v tesni povezanosti z ozemljem, ki temeljijo na vzajemnem delovanju. Nadalje bo predvidela izboljšanje proizvodnje in ohranitev enotnosti znotraj zadružnega gibanja.

Ali bo Zadružna kraška banka v tem sistemu ohranila svojo posebnost banke, delujoče v manjšinskem okolju?

Združenju zadružnih bank smo predložili naše zahteve, in sicer ohranitev naše identitete; vse pogodbe morajo upoštevati našo kulturno in jezikovno specifičnost. Zadružne banke imajo, prav zaradi tesne povezave z ozemljem, v katerem delujejo, dodano vrednost. Za našo banko je dodana vrednost v tem, da smo slovenska zadružna banka. To našo specifičnost moramo ohraniti.

Marjan Kemperle

Doseženi rezultati v letu 2014

Porast števila članov

Zvišanje marže od obresti

Porast skupnih depozitov

Porast sredstev posrednih depozitov

Znižanje stopnje koncentracije depozitov

Reorganizacija poslovne mreže

Reorganizacija banke

To je bilo odvisno izključno od manjšega povpraševanja. Gospodarsko krizo je še vedno močno občutiti, zato družine in podjetja težje posegajo po kreditih.

Poslovno leto 2013 je banka zaključila s primanjkljajem 2 milijona 800 tisoč evrov. Po enem letu ste spet na

osebju že v lanskem letu, in ta prihranek se bo poznal tudi v prihodnjih letih. Preprosto povedano: pred dvema letoma smo se načrtno odločili, da »gremo eno leto v izgubo«, a le zato, da bi se nam to potem pozitivno obrestovalo v naslednjih letih.

Dejansko pravite, da je bila izbiira iz leta 2013 dalekovidna.

Tako je.

Katere so bile učinkovite poteze vašega lanskega poslovanja?

Precej takih je bilo, kar nazadnje potrjujejo konkretni, pozitivni podatki. Prvič: zvišali smo naše čiste obresti. Čeprav obrestne mere zelo padajo, nam je uspelo zvišati čiste obresti, kar je izredno dober rezultat, sad zelo dobrega dela z našimi strankami in našimi člani.

Drugi pozitivni pokazatelji?

Povečali smo rezultat s strani čistih provizij; nadaljevali smo z oslavitvami, razvrednotenjem naših slabih terjatev. Tako se je izboljšalo kritje naših nerednih kreditov. Nadalje: število naših podružnic je ostalo nespremenjeno, enajst. Toda: lani smo preselili podružnico s Trga Libertà v Ul. Carducci, kar je bila tudi zelo uspešna izbira, s povečanjem števila strank.

Koliko uslužbencev zaposluje Zadružna kraška banka?

Konec lanskega leta jih je bilo točno sto; danes imamo še enega zaposlenega več. Prav osebju smo posvetili

Občni zbor jutri pod Obeliskom

Občni zbor Zadružne kraške banke bo jutri ob 10. uri na sedežu mednarodne visoke šole Sissa (nekdanja bolnišnica Santorio) v Ul. Bonomea 265, pod Obeliskom na Opčinah.

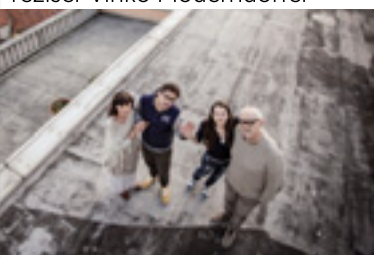
Članom banke bo tam na razpolago brezplačno parkirišče. Obenem bo na razpolago tudi brezplačni prevoz s kombijem do zavoda Sissa in nazaj. Odhod izpred sedeža banke na Opčinah od 9.15 dalje.

slovensko
stalno
gledališče
OSNOVNI ABONMA

Slovensko stalno gledališče
NOVA UPRIZORITEVI!

Vinko Möderndorfer
OBISKI
režiser Vinko Möderndorfer

danes, 16. maja, ob 20.30 - druga sobota
v nedeljo, 17. maja, ob 16.00 - prva nedelja
(z avtobusnim prevozom iz Sesljana)
v Mali dvorani z italijanskimi nadnapisi
(rezervacija je obvezna)

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstave
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

POLITIKA

Kdaj bo konec z mestno občino?

Tržaška mestna (ali metropolitanska) občina ima dosti, celo preveč življenj. Rodi se in nato umre, na kar roma v pozabo in znova vstane od mrtvih. V zadnjih tridesetih in več letih se je o tem načrtu veliko pisalo, debatiralo in prepiralo. Iz tega ni bilo nič in prepričani smo, da tudi tokrat ne bo nič; vseeno pa se nekateri s tem znova ukvarjajo, misleč, da tržaško območje potrebuje mestno občino. V mislih imamo tržaško Demokratsko stranko, ki je - kot beremo - spet sprožila to vprašanje. To je naredila eno leto pred občinskimi volitvami in nekaj mesecev potem, ko je skorajšnji županski kandidat desne sredine Roberto Dipiazza v deželnem svetu osamljeno zagovarjal zamisel »velikega Trsta«.

To bo tudi najbrž eno od gesel njegove kampanje. V Primorskem dnevniku smo že večkrat utemeljili naše velike pomisleke nad zamisljo mestne občine Trst. Naše mnenje smo izpostavili, ko se je zanjo zavzel župan Manlio Cecovini, in tudi takrat, ko so se za to idejo pričeli ogrevati nekateri levičarji. Danes smo - enako kot včeraj - prepričani, da mestna občina nima pravne, upravne in tudi ne politične osnove. Četudi jo zagovarjajo eminentni izvedenci ustavne stroke.

Da se ne bomo vračali v preteklost, ponujamo v razmislek dve dejstvi, ki govorita proti mestni občini. Prvič odklonilno stališče deželnega sveta, in drugič nedavno odobrena reforma lokalnih uprav.

Dežela ima po statutu primarne pristojnosti na področju lokalnih uprav in je tista, ki odloča o mestni občini. Deželni svet se je pred nekaj meseci v sklopu predloga za spremembo statuta večinsko opredelil proti temu načrtu. Zato bi bilo še kar bizarno, da bi se rimski parlament (pobuda senatorja Francesca Russa) proti volji deželne skupščine zavzel za mestno »super upravo«.

Novi zagovorniki mestne občine ne upoštevajo deželne reforme krajevnih uprav, njenih tržaskih »vozlov« in tudi ne velike negotovosti, ki jo je reforma vnesla ne toliko med občani, kot med javnimi upravitelji. Oživljena debata o mestni občini bo dodala le novo zmedo v itak že zmedeni situaciji.

Iskreno povedano, ni jasno čemu se je tega vprašanja v tem trenutku sploh lotila Demokraska stranka, in to, ko je Trst - ponavljamo - na pragu volilne kampanje. Nekateri poznavalci strankinih zakulisnih iger pravijo, da gre za nagajanje predsednici Dežele Debori Serracchiani, ki opozarja, da to ni trenutek za takšne dispute. Če je tako, je vse skupaj pravi absurd, saj se bo moral Roberto Cosolini, če hoče ostati župan, še tesneje povezati z Deželo in njeno predsednico.

Sandor Tence

GOSPODARSTVO - Podtajnica na ministrstvu za delo Bellanova obiskala krizna žarišča

Rim si prizadeva za rešitev tovarn Alcatel in Burgo

Italijanska vlada bo skupaj z deželno vlado Furlanije-Juljske krajine ter vsemi drugimi pristojnimi lokalnimi upravami in javnimi institucijami zahtevala od lastnika podjetja Alcatel-Lucent v tržaški industrijski coni jamstvo, da bo ostala tovarna odprta in da število delovnih mest, tudi prekarnih, ne bo upadlo. Kdo bo novi lastnik tržaškega Alcatela, ni v pristojnosti vlade, vendar lahko Rim zahteva jamstva in postavlja pogoje. Tržaško podjetje je namreč za Rim strateškega pomena in se bo morala zato proizvodnja nadaljevati, morebiti celo z nadgradnjo poslovanja in povečanjem števila zaposlenih.

To je glede vprašanja skupine Alcatel povedala podtajnica na ministrstvu za delo in za socialne politike Teresa Bellanova, ki se je včeraj mudila na Tržaškem. Podtajnica je v spremstvu deželne odbornice za delo Lore-dane Panariti obiskala tudi druge kraje kriznih žarišč. Poleg v Trzinu, kjer so razpravljali o centru Cara v Gradšču, je bila na devinsko-nabrežinskem županstvu, kjer so z županom Vladimirom Kukanjo in sindikati poglabili vprašanje štivanske papirnice Burgo. Podtajnica Bellanova je povedala, da se bo v Rimu kmalu ponovno sestalo omizje z vodstvom skupine in dodala, da je mogoče zaščititi tovarno in vsa delovna mesta, vendar bosta za to potrebna nov poslovni načrt oziroma diverzifikacija proizvodnje, glede pač na povpraševanje.

Podtajnica Bellanova je nato obiskala tržaškega župana Roberta Cosolinija, srečanju z novinarji pa je v dvorani občinskega sveta sledilo srečanje z enotnim sindikalnim predstavništvom zaposlenih v Alcatelu. Podtajnica je napovedala, da bo v petek, 22. maja, v Rimu omizje z vodstvom skupine Alcatel-Lucent in ministrico za gospodarski razvoj Federico Guidi. Ob tej priložnosti bodo poudarili, da Rim zahteva jamstva glede prihodnosti tržaškega podjetja in glede vseh delovnih mest, takrat pa se bo dejansko tudi začelo pravo pogajanje.

A.G.

Srečanje med podtajnico Bellanova in sindikati v dvorani tržaškega občinskega sveta

FOTODAMJ@N

UL. VALDIRIVO - Včeraj odprtje

Dnevni center za bolnike z Alzheimerjevo boleznijo

Prostori včeraj odprtega dnevnega centra v Ul. Valdirivo

FOTODAMJ@N

V Ul. Valdirivo so včeraj predali namenu nov dnevni center za priletne osebe, ki bolehalo za senilno demenco in Alzheimerjevo boleznijo. Pobudo zanj je dalo združenje Pro Senectute s prispevki Dežele FJK, Fundacije CRTrieste in Beneficentia Stiftung Vaduz.

Center obsega 90 kvadratnih metrov z lastnim vhodom in bo lahko sprejel dnevno po deset oseb. Struktura bo opravljala vmesno vlogo med nego v družini in sprejemom v bolnišnico, je poudarila generalna direktorica Pro Senectute Deborah Marizza.

FINCANTIERI

Fiom zahteva novo pogodbo in zakonitost

Vodstvo skupine Fincantieri je preveč avtoritarno in zavrača vsako sindikalno pogajanje. Sindikat kovinarjev Fiom-Cgil, ki mu je Fincantieri včeraj ponovno prepovedal prirediti skupščino, se bo zaradi tega med drugim obrnil na sodstvo. To je povedal državni koordinator Fiom skupine Fincantieri Bruno Papiagnani, ki se je včeraj udeležil tiskovne konference na tržaškem nabrežju. Na srečanju so govorili o prizadevanjih za obnovo delovne pogodbe, ki je zapadla že pred 27 meseci, delavci pa so že izgubili 70 evrov v mesečni plači. Fiom poleg tega zahteva, da se okrepi boj za zakonitost še predvsem pri delih v zakupu, ki si jih mnogo krat zagotovi organizirani kriminal.

ČRNA KRONIKA - Ukrajinci in Moldavci

Kradli so luksuzne avtomobile: 9 aretiranih

Policisti tržaške kvesture in karabinjerji s tržaškega poveljstva so aretirali skupino ukrajinskih in moldavskih državljanov, ki je v zadnjih mesecih opravila vrsto tatvin v severni Italiji. Člani združbe so si prilaščali predvsem luksuzne avtomobile oziroma vgrajene elektronske naprave, ki so jih skrivali v raznih stanovanjih in garažah v Lombardiji, Venetu in Furlaniji-Juljski krajini. Ukradeni blago so nato s pomočjo nekaterih ukrajinskih prevoznikov prodajali v lastnih državah. Policisti tržaške kvesture so v sodelovanju s kolegi iz Milana, Bergama, Vicenze in Monze ter mejno policijo iz Trsta že zasegli precej ukradenega blaga. Policisti so v okviru preiskave prijavi skupaj dvajset oseb, imena aretiranih pa so Luca Anatolie (35 let), Ihor Dubets (35), Oleksandr Stoian (37 let), Vadim Tiganesco (30), Vjktor Yermolenko (49), Vasile Tihu (52), Leonid Maslovski (57), Dmytro Matkulyak (35) in Andriy Duij (37 let).

Kradla je kolegom v supermarketu, kjer je bila zaposlena

Mestna policija je prijavila na prostosti 52-letno Tržačanko P. V. pod obtožbo večkratne kraje v obremenilnih okoliščinah. Žensko, ki so jo začasno tudi oddaljili od službe, so namreč zasačili, ko je kradla oziroma skušala ukrasti nekaj denarja svojim delovnim kolegom. Kaj se je zgodilo? Uslužbenci nekega supermarketa so v zadnjem obdobju ugotovili, da je med delovnim urnikom včasih nekdo izmaknil nekaj denarja iz denarnic oziroma torbic, ki so jih med delom hranili v slačilnici. Zaposleni so bili mnenja, da je to storil nekdo, ki dobro pozna prostore in se v njih premika brez težav. Zadevo so torej prijavili mestni policiji, ki je uvedla preiskavo, javni tožilec pa je odredil, da se na skrivaj postavi tudi nekaj videokamer. Slučaj je hotel, da se je tatica pojavila, ko so nadzorovali videokamere in so jo torej zasačili neposredno »na delu«.

KANAL - Zanimiva instalacija

Mare nostrum - počitnice in pokoli

Živobarvne blazine z obrisi človeških teles bodo na pobudo društva Cizerouno »plavale« mesec dni

FOTODAMJ@N

Mare nostrum je latinsko ime, ki priključuje različne asociacije: v prvi vrsti starorimsko ime za Sredozemlje in reševalno akcijo italijanske mornarice, v sklopu katere so v zadnjih letih pred silcijskimi obalami rešili na tisoče migrantov. Mare nostrum pa je tudi ime insta-

lacije, ki je od včeraj na ogled v edinem tržaškem kanalu. Zamislil si jo je mladi Emmanuele Panzarini, ki nas s svojimi živobarvnimi zračnimi blazinami z obrisi človeških teles opozarja, da je morje za nekatere sinonim za počitnice, za manj srečne med nami pa za smrt ... (pd)

Danes in jutri za pomoč Nepal

Združenje mednarodnega krščanskega sodelovanja in Coldiretti prirejata danes in jutri na Borznem trgu, na Trgu don Bonifacio, na rojanskem trgu in na miljskem Trgu Marconi solidarnostno akcijo za ljudi, ki jih je prizadel potres v Nepal. Ponujali bodo 100-odstotno italijanski riž v zamenjavo za prispevek najmanj 5 evrov.

Rdeča kapica malo drugače

V Finžgarjevem domu na Opčinah bodo poletje pričakali v družbi pravljic, kriminalk in komedij. Prvo srečanje z Gledališčem v pričakovanju poletja bo že danes popoldne, 16. maja, ob 17. uri. Uvodno srečanje bo v domeni domačih skupin, in sicer otroške gledališke skupine Tamara Petaros, ki v okviru Finžgarjevega doma deluje pod vodstvom režiserke Manice Maver. Predstavili bodo Rdečo kapico malo drugače, in sicer kot si jo je zamislila režiserka, ki je tudi avtorica besedila. Za glasbeni uvod bo poskrbela otroška pevska skupina Vesela pomlad, ki bo zapela pod vodstvom Andreje Štucin Cergol.

Jutri po sledeh Tomizzove Franziske

V okviru majskih pobud v spomin na Fulvia Tomizzo ob 80-letnici njegovega rojstva bo Skupina 85 v nedeljo priredila voden izlet po sledovih Franziske, protagonistke istoimenskega romana pisatelja iz Materade. Odhod ob 10.30 izpred spomenika cesarice Sissi na Trgu Libertà. Dveurni sprehod (najmanj 10 udeležencev) bo vodila Patrizia Vascotto.

Prešerno skupaj z izletom po vaseh

Slovenska kulturna društva Kraški dom z Repna, Krasno polje iz Gročane, Peska in Drage, Skala iz Gropade, Slovan iz Padrič, Lipa iz Bazovice, Grad od Banov in Tabor z Opčin, združena pri pobudah Prešerno skupaj, so organizirala letos izlet po naših vaseh, da bi spoznali njihovo zgodovino in zanimivosti. Izlet po naših vaseh ob 70-letnici osvoboditve bo jutri, 17. maja, z zbirališčem v Repnu ob 8.30 in nadaljnim obiskom vseh vasi od Bazovice (ob 9.30), mimo Gročane (ob 10.15), Padrič (ob 11.00), Gropade (ob 11.30), Trebč (ob 12.15), Banov (ob 13.00), Opčin (ob 13.45) in Repna (ob 14.30). Vsako društvo bo predstavilo svojo vas in v vsaki vasi bo postanek pri spomenikih NOB, kjer bodo udeleženci izleta položili cvetje. Kulturna društva vabijo vaščane, ki se ne bodo udeležili izleta, da pristopijo ob napovedanih urah in skupaj z izletniki počastijo spomin padlih. Ob koncu izleta bo zaključna družabnost na balinišču Kraškega doma v Repnu.

Lažni agenti družbe Enel

Skupina Enel je sporočila, da so se v tržaški pokrajini v zadnjem obdobju pojavili lažni agenti, ki obiskujejo ljudi na domu in jim predlagajo, da podpisujejo razne pogodbe. Enel opozarja, da imajo njegovi agenti s sabo izključno informativno gradivo in lahko predlagajo morebitne pogodbe, vendar ne smejo nikakor sprejemati denarja. Poleg tega nosijo razpoznavno izkaznico z lastnimi podatki in imenom agencije, pri kateri so zaposleni. Enel zato vabi občane, naj vedno kontrolirajo izkaznico, preden dovolijo vstop v stanovanje. Enel poleg tega še poudarja, da stopi vselej naknadno telefonsko v stik z morebitnim novim klientom, da preveri, ali ga res zanima skleniti novo pogodbo.

DEVIN-NABREŽINA - Prihodnjo nedeljo, 24. maja

Narava in zgodovina na pohodu na Kohišče

Predstavitev 1. pohoda da Kohišče: z leve občinski odbornik Andrej Cunja, Marko Pahor, Dario Štolfa in Fabio Pahor

FOTODAMJ@N

Zamisel je domala genialna: združiti kraško naravo gornjega devinskega konca in burno zgodovino tistega območja, ju popoprati s ščepcem dobrot, ki jih tam pripravljajo, ter vse skupaj zaliti s pristno domačo kapljico.

Vse to bo prihodnjo nedeljo, 24. maja, ponudil 1. mednarodni enogastro-nomski, zgodovinsko-didaktični pohod na Kohišče, oziroma okrog Kohišča.

Zamisel se je porodila bratoma Marku in Fabiu Pahorju. Že pred leti sta odkupila staro, razvalinsto domačijo na Kohišču, da bi jo preuredila. Birokratsko-evropske omejitve (beri: zaščitene cone ZPS in SIC ter še Natura 2000 zraven) so doslej onemogočile uresničitev projekta. Je pa tisto območje tako nabito z naravnimi in zgodovinskimi značilnostmi, da si ga je vredno ogledati. V tem tiči zasnova prvega, kakih 9 kilometrov dolgega pohoda okrog Kohišča, in to iz štirih smeri: iz Devina, Cerovelj, Medje vasi in Brestovice čez nekdanjo mejo. Štartnina (z boni za degustacijo) bo znašala 12 evrov za odrasle, 6 za otroke pod 14. letom.

Pri pobudi, ki bo potekala pod pokroviteljstvom devinsko-nabrežinske občine, sodelujejo organizacijsko večji SK Devin in petnajst domačih turističnih kmetij, kmetijskih podjetij in osmih iz Cerovelj, Mavhinj, Jamelj, Štivana, Medje va-

si, Vižovelj in Brestovice pri Komnu. Te bodo ponudile pohodnikom svoje dobrate. Pohod ni zahteven, višinska razlika znaša vsega 270 metrov, je pojasnil pred-

sednik SK Devin Dario Štolfa. Udeležence bo pot vodila v domala največjo dolino na Tržaškem, Dol, nato si bo mogoče z razgledne točke Frščak ogledati celoten Tržaški zaliv, z vrha Gabernjaka in Grmade se bo pogled razširil na Vipavsko dolino in Julijske Alpe. Nad Kohiščem, na Gabernjaku in Grmadi bodo vodili povedli udeležence v jarke 1. svetovne vojne, možen pa bo tudi ogled razsvetljene jame Pejce.

Pohod je primeren za vse, tudi za otroke, ki si bodo lahko ogledali domače živali, od konjev (pečat Škuadre Uoo...) in osličkov do koz in ovc, možni pa bodo tudi krajši izleti s kočijami.

Po tolikšnem pešačenju bodo izletniki kronali pohod s kosilom in družabnostjo na Kohišču.

M.K.

Cerovlje: življenje vojakov pred sto leti

Posnetek iz vojaškega življenja v jaških 1. svetovne vojne

Jutri se bodo Cerovlje obrnile za celo stoletje nazaj, v čas prve svetovne vojne, in ponudile spominski prikaz takratnega življenja vojakov italijanskih in avstroogrskih vojakov. Ob 10. uri se bo na dvorišču kmečkega turizma Antoni zbrala četa »vojakov« v starih uniformah

obeh vojsk, ki bo udeležence spominskega prikaza povedla do vojaških postojank v gozdu ob vznožju Grmade. »Vojaki« bodo prikazali dejavnosti na vojnem območju, da bodo lahko udeleženci uvideli, kako je takratnim mladim potekalo življenje v kraških krajih.

ŠOLA ŠČEK - Digitalne pasti za mlade

»Sexting«, golota v pametnem telefonu

Digitalne prevare in pasti se v sodobnem času skrivajo skoraj za vsakim klikom računalniške miške. Pod udarom goljufov, v najslabšem primeru tudi pedofilov, so nedvomno otroci in mladoletni, a tudi taki spletni uporabniki z omejenim tehnološkim znanjem.

Obširnemu pojavu tehnološke zlorabe se po svojih najboljših močeh zoperstavlja poštna policija. Ta ima svoj sedež v naši deželi v glavnem poštnem uradu v Trstu na Trgu V. Veneto, njeni predstavniki pa vse bolj pogosto obiskujejo šole. Tovrstni obisk se je odvijal tudi v četrtek popoldne na nabrežinski večstopenjski šoli Virgila Ščeka, kjer je o internetnih prevarah govoril policist poštne policije Fabrizio Caputi.

Srečanje je bilo namenjeno starejšim otrokom, ki so pokazali veliko zanimanja do tematike, ki med nekaterimi vzbuja tudi mero zdrave zaskrbljenosti. Caputi pa je takoj pojasnil, da tako on kot ostali policisti poštne policije, ne razpolaga z dokončno rešitvijo pred hackerji, goljufi in pedofili, lahko pa nudi uporabne nasvete.

Digitalni forenzik je pojasnil, da je prva obramba pred katerokoli težavo namestitev protivirusnega programa v vsakem računalniku in obenem tudi v pametnem telefonu, predvsem takih, ki se poslužujejo operativnega sistema Android. Tehnološka zaščita ni le proti plačilu, na spletu lahko najdemo brezplačne in prav tako odlične »antivirusse.« Drugi in nadvse nujen korak je redno ažuriranje protivirusne aplikacije, saj se tehnološki virusi stalno razvijajo v nove oblike.

»Povprečen najstnik bo že sam poskrbel za zaščito svojega telefona, ker take malenkosti obvladajo že na srednji šoli, starši pa so še vedno prva obrambna linija pred zlorabo svojega otroka,« je dejal Caputi, ki je hkrati razkril, da se - v primeri preiskave - ob zaščitni mobilnika, predvsem najstniku, najde pogosto nekaj protizakonitega. Kaj pa bi lahko skrival trinajstletnik v svojem pametnem telefonu?

Odgovor je presunljiv. Po podatkih poštne policije se je v zadnjem ob-

Fabrizio Caputi

FOTODAMJ@N

dobju razširil pojav »sextinga«. Gre se za izmenjavo slik v provokativnih držah ali celo izkazovanju golote med vrstniki. Pojav je zelo razširjen v mestnih šolah, manj v okolici, vse več pa je takih instant-aplikacij, ki služijo v ta namen. Policist meni, da je ta fenomen težko obvladljiv, je pa hkrati zelo nevaren, saj se tu srečuje s tematičnim svetom pedopornografije.

Pedofili se dandanes ne skrivajo več pred šolami, temveč za umetnimi profili očarljivih najstnic in najstnikov. Komunicirajo in se obnašajo kot oni. Vse se lahko začne z izmenjavo pohval, nadaljuje se z izsiljevanjem in s pošiljanjem prvih golih slik, k sreči ob pravočasni prijavi policija stopi na sled pedofilu praktično v vseh primerih. Zakon ostro kaznuje hranjenje in delitev tovrstnega gradiva v digitalnem svetu. Kaznivo dejanje pa stori tudi mladoletnik, ki v svojem telefonu hrani gole slike drugega mladoletnika.

Caputi je starejšim predstavil še pojave mail phishinga, kraje profila, pasti softwarjev P2P, vseskozi pa jim je svetoval, naj vestno nadzorujejo spletno dejavnost otroka, če si ta res želi ustvariti denimo Facebookov profil (to lahko stori od 13. leta op. av.), naj ga osnuje s pomočjo starša. Slednji lahko na računalniku nastavi določene omejitve mladostniku, saj vsak sodoben operativni sistem razpolaga s t.i. »parental control«. (mar)

ŠOLSTVO - Od našega mladega posebnega dopisnika

Posebno druženje z našimi vrstniki

Poročilo Gabriela Milica o nagradni strokovni ekskurziji za izbrane male maturante po Sloveniji

Uredništvo Primorskega dnevnika je v četrtek prejelo poročilo doslej neznanega mladega posebnega dopisnika, v katerem se je najprej predstavil, nato izrazil željo, zaključeno z vprašanjem.

Odgovor nanj tiči v pričujoči objavi.

»Dober dan, imenujem se Gabriel Milic in sem star 14 let. Ko bi bil velik, bi rad delal na tržaškem radiu ali televiziji RAI ali na Primorskem dnevniku.

Zato vam pošiljam tale članek z eno sliko in bi vprašal vaše mnenje o njemu. Če bi bil dober, bi ga

lahko dal npr. na Primorski dnevnik?«

Posebno druženje z našimi sovrstniki

Najuspešnejši dijaki slovenskih nižjih srednjih šol v Italiji smo se od 7. do 9. maja udeležili nagradne strokovne ekskurzije za izbrane male maturante po Sloveniji in smo se potepali po Dolenjski. Te se je udeležilo 45 učencev s Proseka, Opčin, iz Nabrežine, Doline, Trsta, s Katinare Doberdoba, Gorice in dvojezične šole v Špetru. Prenočevali smo v hotelu Šport na Otočcu in obiskali okolico. V četrtek

smo si ogledali na Muljavi rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča, izvir reke Krke in Novo mesto. Naslednji dan smo obiskali naravni park Lahinja in se seznanili z umetniško obrtjo izdelovanja lončenih izdelkov, z zgodovino Belokranjcev na gradu v Metliki in s tehniko izdelovanja lanenega platna (iz lanu). Zadnji dan smo si še ogledali nuklearno elektrarno v Krškem in »Deželo kozolcev«, muzej na prostem o kozolcih v Šentrupertu. Imeli smo se zelo lepo!

Besedilo in slika: Gabriel Milic

KULTURNI DOM Pravljična Alica in Zaledenelo kraljestvo

Tudi letos so v dramskih skupinah iz Šklednja, Barkovelj in od Sv. Ivana mladi vadili, se pripravljali, urili glasove in izgovarjavo, drugi pa šivali, barvali in zabijali, da bi bil današnji skupni nastop čim bolj slovesen in uspešen. Prvi del odrskega podviga ima naslov Alica v čudežni deželi in prirejeni tekst Lewisa Carrolla je podlaga, na kateri so mentorji s sodelavci pripravili prizore in vadili z osnovnošolskimi otroci. V Skd Grbec so se zbirali pod mentorstvom Bože Hrvatič, v Skd Barkovlje pod budnim nadzorom Elene Husu in v Skd Škamperle z igrivo zavzetostjo Maruške Guštin. V tržaških mestnih društvih se namreč že nekaj let odvijajo gledališke delavnice pod pokroviteljstvom ZSKD, letošnja novost je nova skupina nižješolcev, junaških fantov in deklet, ki so v prejšnjih letih prestali prve odrske preizkušnje in se tokrat predstavljajo kot samostojna, skoraj odrasla sedmerica, ki je z mentorico Božo Hrvatič pripravila prizor Zaledenelo kraljestvo.

Štiri skupine mestnih otrok, trije mentorji in tri društva s ponosom vabijo prijatelje, znance in sorodnike, da se z njimi poveselijo in preverijo uspešnost nastopajočih danes 16. maja ob 16.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu.

ZGONIŠKA OBČINA - Preteklo nedeljo obiskali spominske kraje

Gabrovčani počastili spomin padlih v NOB

Gabrovčani so se skupinsko poklonili padlim vaščanom v NOB

Odbor za spomenik v Gabrovcu je v sodelovanju s KD Drago Bojan in s pokroviteljstvom Društvene gostilne preteklo nedeljo priredil celodnevni izlet okoli spomenikov padlim Gabrovčanom, da bi se jim skupno oddolžili, ker so pred 70 leti žrtvovali svoja mlada življenja za svobode in mir.

Domačini in vaščani nekaterih bližnjih vasi so se zbrali na dvorišču Društvene gostilne. Že dan prej je delegacija počastila padle s cvetjem na spomenike v domači vasi, na prosekem pokopališču in na proseški postaji. Zjutraj so peš krenili do prvega obeležja, na gmajni ob začetku vasi, kamor se je zatekel in pod streli padel 19 letni Leander. Nakar jih je avtobus popeljal do spomenika v Dovcah, med Komnom in Branikom. Tu je nemški vojak ustre-

lil 24 letnega Angela. Nadaljevali so pot v Volčjo Drago, kjer so na gričku sv. Ota padli rosn mlada domačina Pepi in Mario ter Prosečanka Marta.

Sledila je prav kratka vožnja do Branika. Ustavili so se na kmetiji Pri mlinu, se okrepčali in krenili dalje do Brja nad Vipavsko dolino ter se ustavili na pokopališču, kjer stoji spomenik padlim. Koz povsod, so tudi tu položili šopek cvetja in počastili padle z enominutnim molkom. Ko so prečkali železniško progo, smo se za trenutek zaustavili, ker prav na tračnicah sta padla partizan in 25 letni Karel. Bila sta tarča ostrostrelcev s hriba. Vijugasta pot jih je popeljala dalje do Cerknega, kjer stoji velik spomenik s približno tisoči imeni. Med njimi je vkleasano ime padlega komandanta s parti-zanskim vzdevkom Drago Bojan.

Sledila je pot do prenovljene Bolnice Franje, ki je bila ustanovljena decembra 1943 in delovala do maja 1945. Ime je dobila po zdravnici dr. Franji Bojc. Septembra 2007 jo je povodna ujma uničila, odnesla je vse, razen ene lesene barake. Maja 2010 so prenovljeno bolnico spet odprli. Pod spremstvom odličnega vodiča Franca so si vse ogledali in zveli marsikaj novega.

Pozno popoldne jih je v Logu, v stari gostilni z več kot 100-letno tradicijo, pričakalo obilno zelo okusno kosilo s prijaznim sprejemom.

Prišel je čas odhoda proti domu. Šoferka Marinka jih je zvečer srečno pripeljala v Gabrovce invsi so bili res zadovoljni, polni novih spoznanj in doživetij. (L.B.)

tudi stari del mestnega jedra. Pri-jave in ostale informacije čim prej po tel. 347-9322123 (sestra Angelina) ali 340-139507 (gospa Erika).

PODPORNO DRUŠTVO ROJAN IN KRU.T vabita v nedeljo, 7. junija, na izlet »Lepote Nediških dolin«. Pot bo vodila na Staro Goro, v Špeter Slovenov do Sv. Ivana v Čele, na povratku še postanek v Rožaški opatiji. Prijave in info v Ul. Cicerone 8 - II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it ali tel. 040-826661 (Darko Kobal), 040-417025 (Anton Bolet).

SKD SLOVENECEV V ZPZI - ANPI iz Boršta in Zabežca prirejata v nedeljo, 14. junija, avtobusni izlet v Most na Soči ob priliki spominske svečanosti ob 70 - letnici smrti Dušana Muniha in tovarišev na kateri bo nastopil tudi TPPZ P. Tomažič. V jutranjih urah si bomo ogledali Tolminka korita. Poskrbljeno bo tudi za kosilo. Vpisnine na tel. 335-6792063 (Emil).

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15 »Il racconto dei racconti«.
ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Forza maggiore«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Nomi e cognomi«; 18.30, 21.30 »H24 - Poliziotti allo specchio«.
FELLINI - 17.00, 19.15, 21.45 »Adalinea - L'eterna giovinezza«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 20.10 »Mia madre«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Calvario«; 18.20, 22.00 »Cake«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Ritorno al Marigold Hotel«.

Na zdravje in še na mnoga leta, dragi

Edvin Švab

bivši župan Občine Dolina, ki je z izjemnim delovanjem bistveno prispeval k nastanku Obrtne Cone v Dolini. Iskreno mu čestitamo in voščimo vse najboljše

Konzorcij Obrtne Cone Dolina

Čestitke

Že eno leto Klara in Paolota osrečuje TEJA, saj bo danes 1. svečko na torti ugasnila in vse okrog sebe razveselila. Vse najboljše in veliko sreče ji želijo teta Viviana z Aleksom, nonoti in stric Valter z Danielo.

Danes na Proseku DRAGICA 80 let ima. Naj se ji sreča poda in izpolni vse želje njenega srca, ji želijo Dolores, Robi, Sara, Michela in ostali.

Danes praznuje MALJA 95. rojstni dan. Naj ji bosta sreča in zdravje ob strani ji želimo vsi mi, ki jo imamo radi, posebno pa Sara.

Prireditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina »F. Paviš«, Ul. Mazzini 30 v Trstu prireja srečanje na temo: »Antropozofija, kot moderni način ozdravljenja naših odnosov do sveta« danes, 16. maja, ob 20. uri na sedežu. Predava antropozofski zdravnik dr. Sergio Maria Francardo.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi otroke in prijatelje otrok danes, 16. maja ob 17.30 v dvorano Finžgarjevega doma. Otroška dramska skupina Tamara Petaros bo premierno uprizorila otroško igrico Rdeča kapica malo drugače, ki jo je napisala in režirala Manica Maver. Za uvodni pozdrav bodo zapeli otroci otroške pevske skupine Vesela pomlad z Opčin pod vodstvom Andreje Štucin Cergol.

»LJUDSKA PESEM NA BORJAČU« danes, 16. maja, bodo mladi oblikovali večer »u Kutu«, Prosek 82. Vrata na borjače se bodo odprla ob 18.30. Prepletanje barv, dišav, ljubezni do zemlje in ljudskega melosa bodo oblikovali: Skupina pevk s programom »Borjaške rozamunde« pod vodstvom dirigentke Mire Fabjan, harmonikaš Egon Taučer, oblikovalec kamnitega nakita Saško Ferluga ter mladi vinogradniki Miloš Škabar in Žarko Bukavec. Večer bo povezovala Veronika Carli.

MOVŠ LIPA organizira danes, 16. maja, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici 11. pevsko revijo Fantje pojejo na vasi, posvečeno klapskemu petju. Nastopajo: Kraška klapa Sežana, klapa Škvadra iz Košane, klapa Semikantà iz Pobegov ter MoVS Lipa s člani tamburaškega orkestra France Prešeren iz Boljunca s projektom »Mi jn Uane«. Večer bo povezoval Peter Verč.

SKD I. GRBEC, SKD Barkovlje in SKD S. Škamperle vabijo na premiero gledaliških predstav »Alica v čudežni deželi« v izvedbi osnovnošolske skupine in »Zaledenelo kraljestvo - Frozen« v izvedbi srednješolske skupine, danes, 16. maja, ob 16.30 v dvorani Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Režija Boža Hrvatič, Elena Husu, Maruška Guštin in Barbara Gropajc.

4. FESTIVAL MLADINSKIH ORKESTROV Slavko Luxa bo v nedeljo, 17. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Koncert, ki ga prireja Godbeno Društvo Prosek, letos sooblikujejo Šolski pihalni orkester Mavrica iz Divače, Simfonični orkester Glasbene šole Sežana, Šolski pihalni orkester iz Komna in Otroški orkester GDP. Toplo vabljeni!

SKD F. PREŠEREN in SKD Slovenec vabita v nedeljo, 17. maja, ob 18. uri v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na premiero otroške igrice »Naša pravljica«, v izvedbi otroške dramske skupine Breg in baletne skupine SKD Prešeren. Rezija Boža Hrvatič, koreografija Marjetke Kosovac.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev knjige Draga Štokes »Iztrgani spomini«, ki bo v sredo, 20. maja, ob 20.30 v Soščevi hiši na Proseku.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga vabi na potopisno predavanje prof. Loredane Kralj »Sama na poti - od Lisbone do Santiaga de Compostela«, ki bo v četrtek, 21. maja, ob 20. uri v baru v Miljah (Ul. San Giovanni 4).

PIHALNI ORKESTER BREG in Občina Dolina prirejata 40. srečanje pihalnih orkestrov Istre v soboto, 23. maja, ob 14. ure dalje na Gorici v Boljuncu. Vabljeni!

»DOMAČE VEDUTE« - Razstava Majde Pertotti s Kontovela je odprta do nedelje, 24. maja, v Prapotu št. 15.

SKD BARKOVLJE in SSG vabita v četrtek, 28. maja, na predstavo: Miroslav Košuta »Zlati prah v očeh« - glasbeno gledališki projekt Maje Blagovič in Jureta Ivanušiča v dvorani društva, Ul. Bonafata 6. Začetek ob 20.30.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave Pavla Morelja v prostorih Občine Divača, od 9. do 14. ure. Sobota in nedelja zaprto.

KDO PA SO TI MLADI FANTJE? V društvenem baru n'G'rici v Boljuncu je na ogled fotografska razstava, posvečena 70-letnici osvoboditve, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 SKD F. Prešeren.

SPOMENI IZ FRONTE 1914-1918: razstava bo odprta ob sobotah, od 9. do 14. ure in ob nedeljah, od 15. do 18. ure. Vodení ogledi in izredni obiski na info@mitteleuropa-institute.org.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 24. maja.
Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsako soboto in nedeljo.
Tel. 00386/40/644121 ali 00386/5/7668245

KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ, SALEŽ 44, je odprt ob sobotah in nedeljah.
Tel.: 040-229253

Osmice

IGOR JE ODPRL OSMICO v Ricmanjih.
366-5304154, 333-8979612

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprto osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samatorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevsi 14. Tel. 040-208632.

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri Piščancih.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovce. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V ZGONIKU je odprl osmico Milič Stanko. Tel. 040-229164.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 16. maja 2015

JANEZ

Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 20.30 - Dolžina dneva 14.57 - Luna vzide ob 4.37 in zatone ob 18.32.

Jutri, NEDELJA, 17. maja 2015

JOŠT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,9 stopinje C, zračni tlak 1006,0 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 16 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,7 stopinje C.

Izleti

KMEČKA ZVEZA prireja v petek, 22. maja, izlet na ogled 26. državne razstave »Dobrote slovenskih kmetij«, ki bo v minoritskem samostanu na Ptuj. Na razstavi sodelujejo tudi slovenske zamejske kmečke organizacije združene v Agraslomak v koordinaciji MKGP. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 6.30 in z Opčin ob 7.00. Vpis do 20. maja v uradih KZ na tel.: 040-362941 (TS); 0481-82570 (GO); 0432-703119 (Čedad).

KRU.T vabi v petek, 29. maja, na zaključno srečanje pred poletjem z obiskom Rogaške Slatine in kulturnih ter drugih znamenitosti v Olimjah pri Podčetrtku. Prijave in info v Ul. Cicerone 8 - II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v torek, 2. junija. Ogledali si bomo, poleg katedrale z ožjo okolico in zagrebškim kosilom,

MOVS Lipa
vabi na
11. pevsko revijo

FANTJE POJEJO NA VASI

danies, 16. maja, ob 20.30
v športnem centru Zarja
v Bazovici

Nastopajo:
Kraška klapa Sežana
Škvadra iz Košane
Semikantā iz Pobegov
MoVS Lipa
s tamburaši France Prešeren
iz Boljunca
v okviru projekta
'Mi jn uane'
ob izdaji CD plošče

Večer bo povezoval
Peter Verč

Vstop prost!

Poslovni oglasi

PRODAM STANOVANJE
ulica Papaveri, Opčine.
Tel. 3400503429

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM stanovanje v Ul. Settefontane 4: šesto nadstropje z dvigalom, kuhinja, kopalnica, dve sobi, dnevna soba z balkonom in shramba. Tel. št.: 339-5840600.

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popravilam pohištvo. Tel. št. 340-2719034.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomočnica starejših oseb. Tel. št. 00386-31354244.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 22.000 evrov. Tel. št. 380-3017723.

ODDAJAMO v najem opremljeno stanovanje (pribl. 55 kv. m.) na Proseku s samostojnim ogrevanjem. Tel. 320-1509155.

PODARIMO zelo simpatične mucke. Tel. št.: 040-200865.

Pogrebno podjetje

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPČINAH ODPRTI TUDI
POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE
RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323

Skd I.Grbec, Skd Barkovlje in Skd Škamperle v sodelovanju z ZSKD
vabijo na premiero predstav osnovnošolskih dramskih skupin

"Alica v Čudežni deželi"

Režija: Boža Hrvatič, Sophie Vinci, Elena Husu, Roberta Chissich, Maruška Guštin

in predstave srednješolske dramske skupine

"ZALEDENEO KRALJESTVO – FROZEN"

Režija: Boža Hrvatič in Barbara Gropajc

v soboto, 16. maja 2015 ob 16.30
v veliko dvorano Kulturnega doma
ulica Petronio 4 – Trst

Društvo Finžgarjev dom

vabi
na predstavo iz niza
'Z gledališčem do poletja'

RDEČA KAPICA MALO DRUGAČE

Izjava **Otroška dramska**
skupina 'Tamara Petaros'

Besedilo in režija
Manica Maver

Pevski uvod:
OPS Vesela Pomlad
vodi **Andreja Štucin Cergol**

Finžgarjev dom
nocoj ob 17h

Lekarne

Do nedelje, 17. maja 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z njunim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z njunim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

DELAVNICA SOMATSKIH GIBOV - Vabimo vas na 4 urno srečanje, ki bo potekalo danes, 16. maja, v Kulturnem domu v Nabrežini, od 15. do 19. ure. Učenje in osvajanje somatskih gibov bo vodil fizioterapevt Aleš Ernst. Prosimo za predhodno najavo, omejeno št. mest. Info in vpis na tel.: 349-6483822 (Mileva).

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in ostale davčne zavezanke, da v svojih uradih CAF izpolnjuje obrazce 730 tudi v slovenskem jeziku, kot običajno po predhodnem znenku.

SEKCIJA ZA SLOVENŠČINO prevajalske fakultete (IUSLIT) Univerze v Trstu organizira od srede, 20. maja, do petka, 22. maja, 15-urni seminar iz prevajanja nelerarnih besedil iz italijanščine v slovenščino. Seminar bo vodila prof. Martina Ožbot s Filozofske fakultete (Oddelek za romanistiko) Univerze v Ljubljani, potekal pa bo v predavalnici S3 (Ul. Filzi 14) od 15. ure dalje. Vabljeni!

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v četrtek, 21. maja, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev 22. regijskih iger Specialne Olimpijade Slovenije v petek, 22. maja, ob 9.30 na atletskem štadionu na Koloniji.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca prireja nov tečaj za začetnike pod vodstvom Loredane Kralj. Tri srečanja bodo potekala na kolesarski stezi (zbirališče nad Ricmanji) v soboto, 23. maja, od 14.30 do 16.30. V nedeljo, 24. maja, od 9.00 do 11.00 ter v soboto, 30. maja, od 14.30 do 16.30. Info in prijave na tel. 333-3616411 (Sonja) od 14.00 do 15.00.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da je sklican 15. deželni kongres, ki bo zasedal v soboto, 23. maja, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 9.30.

SKD LIPA BAZOVICA - »Kamnite pastirske hiške na B'zovskem in v okolici«. Ogled pastirskih hišk na dveh pohodih: v nedeljo, 24. maja, z zbirališčem ob 15. uri pri kalu in v nedeljo, 31. maja, z zbirališčem pri naravoslovnem centru v Bazovici. Pohoda trajata približno tri ure. V nedeljo, 24. maja, ob 19. uri po pohodu otvoritev razstave slik v Bazovskem domu. Vodi Vojko Ražem.

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 30. maja v dveh izmenah od 10. do 13. ure in od 14. do 17. ure v Seslanskem zalivu, na sedežu društva. Predstavili bomo jadralnice razreda Optimist in se spustili v morje z večjo jadralnico FIV555. Ne pozabite na kopalke, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo!

JASLI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v pisarni, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.si.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadruga »La Quercia« obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih 16.00 - 18.00 in ob sobotah 10.00 - 12.00. Namenjena je otrokom od 1. do 6. leta. Za mesec maj je predvidena delavnica Rdeči maj. Za ostale info na tel. 040-299099 (ponedeljek - sobota 8.00 - 13.00).

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jaslji, vrte in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.si.

LETNIKI 1955 lonjer Katinara Rovte se dobimo v sredo, 3. junija, ob 20.30 v ŠKC v Lonjerju, da se pogovorimo o praznovanju naše 60. letnice. Info na tel. št. 333-3443017 (Ervin).

AŠD SK BRDINA vabi vse člane na redni volilni občni zbor v petek, 5. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu društva na Opčinah, Repentabska ul. 38.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do torka, 30. junija, potrebno predložiti prošnjo za korištenje šolskih kosil za šolsko leto 2015/2016. Za občinski šolski prevoz pa najkasneje do srede, 10. junija, s predhodno prijavo za korištenje storitve. Obrazci in informacije na www.sandorligo-dolina.it in na

Uradu za izobrazbo in šolske storitve na tel. 040-8329281, 040-8329239 ali po faxu 040-228874 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

NK KRAS prireja športno-nogometni kamp od 22. do 27. junija na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2002/2009. Vpis do 15. junija. Prijave in info na tel. 040-2171044, 334-1258848 (Ester) 333-2939977 (Roberta).

TPK SIRENA IN ZSSDI organizirata dvotedenske jadralne tečaje za otroke od 6. do 14. leta starosti v terminih: od 15. do 26. junija, od 29. junija do 10. julija ter od 13. do 24. julija, od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi v tajništvo kluba v Trstu, Miramarski drevored 32, ob torkih od 10.00 do 12.00 ter ob petkih od 18.00 do 20.00, tel. 040-422696, info@tpkcentsirena.it in www.tpkcentsirena.it.

NOGOMETNI KAMP za osnovnošolce in srednješolce od 22. junija do 3. julija prirejata AŠD Zarja in ŠC Melanie Klein. Vpis na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtek 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 22. junija do 4. septembra v Bazovici, za otroke od 3 do 13 let. Vpis do 11. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtek 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

SKLAD MITJA ČUK prireja angleško-slovenski teden od 22. do 26. junija namenjen otrokom od 6. do 10. leta. Za info na tel. 040-212289, urad@skladmc.org.

POLETNI CENTER pri Skladu Mitja Čuk, od 6. do 10. julija teden zabave z Mašo in medvedkom ter od 13. do 17. julija teden prijateljstva z ovčko Shaun. Vpisi na Proseški ul. 131, Opčine. Tel. 040-212289, urad@skladmc.org.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvo-nec že zvoni« v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.si.

Prispevki

V spomin na Danimirja Zerijala darujejo sestre Silvana in Nerina ter sva-kinja Eda 75,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

V spomin na očeta Milkota Puriča darujeta sinova Majda in Igor 200,00 evrov za SLPZ Doberdob.

V spomin na dragega Milana Kureta darujeta žena Rika in hči Magda z družino 50,00 evrov za AŠD Breg.

V spomin na moža in očeta Stanota Škabarja darujejo žena Anica in hčerki Patricija in Vesna 100,00 evrov za pokrajinsko združenje sorodnikov duševno prizadetih - A.Fa.So.P.

V počastitev spomina na svojo predrago mamo Sonjo Stubel darujem Tanja 50,00 evrov za visokošolski sklad Sergija Tončiča v Trstu.

V spomin na dragega moža Lučkota Križmančiča daruje Cvetka 50,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na očeta Danimirja Zerijala daruje sin Walter 100,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

V spomin na Angelco Malalan darujeta Ketty in Torči 25,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

NOB na Opčinah.

prej do novice

www.primorski.eu

SLOVENIJA TA TEDEN

Koalicijski spopad za shirane molzne krave

DARJA KOCBEK

Levosredinska vlada Mira Cerarja, ki je z imenovanjem novih ministrice za izobraževanje in obrambo po dobrem mesecu dni spet v polni sestavi, se je ta teden odločila, katera podjetja bi ohranila v državni lasti in katera bi prodala. To je navedeno v predlogu strategije upravljanja državnih naložb, ki so skupaj vredne 11 milijard evrov ali tretjino bruto domačega proizvoda. Pri usklajevanju te strategije med koalicijskimi partnericami, ki je trajalo kar sedem mesecev, ni šlo vse gladko, ker ima vsaka svoja podjetja, ki jih molze.

Čeprav je ministrski zbor predlog strategije sprejel soglasno (sprejeti pa jo mora še parlament), se je že nekaj ur kasneje s protestom oglasil zunanji minister in predsednik upokojenske stranke Desus Karl Erjavc, ki ga na seji vlade ni bilo. Pravi, da se ne strinja z rešitvijo, da je zavarovalnica Triglav, največja zavarovalnica v državi, le začasno uvrščena med strateške naložbe. To so naložbe, ki jih vlada ne namerava prodati.

Desus je v koalicijskih pogajanjih vztrajal, da mora biti Triglav strateška naložba, ker je treba zagotoviti denar za dolgoročno financiranje pokojnin. V zaključnih pogajanjih tik pred sejo vlade, na katerih je Desus zastopal vodja poslancev Franc Jurša, pa so dosegli kompromis, da bo zavarovalnica Triglav strateška naložba, dokler država v njej ne dobi vrnjenih glasovalnih pravic. Te ji je leta 2013 odvzela agencija za trg vrednostnih papirjev zaradi kršenja zakona o prevzemih. Po vrnitvi glasovalnih pravic (to bo takrat, ko bodo državne družbe, ki so kršile zakon o prevzemih, dale prevzemno ponudbo, ali pa bo zaradi prodaje delnic njihov delež padel pod prag za prevzem) bo Triglav pomembna naložba, kar pome-

ni, da namerava država v njej ohraniti največ 25 odstotkov in eno delnico. Državni lastniki imajo v Triglavu zdaj okrog 62-odstotni delež. Največja lastnika sta pokojninski zavod, ki ima 34,47 odstotka delnic, in Slovenski državni holding, ki ima 28,09 odstotka delnic.

Triglav bo prenesen na demografski sklad, ki ga namerava vlada ustanoviti na zahtevo Desusa za pokrivanje razlike med zneskom vplačil zaposlenih za obvezno pokojninsko zavarovanje in zneskom, ki ga pokojninski zavod potrebuje za izplačilo pokojnin. Minister za finance Dušan Mramor razlaga, da bo v skladu s predlogom, ki ga je potrdila vlada, pokojninski zavod v Triglavu ohranil 25-odstotni delež in 1 delnico, Slovenski državni holding pa bo svoj delež prodal.

Predsednik vlade Miro Cerar je po seji vlade Erjavčev protest označil kot nesporazum ali šum v komunikaciji. »Če bi držala izjava, da minister Erjavc ne soglaša z današnjo odločitvijo, ki je bila sprejeta na vladi in predhodno koalicijsko usklajena - tudi z Desusom - gre verjetno za nesporazum oziroma šum v komunikaciji,« je dejal Cerar. Erjavc kljub temu vztraja pri svojem in ne namerava popustiti.

Desus je skupaj z najmanjšo koalicijsko partnerico socialnimi demokrati še dosegel, da v nekaterih podjetjih, ki so uvrščena med pomembne naložbe in bo torej država v njih obdržala 25 odstotkov in 1 delnico, nobeden od zasebnih lastnikov ne bo smel imeti višjega lastniškega deleža od države. Dušan Mramor je pojasnil, da bo to veljalo za največjo banko Novo ljubljansko banko, farmacevtsko družbo Krka, energetska družba in največjega naftnega trgov-

ca Petrol, Pozavarovalnico Sava, finančni holding Sava in tudi za Triglav, ko bo postal pomembna naložba. Finančni holding Sava, ki je že nekaj časa v velikih finančnih težavah, je po besedah državnega sekretarja na ministrstvu za finance Metoda Dragonje uvrščen med pomembne naložbe zato, ker je lastnik okrog 20 hotelov. Med pomembnimi naložbami so še proizvajalec gospodinjstev aparatov Gorenje, Perutnina Ptuj in Terme Olimia.

Poslanec opozicijske desnosredinske krščanske Nove Slovenije Jožef Horvat je vlado že opozoril, da je družba Terme Olimia na seznamu 15 podjetij za prodajo, ki ga je leta 2013 potrdil državni zbor. Pravzaprav je na tem seznamu družba Terme Olimia bazeni, ki se je kasneje združila z družbo Terme Olimia. Ker je pred imenovanjem za ministra za gospodarstvo Zdravko Počivalšek bil direktor Term Olimia, so v javnosti že zakrožile informacije, da je bila ta družba med pomembne naložbe preseljena po njegovi zaslugi. Predsednik vlade to odločno zavrača in trdi, da se je minister iz odločanja izločil. Vztraja tudi, da vseh 15 podjetij, ki jih je potrdil državni zbor, ostaja na seznamu za prodajo.

Jožef Horvat po poročanju javne RTV kljub temu pravi, da to ni več resna politika, »pač pa politično kupčkanje in zaustavljanje privatizacije od politike, ki ima v državnih podjetjih svoje bankomate«. Poslanec opozicije je državljanom povedal, kar že dolgo vedo in je vse bolj očitno. Vedo tudi, da ob takšnem kupčkanju ni pomembno, na katerem seznamu je katero podjetje, ker politika, ne glede na to, ali je levosredinska ali desnosredinska, na obči interes v vsakem primeru pozabi.

MANJŠINA V OČEH MLADIH

Preteklost je izgovor za ohranitev privilegijev

Objavljamo petega v nizu prispevkov skupine mlajših raziskovalcev in novinarjev na okrogli mizi *Manjšina v očeh nove generacije* (Opčine, 10. aprila 2015). Okrogla miza je nastala na pobudo Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLO-RI) v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slovenskim programom ter redakcijo Deželnega sedla RAI za FJK.

V svojem poklicu zgodovinarja se ne ukvarjam z manjšinskimi vprašanji in že nekaj časa ne uspem spremljati dogajanja znotraj slovenske narodne skupnosti v Italiji, kot bi si želel. Kljub temu sem bil od vedno dejaven v »sistemu« manjšine: od šole, do raznih kulturnih in športnih društev. Zato je pričujoči prispevek prej skupek raztresenih misli opazovalca kot pa strokovno podkovan razmislek.

Najprej bi se rad dotaknil vprašanja zakonske zaščite slovenske narodne (in ne jezikovne) skupnosti, o kateri ugotavljam, da se preveč ukvarjamo s formo in premalo z vsebino: po petnajstih letih od t. i. zaščitnega zakona kup določil ni stopil v prakso. Kaj nam pomagajo zakoni, ki jih po mučnih (in večkrat ponižujočih) pogajanjih pridobimo od države, ki nato teh zakonov ne spoštuje? Paradoksalno imam občutek, da od trenutka, ko smo postali manjšina (1920), smo Slovenci dosegli svoje pravice prej na podlagi različnih oblik državljanske nepokorščine (v Thoreaujevem smislu zoperstavljanja nepravilnostim oblasti), ki segajo od ilegalnega postavljanja cestnih tabel s slovenskimi imeni krajev do vztrajnega proslavljanja padlih pri Sv. Ani, kot pa v okviru zakonskih določil.

A problematičen ni samo odnos, ki ga ima država, v kateri živimo do svojih državljanov temveč predvsem za sistem odnosov, ki smo ga vzpostavili navznoter. Menim, da glavni problem ni ideološko-politične narave, ki bi na eni strani slonel na zgodovinskih travmah iz preteklosti, na drugi pa se izražal v dveh homogenih in izključujočih se predstavah o narodu. Menim, da je sklicevanje na ločitve iz preteklosti prej izgovor za ohranjanje privilegijev in interesov posameznih skupin v sedanjosti (SKGZ, SSO in satelitske organizacije), kar se nato večkrat sprevrže v kulturni boj, če grobo poenostavim, med »multi-kulti« pristopom na eni in »nacionalnim« ohranjanjem slovenstva na drugi. Prepričan sem, da to ni glavni problem slovenske narodne skupnosti v Italiji; problem je sistem, ki ni več primeren.

Kadri, ki so vodili manjšino v preteklosti, niso bili sposobni oblikovati sistema, ki bi temeljil na kompetencah, na znanju, na delu, temveč so bili »poklicni manjšinci« večkrat izbrani na podlagi družinskih in/ali prijateljskih vezi, na podlagi strankarskih uslug, ideološke zanesljivosti itd. To odpira novo vprašanje, ki se veže na popolno (ne)transparentnost odločitev in vzdrževanje povprečnosti. Ta ključ je seveda zagotavljal lojalnost do strukture in sistema, a se je izkazal za napačnega, saj je na dolgi rok nevzdržen. Zato tega se prej kot z vsebinami ukvarjamo s formo in se zatekamo v abstraktne fraze o ohranitvi slo-

Borut Klabjan

venskega šolstva ali slovenskih športnih društev, ne da bi jih problematizirali. Ker slovenska narodna skupnost v Italiji ni bila sposobna vzgajati kadrov, ki bi dajali tehtne odgovore na kompleksna vprašanja (in jih uspela postaviti v prakso), je dvajset let po propadu sistema še vedno odprto vprašanje, kako naprej.

Manjšinska kritična masa je iz leta v leto manjša in brezbržna do vprašanj, ki so povezana z njeno organiziranostjo. V društvih in organizacijah mnogi ljudje vztrajajo zaradi raznoraznih razlogov, od povezanosti z lastnim okoljem do preživljanja prostega časa. A stopicanje na mestu, ki traja že desetletja brez jasno izdelanih in izraženih ciljev, je pogubno ter kvarno vpliva na kohezijo znotraj slovenske skupnosti (kar pa je odvisno od cele vrste dejavnikov, saj nismo izolirana celica, ki živi v vakuumskem prostoru). Potreben bi bil pogumen razmislek in še pogumnejši bi morali biti konkretni rezultati, saj besed je bilo povedanih veliko, konkretnih rezultatov pa je bolj malo.

Menim, da se vrtimo v začaranem krogu, ki zahteva temeljito preobrazbo. A »posodobitev« ne bi smela potekati po generacijskem ključu, temveč po principu dokazljivih kompetenc. Prav gotovo je treba privabiti nove ljudi, njihova izbira pa bi morala temeljiti na strokovnosti, transparentnosti in pridnosti pri delu. Samo tako bomo omogočili vstop v manjšinski sistem mladim generacijam, ki bodo primerne za upravljanje manjšinskega sistema. Prepričan sem, da Slovenici imamo kompetentne, delavne, iznajdljive in požrtvovalne ljudi, a žal že dolgo ne premoremo vodilnih kadrov, ki bi nam bili v ponos, v katerih bi se večina identificirala, po katerih bi se celo zgledovala.

BORUT KLABJAN je izredni profesor na Fakulteti za humanistične študije Univerze na primorskem in višji znanstveni sodelavec na znanstveno-raziskovalnem središču te univerze. Ukvarja se z zgodovino 19. in 20. stoletja, predvsem za območje srednje Evrope in severnega Jadrana ter lokalne preteklosti. Diplomiral je na Univerzi v Trstu leta 2001, doktorski naslov pa je pridobil na Univerzi v Ljubljani leta 2007. Študiral, raziskoval in predaval je na mnogih tujih univerzah in je štipendist nemške Humboldtove fundacije.

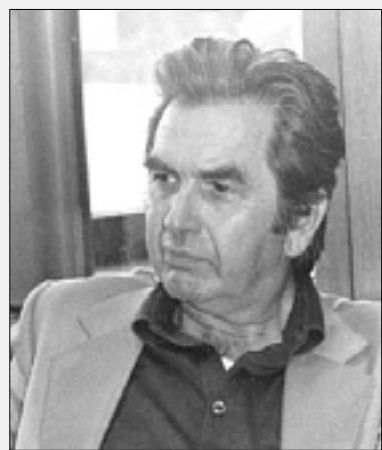
V SPOMIN

Umrli je novinar Lojze Kante, dopisnik Dela iz naših krajev

Pred dnevi je v Solkanu umrl znani primorski novinar, dolgoletni dopisnik časopisa Delo, Lojze Kante. Rodil se je v Šmarjah v Vipavski dolini, končal nižjo gimnazijo v Ajdovščini in je leta 1952 maturiral na gimnaziji v Šempetru pri Gorici, ki je bila ustanovljena po priključitvi Primorske k matični domovini, kot nadomestilo za gimnazijo v Gorici.

Na šempetrski gimnaziji so bili v tistih letih tudi kasnejši znani slovenski umetniki, med drugimi Saša Vuga, Anton Nanut in Adriana Maraž. Po končani gimnaziji je Kante študiral slavistiko na Filozofski fakulteti. Uveljavljal se je kot mlad primorski pesnik, ki je nastopal na literarnih večerih in objavljал svoje pesmi v literarnih revijah. Tista leta je urejal Naš glas, študentsko prilogo Primorskih novic, in tudi v njej objavljал svoje pesmi. V Ljubljani je prijateljeval s Petrom Božičem in se družil z Danetom Zajcem. Z odhodom iz Ljubljane je opustil pesnikovanje.

Leta 1956 je pričel svojo časnikarsko pot pri Primorskih novicah, kjer je ostal vse do leta 1965, ko je postal dopisnik Dela za Goriško. Leta 1965 je diplomiral na Visoki šoli za politične vede, smer novinar-

stvo. Poročal je tudi o dogajanjih v slovenski manjšini v Italiji in objavil vrsto reportaž o njenem delovanju, pa tudi komentarjev o dogajanjih v italijanski družbi. Bralci Dela so tako imeli priložnost, da redno spremljajo dogajanja v slovenski narodni skupnosti v Italiji. Prav zaradi poznavanja problematike slovenske manjšine je bil leta 1976 imenovan za vicekonzula na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu. Tam se je moral poleg spremljanja dogajanj v slovenski manjšini veliko ukvarjati z neštetimi tegobami jugoslovanskih državljanov, ki so v ti-

stih letih množično prihajali v Trst in so se za reševanje svojih problemov obračali na konzulat (izgubljeni potni listi, prometni prekrški in drugo). Po končanem mandatu na konzulatu je leta 1971 ostal kot dopisnik Dela v Trstu. Kasneje se je ponovno vrnil v Novo Gorico in nadaljeval novinarsko delovanje kot dopisnik Dela do upokojitve. Tudi po upokojitvi se je s članki o problematiki slovenske manjšine v Italiji občasno oglašal v Delu. Kot dopisnik je vestno, poglobljeno ter objektivno spremljal dogajanja na Goriškem in njegovi zapisi so danes dragocen vir za proučevanje takratnega obdobja.

Lojze Kante je bil v svojem bistvu pesniška duša, občutljiv za družbena dogajanja, ki jih je v svojih prispevkih kritično spremljal. S svojim pisanjem je bil kot časnikar pomemben ustvarjalec javnega mnjenja na Goriškem. Bil je trmast in prepričan v svoj prav in ni podlegel raznim pritiskom, zato je večkrat doživel kritike svojega poročanja, hkrati pa si je ustvaril ugled objektivnega novinarja, ki je bil v okolju spoštovan in cenjen. Takega ga bomo ohranili tudi v našem spominu.

Jože Šušmeš

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

70

Primorski
dnevnik

Z vami, naprej.

**Posebna naročniška akcija
za nove naročnike ob
70. letnici Primorskega dnevnika**

Vsem, ki se bodo odločili postati naročniki
na Primorski dnevnik, nudimo do konca
meseca maja posebno ponudbo:

7-mesečno naročnino za samo 100 evrov.

Vsak nov naročnik bo prejemal
Primorski dnevnik na dom do
31. decembra 2015, **do konca maja**
pa bo zanj časopis brezplačen!

 Primorski
dnevnik

KUMANOVO - Po krvavih spopadih policije s skrajneži

»Cilj je vzpostavitev albanske države«

Vesti iz ozadja, ki kažejo na organizirano destabilizacijo države

KUMANOVO / PRIŠTINA - Eden od napadalcev v makedonskem Kumanovu Sulejman Osmani, ki je po aretaciji pobegnil, je včeraj za kosovsko televizijo dejal, da je bil cilj skupine vzpostavitev albanske države znotraj Makedonije po vzoru Republike srbske v BiH, je sporočila srbska tiskovna agencija Tanjug. Zanikal je, da bi imela skupina materialne cilje. Po njegovih besedah je skupina štela dva tisoč borcev. Razkril je še, da se skupina ni predala, ker jim je zmanjkalo streliva, ampak ker se je eden od njegovih soborcev z nekom pogovarjal po telefonu in so mu rekli, da so v naselju Heroja tudi predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse).

»Mislili smo, da nas bo prevzel Ovse in ne policija. Če bi to vedeli, se ne bi predali, ampak bi se borili do zadnjega,« je še dejal Osmani. Po aretaciji je moral policiji pokazati kraj, kjer naj bi napadalci skrili orožje, in takrat mu je uspelo pobegniti. Makedonska policija je v četrtek sporočila, da poblelega intenzivno iščejo.

Vodja stranke makedonskih Albancev, Demokratske zveze za integracijo (DUI), Ali Ahmeti je danes razkril, da se je med policijsko akcijo v Kumanovu minuli teden pogajal s teroristi o njihovi predaji in da so za to vedeli makedonski premier Nikola Gruevski ter diplomati ZDA, EU in Ovseja. Ahmeti je še dejal, da ima informacije o tem, kaj se je zares dogajalo v Kumanovu, vendar čaka na dovoljenje, da jih obelodani.

Vodja teroristične skupine iz Kumanova Gazair Shakiri, znan kot poveljnik Hohxa, pa je v izjavi za kosovsko televizijo dejal, da je bila makedonska tajna služba več mesecev pred policijsko akcijo v Kumanovu v stiku s teroristi. De-

jal je, da imajo dokaze o sestanku, ki je trajal dve uri in pol, posneli pa so vsako besedo. Po nekaterih drugih navedbah naj bi obstajali dokazi o vsaj štirih tovrstnih srečanjih. Ocenil je tudi, da so dogodki v Kumanovu koristili predvsem makedonski vladi ter regionalnima, geopolitičnima igralcema, Rusiji in Srbiji.

Pripadniki kosovske policije v civilu so sicer včeraj v Dečanih in Prištini preiskali hiše teroristov, ki so sodelova-

li v oboroženem spopadu z makedonsko policijo v Kumanovu. Kot so poročali kosovski mediji, stanovanke niso zaslišali.

V Kumanovu so se minulo soboto začeli spopadi med policijskimi silami in pripadniki oborožene skupine, ki so trajali vse do nedelje popoldne.

Ubitih je bilo osem policistov, 37 je bilo ranjenih. Po podatkih vlade je bilo ubitih tudi 14 oborožencev, 30 so jih pri-

Polaganje cvetja na kraju streljanja

ANSA

NEAPELJ - Umoril brata, svakinjo, soseda in mladeniča na skuterju

Bolničar ubil štiri ljudi

48-letnik, ki je streljal z balkona, je tudi ranil šest oseb - Zaprepadenost v mestu, kjer so proglasili štiri dni žalovanja

Aretacija moškega, ki je včeraj v Neaplju ubil štiri ljudi

ANSA

NEAPELJ - Grozljivo. Tako lahko z eno samo besedo opišemo večerajšnji dogodek, v katerem je moški ubil brata, svakinjo, soseda in mladeniča, ki se je mimo peljal s skuterjem. Zgodilo se je dopoldne v neapeljskem predmestju Secondigliano, kjer je 48-letni bolničar izvedel pokol (ranil je tudi šest ljudi) ter nato grozil, da ne bo odnehal, na kar se je po razburljivih pogajanjih predal policistom.

Morilec Giulio Murolo, po poklicu bolničar v neapeljski bolnišnici Cardarelli, je streljal zaradi banalnega dogodka, menda zaradi spora s soprogo zaradi vrvice za sušenje perila. Blaznež je najprej streljal na ženo (hudo jo je ranil), nato je ubil še svakinjo, brata, ki ga je prigovarjal nad odneha, soseda in - kot rečeno - mladega skuterista. Med ranjenimi so večinoma policisti, ki so prihiteli na

prizorišče tragedije. Zvečer se je izvedelo, da se za divjim streljanjem morda skrivajo tudi družinski spori med morilcem in bratovo družino.

Murolo, ki ni imel nikoli opravka s pravico, je lovec in je streljal s svojo lovsko puško, doma pa je hranil še drugo orožje, s plinsko jeklenko je nato grozil, da bo razstrelil hišo. Po morilskem pohodu se je namreč zabarikadiriral v stanovanje in z orožjem v roki grozil silam javnega reda. Predal se je šele po enournih pogajanjih s policisti, katerim je takoj po prijemu priznal, da je storil veliko bedarijo.

Tragedija je razumljivo boleče odjeknila v mestu. Neapeljčani, ki so sicer žal vajeni vsakodnevnega nasilja, ne morejo verjeti kaj se je zgodilo, prebivalci Secondigliana pa se čudijo, kako je lahko Murolo v hipu zblaznel ter ubil štiri ljudi, šest pa ranil. Na kraj prizorišča je med prvimi prišel župan Luigi De Magistris, ki je proglasil štiri dni javnega žalovanja.

V Neaplju in okolici so prekinili vse glavne pobude v sklopu kampanje za deželne volitve, predsednik vlade Matteo Renzi pa je v dogovoru z županom preložil za danes in jutri napovedani predvolilni obisk.

BAGDAD - Skrajneži Islamske države

IS ogroža starodavno zaščiteno mesto Palmira

BAGDAD - Skrajneži Islamske države so včeraj zavzeli glavno vladno poslopje v mestu Ramadi na zahodu Iraka. S tem so prevzeli skoraj popoln nadzor nad tem mestom, prestolnico pokrajine Anbar, za katero se z iraškimi silami borijo že mesece. Napredujejo tudi v smeri starodavnega mesta Palmira v Siriji. Džihadisti so glavno vladno poslopje zavzeli okoli 13. ure po srednjeevropskem času in tam dvignili črno zastavo IS. S tem je ofenziva, ki so jo začeli v četrtek, po poročanju francoske tiskovne agencije AFP dosegla vrhunec. Črno zastavo so po navedbah iraške policije dvignili tudi nad njenim sedežem v tem mestu, zavzeli pa naj bi še nekaj drugih vladnih stavb.

Po navedbah varnostnih virov IS sedaj v 90 odstotkih nadzira Ramadi. Njeno napredovanje v to mesto naj bi omogočil umik iraške vojske. Za to mesto, ki leži 110 kilometrov zahodno od Bagdada, se pripadniki IS in vladne sile borijo že več mesecev.

Še naprej pripadniki Islamske države napredujejo tudi na poti proti sirski Palmiri, ki je na Unescovem seznamu svetovne dediščine. Po navedbah Sirskega observatorija za človekove pravice naj bi bili od mesta, ki leži severovzhodno od prestolnice Damask, oddaljeni le še kilometer.

Direktorica Uneska Irbina Bokova je danes na novinarski konferenci v Bejrutu izrazila velika zaskrbljenost glede razmer v Palmiri. »Pozorno spremljamo situacijo, ker je to zgodovinsko rimsko mesto zelo visoke vrednosti,« je dejala in ponovila poziv »vsem vpletenim stranem«, naj zaščitijo znamenito mesto v oazi sredi puščave.

Poudarila je tudi pomen boja proti ekstremizmu, »proti tej strategiji izbrisa naše kolektivnega spomina«, ki se ga poslužuje Islamska država. Ta je uničila že več pomembnih arheoloških zakladov v Siriji in Iraku.

Ogrožena antična Palmira

ANSA

LONDON - Po veliki zmagi

Cameron je obljubil Škoto nove pristojnosti

LONDON - Britanski premier David Cameron, veliki zmagovalac nedavnih parlamentarnih volitev, se je včeraj prvič po ponovni zasedbi premierskega stolčka sestal z vodjo Škotske nacionalne stranke (SNP) in škotsko premierko Nicolo Sturgeon. Zatrdil ji je, da bo Škotska dobila nove pristojnosti, a možnost polne fiskalne avtonomije je zavrnil. Levo usmerjena SNP, ki se zavzema za neodvisno Škotsko, je na nedavnih volitvah na Otoku zabeležila velik uspeh, saj je zasedla skoraj vse poslanske sedeže, ki pripadajo Škotom.

Cameron je Sturgeonovi včeraj zatrdil, da bo v celoti uresničil predloge posebne komisije o dodatnih pristojnostih iz Londona v Edinburgh. T.i. Smithova komisija je bila oblikovana po lanskem referendumu o neodvisnosti Škotske, na katerem so se Škoti s 55 proti 45 odstotkom izrekli, da ostanejo del Združenega kraljestva.

»Izpolnjujem obljubo, ki sem jo dal, da bo poročilo Smithove komisije o nadaljnji devoluciji v celoti uresničeno,« je bil po poročanju francoske tiskovne agencije AFP po današnjem srečanju jasn premier. Kot je še obljubil, bo poleg tega razmislil o predlogih Sturgeonove o prenosu še novih pristojnosti, in sicer na področjih, kot so davki za podjetja, so-

James Cameron

ANSA

ciala, minimalna plača in zakonodajna glede zaposlovanja. Po besedah škotske premierke so to ključna področja za doseganje gospodarske rasti, zato hoče, da so povsem v rokah parlamenta v Edinburghu.

Kot je včeraj poudaril Cameron, pa ne podpira polne avtonomije Škotske na področju davkov. »Mislim, da ideja, da Škoto naložimo še sedem milijard funtov (deset milijard evrov) ali rezov pri izdatkih ali višanju davkov, ne bi bila dobra za Škotsko,« je dejal. Spomnil je, da bo po uresničitvi predlogov Smithove komisije Škotska imela nadzor nad več kot 60 odstotki svojega trošenja in bo njen regionalni parlament eden najmočnejših tovrstnih teles na svetu.

ZLATO (999,99 %) za kg	34.342,29	+103,72
SOD NAFTE (159 litrov)	66,91\$	+0,31
EVRO	1,1328 \$	-0,80

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 15. maja 2015

valute	15. 5.	14. 5.
ameriški dolar	1,1328	1,1419
japonski jen	135,78	136,12
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,401	27,458
danska krona	7,4652	7,4646
britanski funt	0,72110	0,7231
madžarski forint	306,67	307,52
poljski zlot	4,0432	4,0827
romunski lev	4,4415	4,4580
švedska krona	9,4273	9,3907
švicarski frank	9,4273	1,0386
norveška krona	8,3745	8,4328
hrvaška kuna	7,5468	7,5495
ruski rubel	56,7475	57,061
tureška lira	2,9405	2,9764
avstralski dolar	1,4159	1,4087
braziljski real	3,4119	3,4572
kanadski dolar	1,3636	1,3645
kitajski juan	7,0278	7,0812
indijska rupija	72,1159	72,7162
mehiški peso	17,2912	17,3826
južnoafriški rand	13,4438	13,5127

NA RAZVAJANJA IN DOŽIVETJA V THERMANO LAŠKO!

Na vse bolj s soncem obsijane dneve se velja odpraviti v kraj, kjer ti poleg vremena nasmeš na obraz zariše še prijazno osebo, pestra animacija, kjer najdeš oddih z veliko začetnico ... Dobrodošli v Laškem!

V Thermani Laško boste našli obilo idej za sprostitev in razvajanje. Pod edinstveno stekleno kupolo se nahaja kar 2200 m² vodnih površin in prav toliko različnih možnosti za vodno zabavo. Pristaši wellnesa bodo zagotovo preizkusili tretmaje, ki jih lahko najdete le v Thermani. To so pivovski in medeni tretmaji, ki izhajajo iz dediščine Laškega kot pivovarskega in čebelarkega kraja, obenem pa razbremenijo in poživijo telo in duha. Nikakor pa ne gre spregledati njihovega ayurvedskega centra, ki so ga razvili v sodelovanju z indijsko ekipo strokovnjakov, ki prihaja iz Kerale - prestolnice Ayurvede. Slednji vam pomagajo znova najti harmonijo v sebi.

Če vas mika narava, boste v Laškem našli številne sprehajalne in pohodniške poti, primerne za vse - vsak korak šteje! Pripravite se na nepozabna doživetja. Thermana Laško vas pričakuje!

THERMANA VAS RAZVAJA (do 29.5 in od 18.6 do 26.6.2015)

Hotel Zdravilišče Laško****

3 dni / 2 noči za 2 osebi **že od 232,50 €**

druga odrasla oseba ima **50% popust**

OTROK DO 5 LET GRATIS

Imetniki Zlate kartice Thermana club izkoristite dodatnih 15 % popusta

*cena velja za hotel Zdravilišče Laško****

THERMANA Laško

THERMANA PARK LAŠKO

Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško - Slovenija, +386 3 423 2100, info@thermana.si, www.thermana.si/it

POMLADNI ODDIH v Termah Dobrna

(2.5.- 24.6.2015)
Že od **36,90 €** na osebo na noč v Hotelu Park*** z vključenim polpenzionom, kopanjem, WELL in MEDICO bon v višini 5,00 €. Min. bivanje 2 noči. Velja za bivanje med tednom.

Terme Dobrna

Terme Dobrna, Slovenija

00386 3 78 08 110

e: info@terme-dobrna.si

www.terme-dobrna.si

First minute
Poletje 2015
Ne spreglejte največjih
popustov za poletne
počitnice 2015! Kar
50% POPUSTA za
rezervacije do 25.5.2015
+ do 2 otroka
GRATIS.

ŽIVAHNO FESTIVALSKO POLETJE V ZELENi SLOVENIJI

Slovenija je v toplejših mesecih polna živahnih festivalov na prostem. Bodite del pestrega kulturnega dogajanja, zabavnih glasbenih prireditev in priljubljenih kulinarčnih festivalov. Začutite aktivno Slovenijo in se podajte na vrtiljak doživetij po vsej državi!

Poletni meseci so na ulicah slovenskih mest idealni za uživanje na poletnih festivalih in predstavah na prostem. Pozdravite poletje na največjem slovenskem festivalu na prostem, Festivalu Lent. V Mariboru, drugem največjem mestu v Sloveniji, ob reki Dravi že več kot 20 let gostijo svetovne glasbene zvezde in številne druge vrhunske umetnike. Festival so obiskali že Ray Charles, B.B. King in James Brown, pa prodorni mladi glasbeniki, stand-up komedijanti, ulični gledališčniki ter drugi ustvarjalci umetniškega repertoarja. V sproščenem vzdušju lahko na nabrežju reke Drave uživate med 26. junijem in 11. julijem. Po vsej Sloveniji vsako leto željno pričakujejo tudi največji mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica. Magični pridihi festivalu pričarajo vključenost mimoidočih v predstave, sodelovanje lokalnih društev in improvizirana presenečenja. Soustvarjajte čarobne dogodke v kar 10 večjih slovenskih mestih.

V Ljubljani prisluhnite zapeljivim melodijam na Jazz Festivalu Ljubljana, kjer se bo med 1. in 4. julijem predstavilo 19 izvajalcev iz prav toliko držav. Zgodovina najstarejšega evropskega jazz festivala sega že v leto 1960, ko je sprva potekal še na Bledu, nato pa se je leta 1967 preselil v slovensko prestolnico. Festival redno gosti jazzovsko smetano iz vsega sveta, kar je pričakovati tudi letos, ko so na sporedu tri svetovne premiere.

Sledi glasbeni festival Schengen-fest, ki med 29. julijem in 1. avgustom vabi v Vinico v Beli krajini. Festival se odvija ob magični Kolpi, reki zgodb na meji s Hrvaško. Naravno vzdušje pripomore k neverjetni povezanosti med udeleženci festivala, ki bivajo v bližnjem kampu. S šotori se med 19. in 25. julijem podajte tudi ob smaragdno reko Sočo na Metaldays, glasbeni festival v Tolminu. Poleg svetovno znanih izvajalcev metal glasbe je festival poseben zaradi svoje »butičnosti«, saj se ga lahko udeleži samo do 12.000 obiskovalcev. Ob zvokih dobre glasbe se v poletnih dneh prileže odlično slovensko pivo, ki ga na festivalu Pivo in Cvetje zlepa ne zmanjka. V Laškem bo med 16. in 19. julijem še posebej živahno. Ob letošnji 190-letnici lokalne pivovarne Laško bo tudi program slavnostno obarvan. Organizatorji pripravljajo najbolj barvit mednarodni glasbeni festival do sedaj. V več kot 50 festivalskih izdajah se je na prizorišču zvrstilo preko 1000 glasbenih in etno skupin.

S pridihom zgodovine in ohranjanjem stare glasbe se po številnih slovenskih krajih med junijem in avgustom odvija Festival Seviqc Brežice. V več kot tridesetih letih je festival utrdil svoj sloves kulturnega dogodka nacionalnega pomena in svetovne prepoznavnosti. S programom vsako leto zajamejo glasbeno dediščino od srednjega veka do začetka 20. stoletja. Med festivale z dolgoletno tradicijo po-

nosno uvrščamo tudi Okarina Etno festival Bled. V idiličnem alpskem okolju se bodo med 30. julijem in 9. avgustom zbrale mednarodne zvezde etno glasbe. Naj vas navdušita ljudska glasba in čudovit razgled na mogočne Alpe v duetu! V objemu hribov je tudi Unesco-va Idrija, ki svojo bogato dediščino predstavlja na Festivalu idrijske čipke. Naučite se osnov klekljanja, izberite svoj prtiček in si privoščite moden nakit iz dragocene slovenske čipke. Naj vas prijetno vzdušje pozdravi tudi v opojnih Brdih, kjer med 6. in 14. junijem poteka Praznik češenj. Poleg pohodov in kolesarskih doživetij se lahko s češnjami posladkate v različnih oblikah, od napitkov in marmelad do slaščic in drugih kulinarčnih mojstevin izpod spretnih rok lokalnih gospodinj.

Zavijte tudi na slovensko obalo, na mednarodni filmski festival Kino Otok - Isola Cinema, ki poteka v Izoli med 3. in 7. julijem. Na festivalu, ki ga organizirajo že od leta 2004, uživajte v dobrih neodvisnih filmih, ob pogovorih z gosti in na tematskih srečanjih. Naj vas prevzame poletno in festivalsko razpoložena Slovenija!

Shopping potepanja po slovensko

Zelena, zdrava in aktivna Slovenija je prepolna naravnih lepote in razgledov na prostem, ki jemljejo sapo. Toda v živahnih mestih se odvijajo tudi prave shopping avanture. Seveda po istem ključu kot

CERKNO - PRAVE POČITNICE ZA VSE LETNE ČASE

Zeleni gozdovi, poživljajoča narava in nepozabni razgledi. Poti primerne za pohodnike in kolesarje, izhodiščna točka za motoriste, smaragdna Idrija, ki vabi ribiče, kulinarika, prijazni domačini, bogata dediščina.

Edinstvenost lafarije, neandertalčeva piščal v Divjih Babah, skrivnostni Miklavžev turn, prostranost gozdov in razgibanost slapov vas ne bodo pustili ravnodušnih.

Zaplavate lahko v termalnem bazenu Hotela Cerkno, si brezplačno izposodite kolo, se podate do Porezna, Blegoša ali pa do Smučarskega centra Cerkno, na 1300 m n. v., kjer se s prečudovitim razgledom nahaja Alpska perla, s pestro kulinariko, apartmaji, savnami, otroškim kotičkom in peštrimi dogajanjem.

Vstopite v svet partizanske bolnice Franja, ki je ostala skrita pred sovražnimi interesi okupatorja, vendar je toliko bolj na dosegu danes, ko novim generacijam prikazuje zgodbo humanosti in tovarštva.

Podoživite težke trenutke tistega časa in ponesite zgodbo o miru v vsakdanje okolje.

Hotel Cerkno

POLPENZION ŽE
OD 26,50 € DALJE

Alpska perla, 1291 m n.v.

NAJEM APP ŽE OD 11 €/OSEBO DALJE
OD 13.6. RESTAVRACIJA ALPSKA PERLA OBRATUJE VSAK DAN

SEDEJEV TRG 8, CERKNO
+386 5 37 43 400

SKI & MOUNTAIN
CERKNO RESORT

WWW.CERKNO-RESORT.SI
INFO@CERKNO-RESORT.SI

druga doživetja. V Sloveniji nakupujete kot v velemedstih, a ste na koncu sproščeni nič kaj utrujeni, saj je vse dosegljivo in dostopno na manjših razdaljah. Izberite lahko med pestro ponudbo, ki jo oblikujejo lokalne posebnosti v kombinaciji z vodilnimi mednarodnimi blagovnimi znamkami. Sprehodite se po središčih slovenskih mest, zavijte na živahne tržnice, obiščite trgovske centre ali pa uživajte v butičnih trgovinah in na art marketih. V prestolnici se nahaja tudi največje nakupovalno, poslovno, zabavno in kulturno središče v Evropi.

V mestnih središčih je med vikendi še posebej živahno, ko se

domačini in obiskovalci odpravijo po nakupih na tržnice. Poleg zabavnega druženja tovrstni potepi nakupovalno košarico napolnijo z veliko zdravimi lokalnimi pridelki in drugimi izdelki. Izberite domači med, mleko in mlečne izdelke, sveže sadje in zelenjavo, v večjih mestih pa zavijte še na art markete in si privoščite kakšen kos unikatnega, ročno izdelanega nakita ali drugih umetnin. Obisk Ljubljanske tržnice je posebno doživetje! Odprto stebrišče pod arkadami je namenjeno stojnicam z začimbami in izdelki domače obrti, medtem ko glavni del tržnice krasijo živahni barvni odtenki sadja in zelenjave ter nasmeški zgornjih branjev.

Posebno vrednost in šarm ima nakupovanje starin na boljših sejmi. Tu se srečujejo zbiratelji, prodajalci in umetniki, ki z mimoidočimi z veseljem spregovorijo nekaj besed o svojih zbirkah ali predstavijo svoje spretnosti. Ljubitelji unikatnih izdelkov se sprehodite mimo butičnih trgovin v mestnih jedrih, izberite slovenske izdelke in košček Slovenije odnesite domov v obliki tradicionalnih spominkov in daril.

Na obrobju večjih slovenskih mest se ustavite v nakupovalnih centrih in veleblagovnicah. Le slabih deset minut vožnje iz središča Ljubljane domuje BTC City – največje nakupovalno, poslovno, zabaviščno in kulturno središče v Evropi. V mestu zabave je več kot 500 trgovin, zraven so še največji ljubljanski hotel, zabavišni park, vodno mesto, pestra izbira restavracij in celo poslovni pospeševalnik. Tu je tudi središče mednarodno priznanih blagovnih znamk ter priljubljene slovenskih butikov. V Mariboru, drugem največjem mestu Slovenije, obiščite Europark, ki velja za najmodernejše trgovinsko središče na Štajerskem, v Celju, knežjem mestu nedaleč od Maribora, je živahno v mestnem jedru, ki je tako kot ljubljansko zaprto za promet in v City centru na obrobju.

Da bodo shopping potepanja še bolj privlačna in brezskrbna, se pridružite vodenim shopping pohodom po Ljubljani. Obiščite butične trgovine slovenskih

modnih oblikovalcev in unikatnih izdelkov. Prisluhnite trendovskim nasvetom, uživajte v dobri družbi in raziščite slovensko prestolnico skupaj z modnimi navdušenci.

VZEMITE SI ČAS ZASE, DRUŽINO IN PRIJATELJE TER SKUPNA DOŽIVETJA V TERMAH ZREČE.

Se še spomnite, kako je preživeti dan v neskončnem zelenju, začutiti dotik svežega zraka, prisluhniti ptičjemu petju ter okusiti pristno domačnost. Terme Zreče ponujata vam in vaši družini razkošje časa, ki ga posvetite drug drugemu, prvinskega stika z naravo, pristnega okusa domačnosti v kulinariki ter številnih priložnosti za aktivno preživljanje prostega časa, počitek in razvajanje. Takšno razkošje je tukaj del vsakdanjika in je namenjeno vsakomur - babici, dedku, mami, očku ali vnučku. Juhu, čofotanje po topli termalni vodi je super. Otroški vrišč in razigran smeh ob termalnih bazenih Terme Zreče usmerjata k športnim igram, vodnim norčijam in zabavi vodni aerobiki. Domača toplota, omamne arome in poživljajoče barve vas sprejmejo v edinstveno opremljeni Savna vasi ter vas navdušijo z jesenskimi programi vrtničenja zraka in počitkom na ogretyh keramičnih ležiščih. Sprehod v naravi je super. Odpravite se po Srčkovi učni poti v Zrečah ali poskusite najti majhnega navihanega pohorskega škrate na Rogli. Združite gibanje na svežem zraku, pridobite nova znanja in veščine, kreativnost in zabavo.

Obiščite Terme Zreče ter nam dovolite, da vam pričramo nasme. (www.term-zrece.eu)

Terme Zreče

RAZVAJATA SE DVA, PLAČA EDEN do 10. 07. 2015

HOTEL ATRIJ** Superior**
198 €/ 2 osebi/ 2 noči

Program vključuje:

2x polpenzion, sproščanje v termalnih bazenih, 1x vstop v Savna vas s programi vrtničenja zraka in pilingi, pestra animacija...

DARILO

DARILNI BON v vrednosti
15,00 €/ osebo za
IZBRANE WELLNESS STORITVE
v Idili, Wellness & Spa centru.

Informacije: Terme Zreče,
Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče
T: 00386 3 75 76 000, E: terme@unitur.eu
www.term-zrece.eu

V TERMAH BANOVCÍ SPODBUJAJO GIBANJE IN AKTIVNE POČITNICE!

Kadar med počitnicami v Termah Banovci »zavladajo« pravljčni junaki, se jim z navdušenjem pridružijo ne le otroci, ampak tudi odrasli. Najbrž zato, ker se ves čas neizmerno zabavajo, obenem pa se tudi veliko novega naučijo. Spoznavajo stare ljudske običaje Prlekije, se naučijo pripraviti prleško gibanico in skuhamo čisto svojo domačo marmelado. Odpravijo se na zabavne in hkrati poučne izlete, obiščejo zadnjega mlinarja na Muri in banovske čebelarje, ustvarjajo skupaj z rokodelci in poganjajo kolesa po gostoljubni Prlekiji.

VODNE VRAGOLIJE

Poleti zaživi vodni park, kjer najmlajši čofotalci uživajo v otroškem bazenu, malce večji pa na zabavnem toboganu. Ljubitelji plavanja pa najraje izberejo zunanji plavalni bazen.

JEDI PO OKUSU OTROK IN STARŠEV!

Gostje pravijo, da je hrana v Termah Banovci kot iz babičine kuhinje. Najbrž tudi zato, ker uporabljajo lokalne sestavine.

STE VEDELI, DA LAHKO V TERMAH BANOVCÍ TUDI KAMPIRATE?

V kampu Sončni gaj lahko najamete šotor, opremljen z ležišči in tudi s posteljnino. Če želite kampirati bolj lagodno, lahko za vaš zajtrk in večerjo poskrbijo banovski kuharski mojstri, ali pa si v kampu izposodite vso opremo, ki jo potrebujete za kampiranje na prostem.

Več na www.sava-hotels-resorts.si

1 noč
PODARIMO
2 otroka
GRATIS

že od
42,75 €
za osebo
na dan

SVETUJEMO ZABAVO, KI OSVEŽI GLAVO

Terme 3000 – Moravske Toplice • Terme Ptuj • Zdravilišče Radenci
Terme Lendava • Terme Banovci • Sava Hoteli Bled

SAVA
HOTELS & RESORTS

POLETNE POČITNICE na Bledu ali v termah

www.shr.si

Informacije in rezervacije
Bled: +386 4 579 16 00
Terme +386 2 512 22 00
booking@shr.si

Rezervirajte poletne počitnice in izkoristite ugodnosti.

GRADEŽ - Sindikati sezonskih delavcev na bojni nogi

Začetek sezone v znamenju polemik

V Gradežu se danes uradno začne turistična sezona. Vreme in temperatura ta vikend po vsej verjetnosti ne bosta ravno polna, »vroče« pa so polemike, sredi katerih se je znašla upraviteljica gradeške plaže - ustanova GIT. Ta je nedavno dobila novega predsednika, Alessandra Lovata, z imenovanjem katerega niso vsi zadovoljni: Lovato je namreč lastnik hotela Astoria, v katerem imajo tudi manjše terme z morsko vodo, zato bivši predsednik Marino De Grassi in krajevni predstavniki Demokratske stranke opozarjajo, da bi lahko bil v konfliktu interesov. Ob tem marsikoga moti, da se bo s spremembo statuta, o kateri se občinski svet ni imel možnosti izreči, zmanjšalo število predstavnikov občine Gradež v upravnem svetu ustanove.

Drugi problem ima vodstvo s sindikati, s katerimi je v zadnjih dneh prišlo navzkriž, ker namerava spremeniti delovno pogodbo zaposlenih. Kamen spotike je predvsem odločitev, da bodo tedenski delovni čas sezonskih delavcev povišali s 40 na 44 ur. Vsak izmed njih bi vsak dan delal 40 minut več, plača pa bo ostala nespremenjena. Novim sezonskim delavcem, ki še niso zaposleni, bodo predstavili pogodbo, ki predvideva nov 44-urni delavnik, ostali, ki so pogodbo že podpisali, pa bodo sami odločali, ali bodo pristopili k novi pogodbi. Poverjeni upravitelj ustanove GIT Mauro Bigot je zagotovil, da na zaposlene s 40-urno pogodbo ne bodo izvajali pritiskov, čas za podpis nove pogodbe pa imajo do 1. junija. Bigot je pojasnil, da jim uvedbo daljšega delovnega časa omogoča državna delovna pogodba za turistične dejavnosti. Vanjo je sezonske de-

lavce, ki so bili prej zaposleni z delovno pogodbo za zdraviliški sektor, ustanova GIT vključila že pred leti, doslej pa člena o podaljšanju delovnega časa ni izvajala. »Gospodarske okoliščine nam tega ne dopuščajo več,« je za krajevni časopis dejal Bigot.

Sindikati Filcams-Cgil, Fisascat-Cisl in Uiltucs-Uil tej odločitvi ostro nasprotujejo. »Na torkovem sestanku bi se morali pogovarjati o fleksibilnem delovnem času za uradniško osebje in stalni zaposlitvi nekaterih sezonskih delavcev, v resnici pa nas je vodstvo presenetilo s predlogom za podpis sporazuma, ki predvideva podaljšanje tedenskega delovnika,« pravijo sindikalisti, po katerih se vodstvo ni vedlo korektno. Predstavniki delavcev izpostavljajo, da sporazuma za spremembo že podpisanih pogodb ne nameravajo podpisati, vodstvu ustanove pa svetujejo, naj delavcev ne vabi na sestanke brez posredovanja sindikatov. »V preteklosti so bili delavci ustanove GIT že žrtvovani z mobilnostjo in spremembo pogodb, zato ni prav, da še enkrat plačajo zaradi slabega upravljanja ustanove,« pišejo sindikati.

Kopalna sezona 2015 se torej ne začne na najboljši način. Ne glede na to bo pred glavnim vhodom na gradeško plažo danes potekala slovesnost, na kateri so predvideni nagovori, blagoslov, dvig zastave in petje italijanske himne. Slovesnost se bo začela ob 11. uri, blagajne bodo ob sobotah in nedeljah odprte od 9. ure do 16.30, od ponedeljka do petka pa od 9.30 do 16. ure. Cenik za izposojanje sončnikov, ležalnikov in druge opreme ter cene vstopnin in parkiranja so na voljo na spletni strani www.gradit.it/_it/spiaggia/tariffe.asp.

Gradeška plaža
čaka na
obiskovalce

BONAVENTURA

GORICA - Pokrajina spodbuja zasebnike k odstranjevanju azbesta

Pripravljajo nov razpis

V prejšnjih letih so med občane razdelili preko 470.000 evrov, odstranjenih je bilo 14.729 kv. metrov nevarnega materiala

Goriška pokrajina je bila v Furlaniji Juljski krajini prva, ki je objavila razpis za spodbujanje občanov k odstranjevanju azbestnih kratin in drugih azbestnih izdelkov z zasebnih objektov. Zato se je včerajšnje konference o azbestu, ki jo vsaki dve leti prirejajo na podlagi deželne zakona, udeležila tudi podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic, ki je poročala o rezultatih teh razpisov na Goriškem.

Prvi razpis je pokrajina objavila med letoma 2008 in 2009: na voljo je bilo 100.000 evrov, prispelo pa je 158 prošelj za prispevek. Skupno je bilo tako odstranjenih 7.700 kv. metrov azbesta. Večjo vsoto - 140.000 evrov - je imela pokrajina na razpolago leta 2010, ko je objavila drugi razpis. Prošenj je bilo tokrat 155, odstranjenega azbesta pa za 3.651 kv. metrov. Na zadnji razpis, ki je bil objavljen lani, se je prijavilo 83 občanov. Med njimi so razdelili 65.000 evrov, odstranjenih pa je bilo 3.378 kv. metrov azbesta. V nekaj letih je torej pokrajina ugodila 396 prošelj in prispevala k temu, da je v odlagališče končalo 14.729 kv. metrov azbestnega materiala. V sanacijo majhnih azbestnih površin (do 25 kv. metrov) je skupno vložila 305.000 evrov, katerim ciljem prišteti še 168.000 evrov, ki jih je z istim ciljem razdelila med občine Vileš, Krmin, Gradišče, Štarančan in Turjak.

Po besedah podpredsednice in odbornice za okolje Mare Černic bo pokrajina letos objavila nov razpis za sanacijo azbesta, ki bo tako kot dosedanj namenjen zasebnikom. »Tokrat bo na razpolago 70.000 evrov,« pravi Černičeva, ki pa še ne ve, kdaj bo razpis objavljen. »Ob tem nameravamo sklicati omizje z vsemi občinami pokrajine, na katerem bomo predlagali izdelavo načrta za odstranjevanje azbesta. Pripraviti želimo podroben seznam javnih stavb, ki jih bo treba postopoma sanirati, občine pa bomo spodbudili, naj tudi same objavijo razpise za dodeljevanje prispevkov občanom, ki se bodo odločili za odstranitev azbestnega materiala.«

Azbestna streha

RONKE - Danes dopoldne

Po Francu Jožefu poimenujejo trg

V Ronkah bodo danes poimenovali nov trg za palačo Vicentini Miniussi po avstro-ogrskega cesarju Francu Jožefu. Svečanost se bo začela ob 11. uri. S poimenovanjem po cesarju se bo zaključil dolg postopek, katerega začetki segajo v leto 1992. Takrat je občinska uprava odkupila palačo Vicentini Miniussi in jo zatem začela obnavljati. V nakup je vložila 210 milijonov tedanjih lir; ronško občino je takrat vodila Krščanska demokracija, medtem ko se je Demokratična stranka levice odločno postavila proti nakupu palače, saj je bila prepričana, da bi bilo bolje obno-

viti nekdanjo kinodvorano Rio. Po obnovi palače Vicentini Miniussi so začeli prenavljati še njeno okolico. Iz stare garaže so kasneje zgradili avditorij, pred katerim so uredili še trg. V zadnjih letih so obnavljanju ronškega mestnega središča namenili skoraj pet milijonov evrov. Prenovitvenega posega so potrebna le še zgodovinska poslopja ob Ulici Palmada, ki so med najstarejšimi v vasi. Eno izmed poslopij so zgradili v 15. stoletju. Trg, ki ga bodo danes poimenovali po cesarju Francu Jožefu, bo primeren tudi za prirejanje koncertov, kulturnih in družabnih srečanj.

NOVA GORICA - Pridružitveni sporazum

Skupno delo na področju veterinarske biomedicine

Univerza v Novi Gorici in Veterinarska bolnica Vipava Ivan Princes sta včeraj sklenili pridružitveni sporazum na podlagi katerega bo Veterinarska bolnica Vipava pridobila status pridružene organizacije Univerze v Novi Gorici in postala sestavni del njenega sistema.

V sistem Univerze v Novi Gorici se kot pridružene organizacije lahko vključijo ustanove z razvojno, ekspertno, klinično, umetniško ali drugo dejavnostjo, ki smiselno dopolnjujejo dejavnost Univerze v Novi Gorici. Veterinarska bolnica Vipava Ivan Princes je prva organizacija, ki je s sklepom Senata in Upravnega odbora Univerze v Novi Gorici pridobila status pridružene organizacije univerze.

»Z univerzo bomo lahko sodelovali predvsem na področju veterinarske biomedicine. Oni že imajo biomedicinski oddelek, opremo in strokovnjake, česar mi nimamo. Na tem nivoju bomo ob morebitni pridobitvi kakšnega evropskega razpisa z njimi sodelovali,« je povedal direktor Veterinarske bolnice Vipava, veterinar in vipavski župan Ivan Princes. Njegova ustanova je leto dni mlajša od Univerze v Novi Gorici, ki je bila ustanovljena leta 1996. Zaposluje pet

oseb, na račun podpisanega sporazuma naj bi se obetali še dve novi delovni mesti, in uživa velik ugled, vpisana je tudi v Evropski poslovni register.

Včerajšnji podpis obema ustanovama omogoča tesnejšo partnersko povezanost in nadgradnjo z namenom, da dosežeta večjo znanstveno in strokovno uspešnost ter zagotovita možnosti za postavitev in delovanje novih in zanimivih znanstvenih in študijskih programov. »Veterinarska bolnica Vipava Ivan Princes s svojo ekspertno in klinično dejavnostjo smiselno dopolnjuje obstoječo dejavnost Univerze v Novi Gorici,« so povedali na novogoriški univerzi. V okviru skupnega sodelovanja bosta inštituciji zagotovili laboratorij za poskusne živali, pridobili raziskovalne licence ter vzpostavili in razvili nove živalske modele za proučevanje neurodegenerativnih bolezni, travmatskih poškodb možganov in hrbtenice, bolečine, imunskih bolezni, presajanje celic v terapevtske namene ter proučevanje vpliva okolja in podnebnih sprememb na kardiovaskularni sistem. Veterinarska bolnica v Vipavi že sedaj med drugim opravlja tudi DNK analize krvi živali. (km)

GRADIŠČUTA - Pomazali kamnito znamenje v vinogradu Damijana Podveršiča

Skrunitelja vabi na kozarec vina

Protislovenske psovke in kljukastega križa vsaj eno leto ne bo izbrisal - Na Facebooku dejanje obsodili številni občani

Vandali na Goriškem ne dajo miru. Tokrat se niso znesli nad spomenikom padlim partizanom ali nad lapidarijem v Spominskem parku, temveč nad zasebno lastnino slovenskega vinarja. V noči s četrтка na sčerajšnji dan so z rdečo barvo pomazali kamnito znamenje, ki stoji na posestvu Damijana Podveršiča v Gradiščuti. Kraški kamen, v katerem so ob bivši etiketi Podveršičevega vina s črkami, ki spominjajo na runsko pisavo, vklesani verzi slovenske ljudske pesmi *En hribček bom kupil*, so neznanci oskrunili z napisom »Slavi di merd« (očitno jim je za zadnjo črko zmanjkalo prostora) in svastiko.

Kamen stoji tik ob cesti, ki pelje iz Ločnika na Jazbine. Posledice mazaškega dejanja je zjutraj prva videla sosedka, kmalu zatem je bila fotografija objavljena na spletnem omrežju Facebook, kjer so se ogorčeni komentariji kar vrstili. Podveršič je bil užaloščen, napisal pa kljub te-

mu vsaj eno leto ne namerava odstraniti. »Ta kamen je darilo prijatelja. Tja smo ga postavili pred nekaj leti, ko smo sadili vinograd. Je znamenje, poklon našemu teritoriju in ljudem, ki tu živijo in delajo. Zemljišče, kjer kamen stoji, je v lasti moje družine že več desetletij, vino iz tega vinograda se je uvrstilo med 100 najboljših vin na svetu. Ne vem, ali je tudi to izzvalo mazača, dejstvo pa je, da taka priznanja koristijo našemu prostoru, ne le posamezniku,« je povedal Podveršič in poudaril: »K nam prihajajo kupci z vsega sveta. Svoje delo vidim tudi kot promocijo prostora, v katerem živimo. In ravno teritorij bo zaradi tega nesmiselnega dejanja največ izgubil. Napisal vsaj eno leto ne nameravam izbrisati, tam naj ostane, v opomin. Treba je razumeti, da je takšno ravnanje napačno. Storiteli so očitno ljudje, ki ne spoštujejo drugih narodov in kultur, a niti sebe in kraja, v katerem živijo. Ko v drugih državah srečam

italijanskega kupca, ki živi v tujini, a s svojimi otroki vseeno govori italijansko, ga pohvalim. Kdor ne ljubi svojega materne jezika, ne more ljubiti in spoštovati niti drugih.«

Podveršič je sklenil, da mazaške akcije ne bo prijavil silam javnega reda, neznanega vandala pa vabi, naj se pri njem oglasi. »Tudi če mi je oskrunil znamenje, naj pride na kozarec vina,« je zaključil Podveršič.

Dejanje so na Facebooku obsodili številni občani. Marsikdo je opazil, da je napis kljub nasprotnemu ideološkemu »predznaku« podoben tistemu, ki se je pojavil na goriškem lapidariju, drugi pričakujejo, da bodo odzivi upravljavcev ostri, kot so bili po skrunitvi spomenika deportirancev. V naše uredništvo je prišlo le tiskovno sporočilo občinskega svetnika liste Per Gorizia Fabrizia Oretija, ki meni, da so rasistični napisi nesprejemljivi in da naraščanja napetosti v

Oskrunjeno kamnito znamenje v vinogradu v Gradiščuti

BUMBACA

mestu ne gre zanemarjati. Na Facebooku je dogodek komentiral tudi pokrajinski odbornik Federico Portelli, po katerem »veljajo Podveršičeve besede in inteligenca 100-krat več kot neumnost in podlost tistega, ki je to napisal.« Ostra komentarja sta napisala občinski svetnik Franco Hassek in deželni svetnik Rodolfo

Ziberna, po katerem se s takimi vandal-skimi dejanji izražajo le »ignoranti, slabici in strahopetneži«. »Lepo bi bilo, če bi storilca izsledili. Ob poravnavi škode bi lahko tudi brezplačno delal pri podjetju ali pri društvi slovenske manjšine, ki ji izražam solidarnost,« je napisal Rodolfo Ziberna. (Ale)

VZPI-ANPI zahteva prepoved shoda gibanja CasaPound

Zveza VZPI-ANPI se pridružuje ustanovam in združenjem, ki pozivajo pristojne oblasti, naj prepovejo shod, ki ga v soboto, 23. maja, v Gorici namerava prirediti skrajno desničarsko gibanje CasaPound. »Sprevedžali goriško skupnost. Povzdigovanje vojne - med drugim evropske normative to prepovedujejo - prikriva tragično resnico, da je v bojih umrlo na milijone ljudi,« poudarjajo iz zveze VZPI-ANPI in pojasnjujejo, da je prva svetovna vojna za sabo pustila ogromno gospodarsko škodo, kmalu po njenem zaključku je fašizem izkoristil socialne napetosti, da je prišel na oblast in državi vladal preko dvajset let. »Na vhodni meji je prišlo do "protislovenskega rasizma", kot ga imenu-

jejo številni zgodovinarji,« pravijo iz zveze VZPI-ANPI in ugotavljajo, da Gorica skuša - ne brez težav - preseči nekdanje spore in nesoglasja.

»Tovrstni shodi odpirajo stare rane in kličejo v spomin dogodke, ki jih noben Goričan noče spet doživeti. Sočasno s shodom bo v Gorici potekal festival eStoria, ki je izredno pomemben dogodek, saj ponuja mestu priložnost za razmislek in dialog. Nikakor ga ne gre ogroziti z nepotrebnimi napetostmi. Zaradi tega pozivamo pristojne oblasti, naj prisluhnejo opozorilom vse večjega števila ljudi in naj zato prepovejo nacionalistični shod, ki se odkrito navezuje na fašizem,« zaključujejo iz zveze VZPI-ANPI. Danes pa bodo goriškemu prefektu izročili zahtevo po prepovedi desničarskega shoda predstavniki državnega odbora liste »L'Altra Europa con Tsipras«, ki v soboto, 23. maja, pristopa k protifašistični manifestaciji v Gorici.

SOVODNJE - Športno društvo odpira muzej

Predani so nogometu, vendar so gojili tudi judo

V nekdanjih slačilnicah so uredili muzej; na ogled so dokumenti, pokali, dresi, fotografije in tudi zastava iz sezone 1955/56

FOTO VIP

Danes ob 18. uri bodo v Sovodnjah odprli muzej, v katerem se zrcali 60 let dela vaškega športnega društva. Podobnih objektov ni veliko v krajih, kjer delujejo slovenska športna društva, zato ta pridobitev predstavlja prijetno novost v delovanju naših športnih sredin. Mnoga društva sicer imajo ob slačilnicah, na njihovih sedežih ali v klubskih barih razstavljene fotografije, pokale in druge predmete, vendar malokdo si je omislil pravi športni muzej. Pred leti je športno društvo Sovodnje dobilo novo igrišče z novimi slačilnicami in klubskimi prostori, slačilnice ob nekdanjem igrišču pa so veliko let samevale, če že ne propadale. Pa so se našli društveni ljudje, ki so prišli do zamisli, da bi legendarnim slačilnicam povrnilo vsaj nekaj nekdanje uporabnosti. Tako se je januarja porodila zamisel, da bi slačilnice lahko postale muzej domačega športa. Rečeno, storjeno! Od ideje do uresničitve je preteklo le nekaj mesecev. Društveni člani so si zavihali rokave in so s prostovolnim delom (predvsem ob sobotah) propadajoči objekt spremenili v lepo urejen razstveni prostor oz. muzej, kot želijo Sovodenjci, da ga imenujemo.

Včeraj smo muzej obiskali ravno v času, ko so prizadevni društveni ljudje opravljali zadnja dela pri urejanju zunanosti in notranosti objekta. Naleteli smo na ljudi, ki so pisali in še pišejo zgodovino društva in širše gledano tudi zgodovino zamejskega športa. Poleg predsednika Zdravka Custrina so se z raznimi opravili ubadali Gianni Marson, Marjan in Ljubo Tomsic, Edi Petejan, Ivan Batistič in verjetno še kdo. V kratkem klepetu nam je predsednik Custrin povedal, da so v novem mu-

zeju našli mesto vsi društveni predmeti in fotografije, ki so do sedaj bili razstavljeni v spodnjih prostorih sovodnjanskega kulturnega doma Jože Češćut, pa tudi gradivo, ki so ga na svojih domovih hranili sedanji in nekdanji društveni ljudje. Med razstavljenimi predmeti najbolj padejo v oči stari nogometni dresi in pa prva belo-modra društvena zastava iz sezone 1955/56. Poleg nogometa, ki slej ko prej ostaja glavna društvena panoga in je zato najbolj zastopan na razstavnih panojih, je kar nekaj prostora namenjeno tudi odbojki, ki je svojčas v Sovodnjah igrala

pomembno vlogo, tako pri moških kot pri ženskah. Svoje mesto pa so v muzeju našle tudi druge športne panoge, ki so pisale zgodovino športa v Sovodnjah, v prvi vrsti namizni tenis in judo. Na vprašanje, kdaj in kako bo možen ogled muzeja, nam je predsednik Custrin pojasnil, da bodo obiski možni po domeni in po predhodni najavi. Razložil je tudi, da se bo muzej stalno obnavljal in posodabljal in je glede tega naslovlil vaščanom poziv, naj k obogatitvi razstave prispevajo s predmeti, fotografijami ali dokumenti, ki jih morda hranijo v kakem domačem predalu.

Glede današnje slavnosti pa je povedal, da so odprtje muzeja želeli povezati s športnim dogodkom. Danes se namreč zaključuje nogometni turnir za mlade nogometaše U12. Ob 16. in 17. uri bosta na bližnjem igrišču potekala polfinala, ob 18. uri bo odprtje muzeja, ob 18.45 uri pa bo sledil nogometni finale. (vip)

GORICA - V Feiglovi knjižnici

Zadnja pravljica v družbi Rdečerepke

Tadeja Faganel in Polonca Leban Grmek

V Feiglovi knjižnici v Gorici se je zaključil niz pravljicnih uric, ki jih malčki vselej radi obiskujejo. Zadnji pravljici so otroci prisluhnili konec aprila, ko so urico preživeli v družbi ptice Rdečerepke in njenega čudovitega petja. Malčki so v tišini, ki spremlja le najbolj napete dogodivščine, poslušali o Rdečepkini poti do kralja, ki so jo popestrila srečanja z različnimi živalmi. Pripovedavki iz Walfdorskega vrtca Kresnica in iniciative za walfdorsko šolo, Tadeja Faganel in Polonca Leban Grmek, sta pravljico pospremili s prelepimi lutkami Rdečerepke in njenih prijateljev,

po pravljici pa so lahko otroci sami izdelali svojo lastno Rdečerepko.

S to lutkovno pravljico, posvečeno tednu knjige, se je kot rečeno zaključil letošnji cikel pravljicnih uric v Feiglovi knjižnici. Svoje mlade bralce še naprej vabi, da v prostem času raziskujejo police mladinske sobe in pravljicne dogodivščine na njih. (tp)

prej do novice

www.primorski.eu

GORICA - Pod lipami

Ob knjigi spomin na slovensko pomlad

Čavdek s knjigo, za njim Podberšič, Valičeva in Terpin (levo); udeleženci srečanja (spodaj)

BUMBACA

Privabiti sredi maja šestdeset oseb na predstavitev knjige je resnično zadovoljstvo. Izrazil ga je Julijan Čavdek v imenu prirediteljev srečanja Pod lipami, ko je predstavil avtorico knjige Demos, slovenska osamosvojitve, Andrejo Valič Zver, Damijana Terpina, nekdanjega odgovornega za mladinski odsek Slovenske skupnosti, in Renata Podberšiča, ki se je s prvima dvema pogovarjal o obdobju pred petindvajsetimi in več leti. Povedal je, da so predstavitve že potekale v Sloveniji, ni pa bilo zadovoljivega odziva v sredstvih obveščanja in v stroki. Obdobje osamosvajanja ni dovolj obdelano kljub četrtr stoletni odmaknjenosti, resno pa se mu posvečata le dve raziskovalki.

Avtorica ima primorske korenine, sicer pa je doma iz Kranja. Štiristo strani gradiva je strnila v besedilo namenjeno doktorski disertaciji, ki je zaradi oviranja ni mogla zagovarjati na ljubljanski fakulteti, temveč je v drugo poskušala v Mariboru. Očitek je letel na trditve, da je Demosova koalicija bila glavni dejavnik v postopku osamosvajanja, medtem ko naj bi tudi Zveza komunistov zagovarjala takšen razvoj dogodkov.

Valičeva je prešla iz šolstva v zgodovinsko raziskovalno komisije in zaseda mesto direktorice Študijskega centra za narodno spravo. Občinstvu je opisala svoje različne izkušnje glede uveljavljanja in širjenja znanja o slovenski osamosvojitvi. Večkrat je izpostavila potrebo po zapisovanju dogajanj v prid bodočih raziskovalcev in popolnejše resnice. Skupaj s Podberšičem sta izpostavila lik Jožeta Pučnika, ki je bil premalo ovrednoten, če izvzamemo poimenovanje ljubljanskega letališča. O Demosu je dejala, da je bil skupen različnih težej, ki so se osredotočile v osamosvojitveni postopek. Enovitost je bila časovno omejena. Sprožila je postopek demokratizacije, ki pa se ni nadaljeval, kaj šele zaključil. Trditvi, da je bil volilni rezultat pravzaprav čudež, saj je drugi politični pol razpolagal s strukturami in sredstvi, je sledilo oporekanje iz publike. Demosov uspeh je potrebno umestiti v splošno tedanje silnice v Evropi; izbire zato niso bile slučajne. Sedaj je potrebna nova konservativna stranka, še prej je potrebno dojeti vzroke za Demosov razpad. Gostja je vsekakor pozitivno naravnana glede združevanja čutenja slovenskega naroda, ki potrebuje prava vrednostna jedra. Čutiti je potrebo po domoljubju, kakršnega premorejo nekateri drugi narodi. Težave izvirajo iz nedemokratskega vzdušja v šolstvu, sodstvu, sredstvih obveščanja, politiki. Slovenija ni šla po poti Poljske, Češke in drugih držav, kjer so oblikovali okrogle mize različno mislečih. Demos je odklonil Smoletovo (SZDL) vabilo k skupnemu omizju. Iz publike je prišla domneva, da se slovenski socialistični sistem ni povsem razgradil, ker je bil drugačen od ostalih. Gosta je odgovorila tudi na vprašanje o dostopnosti arhivov.

Damijan Terpin je prisotnim obnovil osebnost izkušnjo tedaj mladega političnega protagonista v stikih s svojo bazo, z dejavniki v Sloveniji - najprej z od-

govornimi pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva, nato pri pomladnih gibanjih in vrstniki znotraj manjšine. Delegacije SSK so se udeleževale pomladnih kongresov, mladinski odsek je zbral 1010 podpisov v podporo »Četverici«, odigrali so posredniško vlogo med italijanskimi politikami (npr. Renato Altissimo

PLI) in Ljubljano. Spomnil se je še zlasti srečanja med Enotno delegacijo in Milanom Kučanom, ki je prišel v zamejstvo obrazložiti poteze osamosvojitve, znašel pa se je pred skepto večine komponent, zlasti tedanjih socialistov. Stranka Slovenska skupnost ni bila le zraven dogajanja, temveč je bila del procesa. (ar)

ŠEMPETER - Po obisku bolnišnice

Stroka zadovoljna s pojasnili ministrice

Obisk slovenske ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc in njene ekipe v šempetrski bolnišnici je predstavnikom stroke in lokalnih skupnosti prinesel precej pojasnil in tudi obljub v zvezi s pred kratkim razgledanim pravilnikom o službi nujne medicinske pomoči, ki s selitvijo določenih programov v urgentni center, ki se gradi ob omenjeni bolnišnici, prinaša precej sprememb. Nekatere izmed njih so pri stroki vzbudile precej zaskrbljenosti in pomislekov. »Sedaj smo pomirjeni, ker smo izvedeli, da se mobilne ekipe ne selijo iz mesta Nova Gorica. To je bilo glavno, česar smo se bali. Ekipa z ministrice za zdravje nam je zagotovila, da se to ne bo zgodilo niti v bližnji niti v daljni prihodnosti,« je včeraj po sestanku z ministrico povedala Petra Kokoravec, bodoča direktorica novogoriškega zdravstvenega doma in sedanja vodja tamkajšnje urgentne službe.

Ministričina ekipa je tudi pojasnila, da se dežurna služba preko noči, med vikendi in prazniki seli v šempetrsko urgenco, kar po mnenju Kokoravece sicer pomeni izgubo za mesto. »Vendar ta sprememba ne predstavlja življenjske nevarnosti za prebivalce. Predstavlja pa izgubo na kakovosti mesta,« je še izpostavila Kokoravčeva.

»Današnja razprava je pokazala, da je osnutek pravilnika dobra osnova,

da vpeljemo nov sistem nujne medicinske pomoči v Sloveniji, ki je namenjen predvsem boljši, hitrejši in varnejši oskrbi tistim, ki imajo življenje ogrožajoča stanja. Slišali smo tudi nekatere pohvale in konstruktivne pripombe, ki jih bomo upoštevali, če so smiselno utemeljene,« je po zaključeni javni razpravi povedala ministrica.

Med dvournim srečanjem s predstavniki stroke in lokalnih skupnosti je bilo izpostavljeno tudi pereče vprašanje pediatrične oskrbe izven rednega delovnega časa pediatričnih ambulant. Da je bil v preteklosti že izdelan natančen načrt, kako bi organizacija pediatrije stekla in to na ravni države, a je potem vse skupaj propadlo, je izpostavila pediatrija Liljana Besednjak Kocijančič, strokovna vodja novogoriškega zdravstvenega doma. »V novem urgentnem centru ni niti prostorov, predvidenih za delo pediatra. V dežurni službi v Novi Gorici pa 20 odstotkov vseh obiskov predstavljajo otroci,« je opozorila Besednjak Kocijančičeva.

»Res je, da bi bilo treba imeti nujno medicinsko pomoč tudi za otroke,« se je strinjala ministrica in dodala, da pediatrija ni vključena v vse urgentne centre. Teh država s pomočjo kohezivskih sredstev trenutno gradi deset, zaključeni bodo do konca novembra. Nekatere bolnišnice so po njenih besedah

GORICA - Bandelj in senatorka Fasiolova

Dogovorila sta se za spoznavni obisk

Bandelj v Rimu z Mocciarom in Fasiolovo

V prejšnjih dneh se je novi deželni predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj udeležil obeležitve 70. obletnice izhajanja Primorskega dnevnika, ki je potekalo v predstavniških uradih dežele Furlanije Julijske krajine v Rimu. Slovesnost je Bandelj izkoristil, da je opravil vrsto pogovorov s parlamentarci iz Furlanije Julijske krajine. Med temi izstopa srečanje z goriško sena-

torko Lauro Fasiolo, s katero se je novi deželni predsednik SSO dogovoril za spoznavni obisk nekaterih slovenskih organizacij v Gorici, ki ga bodo predvidoma izpeljali konec maja. Daljši pogovor s senatorko Fasiolovo in njenim tajnikom Adreom Mocciarom pa je bil namenjen vprašanju goriškega teritorija in še posebej vozlov, ki na tem območju zadevajo slovensko narodno skupnost.

Patronat Inac za povišanje pokojnin

Patronat Inac podpira peticijo državnega združenja upokojenec, ki si prizadevajo, da bi povišali nizke pokojnine. V Italiji kar osem milijonov upokojenec mesečno prejema manj kot 1000 evrov pokojnine, kar 2,2 milijona upokojenec pa morata preživeti z zgolj 500 evri pokojnine. Spričo tega podatka so se na patronatu Inac odločili, da podprejo zahteve upo-

kojenecv po zvišanju nizkih pokojnin. Peticijo bodo promovirali v okviru vsedržavne prireditve »Inac in piazza per te«, ki bo potekala danes v 120 mestih po Italiji, med katerimi bo tudi Gorica. Stojnico bodo postavili pred ljudskim vrtom na Korzu Verdi, kjer bodo delili informacije o delovanju patronata in o uslugah, ki jih nudijo; v sodelovanju z zvezo kmetovalcev CIA - Confederazione italiana agricoltori bodo posebno pozornost namenili tudi prehrani oz. pravici do hrane.

Ministrice (v sredini) ob prihodu v bolnišnico

FOTO K.M.

same financirale ta del in ga vključile v program. »Se pa bomo v nadaljevanju z vsako posamezno bolnišnico v regiji dogovorili kje in kako bomo poskrbeli tudi za to,« je včeraj v Šempetru zagotovila ministrice za zdravje.

Omenjeni pravilnik na severnem Primorskem poleg uvedbe novega urgentnega centra v Šempetru pri Gorici predvideva vzpostavitev še dveh tako imenovanih satelitskih urgentnih centrov, in sicer v Tolminu in v Ajdovščini. »S predlogom pravilnika smo v Tolminu zelo zadovoljni,« je včeraj poudarila Metka Božič, vodja nujne medicinske pomoči Tolmin. »Ministrstvo je končno pokazalo pripravljenost, da se uredi urgentna služba v Sloveniji, da se loči družinsko medicino od urgentne. Poenotile se bodo strokovne smer-

nice in predvsem znanje zdravnikov, tehnikov in zdravstvenikov po Sloveniji. Če bodo upoštevali naše pripombe in predloge na mrežo, mislim, da bo zagotovo za našo dolino enako ali celo bistveno boljše poskrbljeno kot je bilo vsa leta doslej,« je prepričana Božičeva.

Katere so torej bistvene novosti omenjenega pravilnika? Na ministrstvu za zdravje pojasnjujejo, da bo pacient deležen celostne obravnave na enem mestu, družinske zdravnike ločujejo od urgentne medicine - doslej so le-ti opravljali tudi urgentno pomoč -, uvedbo dispečerske službe, triaznega sistema, sistematično ureditev nujne medicinske pomoči na prireditvah in uvedbo že uveljavljenega sistema prvih posredovalcev v javno zdravstveno mrežo. (km)

GORICA - Dobrodelna prireditev Zaplesali bodo za Alessandra

Na goriškem Travniku bo danes ob 17.30 dobrodelna pevska in plesna prireditev »Artisti insieme per Alessandro«. Med nastopajočimi so goriške skupine Dance for your rights, Nia con Titianakavs, Shake and smile in Go Folk, Jana Štekar z Jazbin, tržiške skupine Prima fila, La Movida in Soraya-Bellysno, Zeus iz Čedad, Accademia Musical Theatre iz Trsta, Stefania e Ernesto latino americano iz Aiella, Pupa Zaplas iz slovenskih Brd, Vip Tatkoti, Kreart in Robi Beatbox iz Nove Gorice, ADC Plesni center iz Ajdovščine. Alessandro je dvajsetletni deček iz Gorice. Do novembra leta 2013 je odrasčal brez posebnih težav, nato pa se je v njegovem življenju in v življenju njegovih staršev vse spremenilo. Zdravniki so odkrili, da ima zelo hu-

do bolezen, glioblastom. Gre za obliko možganskega raka, ki bolnikom po postavitvi diagnoze v povprečju pušča le nekaj mesecev življenja. Alessandro je na onkološkem zavodu v Milanu opravil ves cikel kemoterapije in obsevanja, ki je predviden za bolnike z možganskim tumorjem, žal pa se je decembra rak ponovno pojavil. Marca so ugotovili, da se je rakasta tvorba povečala, zato so se zdravniki odločili za prekinitev terapije. Starša pa se nočeta vdati; stopila sta v stik z raznimi italijanskimi in tujimi zdravstvenimi ustanovami, kjer nudijo alternativne oblike zdravljenja, ki pa si jih ne moreta privoščiti. Da bi jima pomagali, so v preteklih tednih že izpeljali nekaj dobrodelnih dogodkov; danes bo na Travniku na vrsti še eden.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU V NOVI GORICI: 16. in 23. maja ob 20. uri »Gospa Bovary« (Nebojša Pop Tasič). 21. maja ob 20. uri bo premiera filozofske komedije »Neumnost« (Rafael Spregelburd), ponovitve 22. in 27. maja ter 5., 11. in 13. junija. 29. maja ob 20. uri ob podelitvi nagrade Tantadruj »Postani občestna svetilka« (Srečko Kosovel) s koncertom Kosovelovih poezij orkestra NOVA. 6. junija ob 20. uri »Preobrazba« (Franz Kafka), nastopa Hrvaško narodno gledališče Split (s slovenskimi podnapisi). Informacije na blagajna@sng-ng.si ali po tel. 003865-3352247; več na www.sng-ng.si.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V GORICI v Kulturnem centru Lojze Bratuž 25. maja ob 20.30 »Obiski«.

Šolske vesti

KAMP »ENGLISH IN ACTION« za fante in dekleta od 7. do 13. leta bo potekal v Dijaškem domu od 15. do 26. junija. Na programu bo učenje angleščine na igriv in dinamičen način: poleg tečaja jezika še košarka (v sodelovanju s SZ Dom) ali ples hip-hop. Urnik od 13. ali do 15.30, cena zelo ugodna; vpis po tednih, do zasedbe mest, na tel. 0481-533495 (od 13. ure dalje).

V OTROŠKIH JASLIH s slovenskim učnim jezikom Tika Taka v Gorici vabijo na dan odprtih vrat v ponedeljek, 18. maja, med 16.30 in 18.30. Kdor bi rad vpisal svoje otroke v slovenske jasi, si bo lahko ogledal prostore in se pogovoril z vzgojiteljicami.

Razstave

V GORICI: v lokalni Dejã Vù Cafè v Raštelu 71 bo do 16. maja na ogled fotografska razstava Delka Ibanza z naslovom »Mani: note di colore«.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja bo do 30. maja na ogled razstava »Slikarji iz Dubne«; več na www.ng.sik.si.

V GORICI: v muzeju Sv. Klare na Korzu Verdi 18 je na ogled razstava z naslovom »Gorizia: una lettera ipermediale, multimodale e interattiva. Un esperimento«. Multimedialna instalacija bo na ogled danes, 16. maja, 16.00-19.00 in v nedeljo, 17. maja, 10.00-17.00. Prireja jo raziskovalni laboratorij videmske univerze SAS-Web v sodelovanju z goriško občino.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) je na ogled fotografska razstava »Oltre lo sguardo - Onstran pogleda« (razstava goriških fotografov do izbruha

Čestitke

Danes je Abraham v Škrlje prihitel in MARKA objel. Srečo, zdravja, kup želja voščimo ti iz srca, da izpolnilo vse se bo, mi želimo ti zdaj to. Vsi tvoji domači

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANČIŠKA v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici: v torek, 19. maja, ob 20. uri »GD NOVA se predstavi«, nastopata Pihalni ansambel NOVA in Ansambel Violončel NOVA; vstop prost.

SNOVANJA 2015 v organizaciji SCGV Emil Komel: danes, 16. maja, ob 18. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici bo koncert »Mi smo pomlad«. V duhu medsebojnega spoznavanja in povezovanja bodo nastopili učenci SCGV Emila Komel z vrstniki GŠ iz Tolmina in Kulturnega društva Iris iz Marcona (Benetke).

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 16. maja, ob 21. uri nastopil kantavtor Jean Luc Dancy s koncertom »Note di Francia«; vstop prost. Informacije po tel. 0481-961305.

FESTIVAL DVORNE GLASBE: 16. maja ob 21. uri v goriškem gradu »A due mantici. Le radici popolari della musica colta«, nastopajo C. Prontera, N. Berardi, V. de Lorenzi. 17. maja ob 11.30 v goriškem gradu koncert ens. Protempore.

V AJDOVŠČINI: v Dvorani prve slovenske vlade bo v nedeljo, 14. junija, ob 20.30 dobrodelni koncert skupine Katalena. Namen koncerta je zbiranje denarnih sredstev za program Neodvisno življenje hendikepiranih društva YHD. Po koncertu bo družabnost ob dobrotah Društva gospodinj s Planine in dobri kapljici planinskih vinarjev. Več na www.yhd-drustvo.si.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira poletni kotalkarski kamp na Peči (Sovodnje) za otroke vrtcev od 29. junija do 3. julija med 8. in 12. uro ter za otroke in mlade osnovnih in nižjih srednjih šol od 15. do 19. in od 22. do 26. junija med 8. in 13. uro. Informacije po tel. 333-9353134 (Elena).

AŠZ DOM prireja od 12. maja do 12. junija mesec odprtih vrat za učence osnovnih šol, ki želijo poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Vadbe v mesecu maju-juniju bodo brezplačne (obvezno zavarovanje); informacije po tel. 329-2718115 ali na domgorica@gmail.com (David Ambrožič).

GORIŠKI PARK VIATORI bo v nedeljo, 17. maja, v sklopu pobude Odprtih parkov v Furlaniji Julijski krajini, ki jo prireja združenje Amici del giardino, odprt s podaljšanim urnikom: od 10. do 13. ure in od 14.30 do 19. ure z vodenim obiskom ob 11. in 17. uri. Kot običajno bo vrt mogoče obiskati tudi danes, 16. maja, ob 16. in 19. uri z vodenim obiskom ob 17. uri.

PRAZNIK ŠPARGLJEV 2015 V OREHOVLJAH: danes, 16. maja, ob 13. uri športne igre in ob 21. uri večerna zabava za mlade z DJ Stanetom in skupno Rok'n'Band. V nedeljo, 17. maja, ob 17. uri tradicionalna povorka ter zabava s skupno Zvita fadna.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Plavi Laguni pri Poreču od 20. do 30. junija; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST obvešča, da je umestitvena seja novega pokrajinskega sveta SSK za Goriško sklicana za torek, 19. maja, ob 20. uri na pokrajinskem sedežu stranke v Gorici.

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST obvešča, da je sklican 15. deželni kongres, ki bo zasedal v soboto, 23. maja, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 9.30.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 22.10 »Il racconto dei racconti«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Mad Max: Fury Road«.
Dvorana 3: 17.00 »Doraemon il film - Le avventure di Nobita e dei 5 esploratori«; 19.10 - 21.40 »Leviathan«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Mad Max: Fury Road«.
Dvorana 2: 15.30 »Ascoltare e vivere le fiabe« (vstop prost); 17.15 - 19.45 - 22.10 »Il racconto dei racconti«.
Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Mad Max: Fury Road« (digital 3D).
Dvorana 4: 15.20 »Avengers: Age of Ultron«; 17.50 - 20.00 - 22.15 »The Gunman«.
Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »Doraemon il film - Le avventure di Nobita e i 5 esploratori«; 20.00 - 22.10 »Forza maggiore«.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 17. maja, izlet na Sivko (1008 m) in Bevkov vrh (1051 m). Zbirališče ob 6.45 na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici, odhod ob 7. uri. Možnost prevoza s kombijem; informacije po tel. 338-3550948 (Mitja).

POHOD TREH MOSTOV bo v nedeljo, 17. maja, z zbirališčem na Trgu Evrope - Transalpini od 9. ure dalje. Pohod, ki ga letos organizira krajevno združenje Placuta - Svetogorska, bo krenil ob 10. uri.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na enodnevni pomladanski izlet v Prlekijo in Varaždin v soboto, 30. maja. Vpisovanje do 17. maja oz. do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Odhod iz Gorice okrog 6. ure. Udeleženci morajo imeti s seboj veljaven osebni dokument za tujino. Na račun 20 evrov.

KMEČKA ZVEZA prireja enodnevni avtobusni izlet na Ptuj v petek, 22. maja. Ogledali si bodo razstavo »Dobrote slovenskih kmetij«, mesto, grad in znano vinsko klet, biser vinske tradicije na Slovenskem; vpisovanje v uradih Kmečke zveze do 20. maja v Trstu, tel. 040-362941, kzacts@tin.it, Gorici, tel. 0481-82570, kzgorica@tiscali.it in Čedadu, tel. 0432-703119, kz-cedad@libero.it.

Prireditve

PRAZNIK V KRIMSKI KNJŽNICI: v Ul. Matteotti 77 bodo danes, 16. maja, ob 10.30 podarili ilustrirano knjigo vsakemu novorojenčku v letu 2014, ob 11. uri bo pravljčno srečanje za otroke; na ogled bo razstava Nicolette Costa »Io, io, io...e gli altri?«.

V GORICI: v pokrajinskih muzejih v grajskem naselju bo danes, 16. maja, ob 17.30 predstavitev publikacije, ki jo je uredila Alessandra Quendolo »Paesaggi di Guerra. Memoria e progetto«. Z eseji so v publikaciji sodelovali Jonathan Butti, Valentina Barcovi, Claudia Battaino, Cinzia Broll, Roberta Cuttini, Annalisa De Comelli, Paolo De Lorenzi, Fernando De Maio, Michela Favero, Sandro Flaim, Vittorio Foramitti, Maria Paola Gatti, Diego Kuzmin, Marco Mantini, Giovanna Massari, Fiorenzo Meneghelli, Domenico Visintini, Alessandra Quendolo.

V GORIŠKEM GRAJSKEM NASELJU bo v nedeljo, 17. maja, ob 14.30 otroška ustvarjalna delavnica na temo vrtnarstva; ob 17. uri bo v Pokrajinskih muzejih predavanje Diega Kuzmina z naslovom »Gorizia - Nova Gorica, una storia di confine«; ob 17. uri se bodo otroci zabavali s plesom zumbakids pod vodstvom Corradine Zin. Potekala bo nabirka denarnih prispevkov za zdravljenje malega Alessandra.

V KROMBERKU: v Domu kulture bo danes, 16. maja, ob 20. uri bo avtorica Katarina Vuga predstavila projekcijo z naslovom »Lepote narave v Kromberku, Lokah in v ikebani«. Večer bodo s pesmijo popestrili pevci MoPZ Kromberški Vodopivci.

V NOVI GORICI: Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica ter Lions klubi severne Primorske pripravlja dobrodelno, ne-tekmovalno in družabno prireditev »Tečem, da pomagam« v nedeljo, 17. maja, od 9. do 11. ure v Športnem parku v Novi Gorici.

V TRŽIŠKEM KINEMAXU bo danes, 16. maja, ob 15.30 otroška prireditev z naslovom »Ascoltare e Vivere le Fiabe« Lucia Treua ob glasbi Marca Balabena; vstop prost.

V KRMINU: na Trgu Republike 33 v Borgnanu bo v petek, 29. maja, ob 20.30 Fulvia Cantarut predavala na temo »Le crisi che fanno crescere: il 12. anno«, prireja združenje Educare Waldorf FVG; več na www.educarewaldorf.fvg.it.

V ROMANSU: ob jezerih Fipsas na drevoredu Trieste poteka do 17. maja 3. zgodovinski festival »Romans Longobardorum«. Prisotne bodo skupine, ki se bodo izkazale s spopadi, možni bodo vodeni ogledi, animacija za otroke, predstave, fotografska razstava ex-tempore, prisotne bodo stojnice antičnih pridelkov, glasba v živo in langobardske jedi; informacije po tel. 333-6157615 ali www.invictilupi.org.

V NOVI GORICI: v knjižnico Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja bo v ponedeljek, 18. maja, ob 13.30 prispel Potujoči cvet Srebrenice v okviru projekta »20 let genocida v Srebrenici«. Cvet je ročno delo članic društva Gračaničko keranje, ki združuje predvsem ženske, ki so preživele vojne grozote v Bosni in Hercegovini. Na ogled bo do 31. maja; več na www.ng.sik.si.

V GORICI: v Kulturnem domu bo v torek, 19. maja, ob 18. uri v okviru »Srečanj z avtorji 2015« večer v spomin na pisatelja in vsestranskega kulturnega ustvarjalca Celsa Macorja. Večer z naslovom »Ceslo Macor - Poklon umetniku ob njegovi 90-letnici rojstva« bo do oblikovali novinar revije Iniziativa Isontina in pesnikov osebni prijatelj Renzo Boscarol, odgovorni urednik tednika Voce Isontina Mauro Ungaro, odgovorni urednik tednika Novi Glas in slovenski pesnik Jurij Paljk, novinar in predsednik goriškega Forum Andrea Bellavite, ravnatelj Goriške državne knjižnice BSI Marco Menato in predsednik Kulturnega doma v Gorici Igor Komel.

V GRADU KROMBERK bo 19. maja ob 20. uri večer z naslovom »Lokalni program kulture Mestne občine Nova Gorica z vidika kulturne dediščine«. Sodelujejo Ana Zavrtanik Ugrin, podžupanja, Aleksandra Torbica, načelnica Oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo in Marinka Saksida, načelnica Oddelka za družbene dejavnosti.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v Tumulju dvorani v Gorici na Verdijevem korzu 51 v torek, 26. maja, ob 18. uri predavanje dermatologinje Majde Cosutta na temo »Kožni rak: kako se mu lahko izognemo?«.

Pogrebi

DANES V GORICI: 12.15, Renzo Dordit, blagoslov v bolnišnici in pokop na glavnem pokopališču.

DANES V RONKAH: 12.30, Adelia Soranzo por. Cumini (iz Trsta) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 9.30, Max Battistuta iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja ob 9.45, sledila bo upepelitev; 11.15, Silvana Altran vd. Miniussi iz bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa ob 11.30, sledila bo upepelitev.

prej do novice

www.primorski.eu

CANNISKI FILMSKI FESTIVAL - Prvi festivalski vikend

Film o času, ko bodo samske spremenili v živali ...

Da se je včeraj v Cannesu začel prvi festivalski vikend, dokazujejo jahte v zalivu in večerje in sprejemi na mogočnih plovilih, ki so zasidrana v portiču. Uspešnost partyjev in gala večerov je mogoče presoditi po prisotnosti uglednih gostov, ki so že ali bodo do nedelje dospeli v Cannes.

Včerajšnji filmski dan pa se je začel na bistveno manj glamurozen način, saj so v tekmovalnem sporedu predstavili film *The lobster* (Jastog) Yorgosa Lanthimos, ki velja za enega najzanimivejših predstavnikov grškega novega vala. In čeprav se njegovo delo ne navezuje na grško ekonomsko krizo, je Lanthimosova zgodba metafora današnje družbe in strogih pravil, ki se jih mora posameznik držati. Sivina in tegoba, ki prevečata ves film, pa spominjata na tragedijo grške gospodarske krize, kljub temu, da ni nikoli omenjena. Dogajanje je postavljeno v neko anonimno prihodnost, ko na svetu ne bo več prostora za ženske in moške v samskem stanu. Tiste, ki bodo ostali neporočeni ali brez partnerja, se pravi single, bodo aretirali in zaprli v ječo. To je velik, na videz celo sanjski hotel v neposredni bližini morja, kjer imajo ženske in moški petinštirideset dni časa, da si v njem najdejo boljše polovico. Če jim to ne uspe, jih čaka končna kazen: spremenili jih bodo v živali in jih spustili v gozd. Glavni junak Colin Farrell, ki v poldrugem mesecu ni našel primerne sopotnice, tvega, da bo postal jastog in se zato zateče v skupino Samotarjev, ki jim poveljuje Lea Seydoux in v bistvu živijo v divjini. Filmu nekateri že napovedujejo eno letošnjih nagrad, pa čeprav je njegova vsebina, tako kot že značilno za Yorgosa Lanthimos, dokaj pretenciozna. Ob Colinu Farrellu in Lei Seydoux v filmu nastopa tudi Rachel Weisz, ki se bo po sinočnjem defileju v sredo spet povzpela po rdečem stopnišču, tokrat v igralski ekipe Sorrentinovega filma *Youth* (Mladost).

Po rdeči preprogi se je včeraj sprehodila tudi Emma Stone, ki s čudovitim Joaquimom Phoenixom nastopa v najnovejšem filmu Woodyja Allena *Irrational man*. Črni komediji, ki jo je newyorški avtor včeraj premierno predstavil v Cannesu in s katero se vrača k Dostojevskemu in nekaterim njemu že značilnim temam, kot so usoda in pravica. Dogajanje je tokrat postavljeno v kampus ameriške univerze.

Emma Stone,
Woody Allen
in Parker
Posey, spodaj
Colin Farrell in
John C Reilly

ANSA

Življenje v njem se zelo spremeni po prihodu novega profesorja Abeja Lucasa, to je svetovno priznanega filozofa, ki pa doživlja hudo eksistencialno krizo. Njegovega imenovanja se nekateri veselijo, ker je Lucas izreden ženskar in njegov čar študentke in profesorice zelo vznemirja. Abe bo takim pričakovanjem zadostil, saj bo najprej očaral kolegico in kmalu nato še študentko, pa čeprav bo svojo depresijo ozdravil samo z ekstremno odločitvijo. Tako, ki je po njegovem mnenju pravična, v resnici pa ilegalna in nemoralna.

Izven tekmovalnega dela so včeraj predstavili tudi *A tale of love and darkness*, to je režijski prvenec igralka Natalie Portman, posnet v Izraelu. Celovečerec je filmska predelava avtobiografskega romana Amosa Oza - pisateljevega otroštva in mladosti na palestinskem območju.

O mladih in njihovem življenju pa pripoveduje še drug včeraj predstavljeni filmski debi, tokrat srbskega režiserja Pavleta Vučkovića, ki je v družbi skupine mladih beograjskih filmskih ustvarjalcev in igralcev v Cannesu predstavil film *Panama*. Portret Beograda in skupine mladih, ki živijo v njem, pripoveduje o mladosti v času mobilnih telefonov in spletnih povezav, ko mladina v resnici živi paralelno, zelo intenzivno življenje na spletu, a v realnem življenju ne zna izpovedovati čustev in emocij. (Iga)

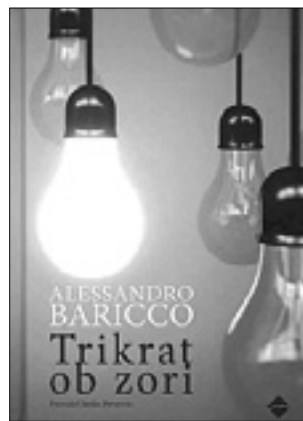

CANKARJEVA ZALOŽBA

Tudi slovenski prevod Baricca

Cankarjeva založba je predstavila novosti zbirke *Moderni klasiki*: knjigo Davea Eggersa *Srce paražoje delo neizmerne globine*, roman Magdalene Tulli *Motnja* in delo Alexa Capusa *Švindler, špijon in človek z bombo*. Založba je bogatejša še za delo Jeffreya Eugenidesa *Poročni zaplet* in za kratek roman Alessandra Baricca *Trikrat ob zori*, ki ga je v slovenščino prevedel Janko Petrovec. Knjiga priljubljenega italijanskega pisatelja prinaša zgodbo o moškem in ženski, ki se srečata trikrat. V prvem poglavju sta oba srednjih let, v drugem je on starec, ona najstnica, v tretjem pa on otrok in ona tik pred pokojem. Avtor opisuje temo srečevanja ljudi ob nepravem času, je dejal Petrovec.

Srce paražoje delo neizmerne globine je avtobiografsko delo ameriškega pisatelja Davea Eggersa, ki sta mu kot 21-letnemu umrla oba starša. Poleg izgube se je moral soočiti še z vzgojo sedemletnega brata. Kljub težki tematiki je delo napisano precej humorno in lahkotno, sta se strinjala tako urednik Andrej Blatnik kot prevajalec Jernej Županič.

Švindler, špijon in človek z bombo je najnovejši roman švicarskega avtorja Alexa Camusa, ki se je slovenskim bralcem že predstavil z uspešnico *Leon in Luise*. Kot je povedala prevajalka Mojca Kranjc, je avtor znan po tem, da v središču svojih romanov postavi nek resničen zgodovinski dogodek, ki ga nato obogati z domišljijo. V tokratnem romanu ponuja zgodbo treh protagonistov, sodobnikov, ki bi se lahko teoretično tudi v resnici kdaj srečali. Kot menijo pri založbi, je to knjiga, ki zabava in hkrati svari: ves čas kaže, kako hitro in na prvi pogled nedolžno se v slehernikovo življenje naseli nacizem.

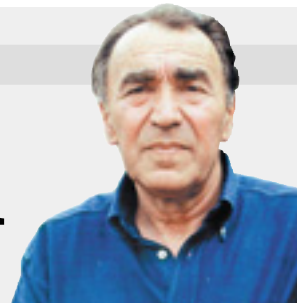
Motnja je roman poljske pisateljice, ki se ponaša z izjemno dovršenim slogom pisanja, je menila prevajalka Jana Unuk. Romani Magdalene Tulli se berejo kot alegorije, pri čemer običajno izhajajo iz osrednje metafore. V tokratnem romanu je to šivanje. Glavno vlogo v romanu namreč igrajo obleke, ki jih je skrojil krojač stvarnik.

Roman Pulitzerjevega nagrajenca Jeffreya Eugenidesa *Poročni zaplet*, ki ga je poslovenila Irena Duša, prinaša zgodbo ljubezenskega trikotnika. Glavna junakinja Madeleine se po prevajalkinem mnenju zdi povsem neproblematično bitje, medtem ko to ne velja za fanta v trikotniku - eden je manični depresivec, drug pa verski blaznež. V slovenskem prevodu imamo že Eugenidesova romana Deviški samomori in Middlesex. (STA)

TOMIZZEV DUH

Mnogu krvja, mnogu solzi

PIŠE MILAN RAKOVAC

Si spet nekdo želi zanetiti Makedonijo? In cel Balkan? V Kumanovu vdre oborožena skupina, večina s Kosova, kosovski predsednik Hashim Taci izjavi, da je kumanovska krvava farsa uperjena »zoper Kosovo in Balkan«. Kdo torej pošilja te ljudi? Kdo jih sprejema? Zakaj? Zaradi Velike Albanije? Pa saj je velika Albanija tu: ko bo cel Balkan v EU in Natu (čež kakšnih deset let), bodo Albanci v Albaniji, Makedoniji, Črni Gori, na Kosovu, v Srbiji (in prek Sarajeva in Zagreba »tja do Bele Ljubljane«) – imeli Veliko Albanijo. Čemu torej vojskovanje?

Veliko krvi, veliko solz; tako se prične makedonska ljudska pesem iz llandinske vstaje leta 1903. Kri in solze v Kumanovu 1915. Tako kot v Kruševu leta 1903, je tudi danes Makedonija stisnjena v kleščah grškega zaničanja, bolgarske in srbske asimilacije in albanskih aspiracij. Ta hip Makedonijci pretresa nov val demonstracij, opozicija je enotna: vlada mora od-

stopiti. Za ulico, za običajne ljudi z albanske in makedonske strani, dvomov ni: za ulično vojno v Kumanovu je kriva vladajoča makedonska koalicija. Kumanovo je resno zamajani oblasti prišlo zelo prav. Situacijo v mestu so policijske sile umirile, toda, za koliko časa? V slavnem llandenu, ko so se Makedonci in Albanci na začetku dvajsetega stoletja skupaj uprli Turkom, brata Borjari pa izdelala čudežen vstajniški lesen top »Krušev topče«, se je takole prepevalo:

Mnogu krvja, mnogu solzi,
Zemlja natopija, mnogu lisja gora
smeni, / maška snaga ispi. / No po taa
borba teška / Sloboda ni blesna. / Vo
iljada devetsto i tretata godina, / se soz-
dade Republika, / vo slavno Kruševu,
Makedonska Republika, / Prva na
Balkanot. / Pretsedatel prv mi beše, toj
Nikola Karev, / so makedonskite voj-
vodi, / site llandenci. / Dame Grujev, / Pit-
tu Guli i Jane Sandanski. / Za sloboda
zaginaa, / slavnite vojvodi, / na Make-

doncite oni, / Zavet ostavija, / da se bo-
rat za sloboda. / Za Makedonija.

Prvo republiko na Balkanu, Republiko Makedonsko, je pred stoddvajsetimi leti Turčija v krvi zatrla. Danes Makedoniji ne da živeti Grčija, saj ji brani ime. EU in NATO gledata vstran in tolerirata neverjetno neumnost, da država državi prepoveduje ime. Država se zato uradno imenuje Former Yugoslav Republic of Macedonia. Kar seveda pri Makedoncih krepi včasih res paradoksalne in romantične nacionalne občutke. Bo vsem nam dragi Cipras, v imenu nove evropske levice, to spremenil? Ne bo.

Po medmrežju kroži posnetek objektiv Albanca in Makedonca iz Kumanova, Albanec Avdi Avdiu, ekonomist, v kamere sveta govori: »Glejte, sem razumem človek in vem kaj govorim. Nimam nobenih slabih namenov do Makedoncev. Nasprotno, imam veliko makedonskih prijateljev, živimo skupno življenje ... Kaj je torej

z nami? Smo slepi privrženci? Kam nas vse to vodi? Nam je kdo to povedal? Je kdo prevzel etično ali moralno odgovornost? Zakaj smo prisiljeni v nevzdržno stanje? Je to delo Putina, Amerike? Mi sami smo tisti, ki smo povzročili smrad na našem dvorišču, zdaj pa vpijemo, da smrdi! Dajmo, razmislimo o tem, kdo je izzval vse to. Ljudje niso krivi. Turki, Albanci, Makedonci, nihče ni kriv. Morda so bili časi, ko so nam lagali in smo bili zmanipulirani, ampak danes se stvari vendar zavedamo. Kaj je to, ljudje? Nihče noče vojne. Ne maram hrupa, kaj šele streljanja! 40 let živim tukaj. V svojem življenju nisem slišal 40 grdih besed od Makedonca ali Albanca ...«

Ljubljena Makedonija, prepovedan narod in jezik v času Kraljevine Jugoslavije (ko so jo imenovali Južna Srbija, Vardarska banovina), je prvič javno zapela skozi pesniško zbirko Koče Racina »Beli mugri« (Bele zarje), natisnjeno v Samoborju leta 1939. Potem

smo prepevali in skušali loviti značilen sedemdesinski takt v zanosnih pesmih »Kalež bre Ando«, »More soko pije voda na Vardarot« ... In potem je roker Dado Topić iz Osijeka 1972. zapel prelep verz:

*Tamo gdje vječno sunce sja
Tamo je Makedonija
Narod i zemlja koju volim ja ...*

Tu lahko pomaga le EU, vsaj toliko, kolikor to (sicer precej omledno) poskuša početi v Bosni in Hercegovini. In mi? Pa južnoslovanska zavest? Če že Zahod Makedonijo pušča na cedilu, bi se lahko vsaj Hrvaška in Slovenija glasneje zavzeli za Makedonijo. Četudi le retorično: kot za ostali južni Balkan, kar tako radi ponavljata in se imata za idealni razlagalki tamkajšnjih razmer. Medtem ko srkamo dober in poceni makedonski vranac, se država brez imena duši v kotlu inertne evropske birokracije, lastne korupcije in sosedske manipulacije. Nam je lahko vseeno?

ROSSETTI - Prepričljiv projekt Renata Sartija in Elia De Capitanija

Sporočilni Goli otok

Goli otok je komaj 4,53 kvadratnih kilometrov velik otok v Kvarnerskem zalivu med Rabom in celino; na njem skoraj ni rastlinja, ker ga prečesava ostra burja in prekrija z drobnimi slanami kapljicami, ki pomorijo vsako kal življenja. Otok je nenaseljen in ga danes obiskujejo le turisti in občasno pastirji, toda po drugi svetovni vojni so jugoslovanske oblasti nekdanje avstro-ogrske taborišče za ruske vojne ujetnike spremenile v strogi zapor za politične zapornike, kamor so po sporu med Titom in Stalinom leta 1948 zapirali zlasti obtožene sodelovanja z Informbirojem; med temi so bili tudi dolgoletni člani komunistične partije, partizani, intelektualci, študenti. O težkih razmerah in trpinčenju na Golem otoku pripoveduje predstava Goli otok – Isola della libertà gledališča Elfo Puccini, ki bo do nedelje na sporedu v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu v sklopu dramskega abonmajskega programa. Ustvarila sta jo priznana gledališčnika Elio De Capitani in Renato Sarti, ki v njej tudi igra. Besedilo, ki ga je spisal Sarti, sloni na spominih Alda Juretiča, ki se je rodil na Reki v protifašistični družini in bil še zelo mlad sprejet v komunistično partijo, sodeloval je v narodno-osvobodilnem boju, a bil kljub temu po letu 1948 med preganjanimi prav zaradi svojega idealističnega prepričanja v komunistične vrednote, zlasti v internacionalizem.

Preprosto zasnovana predstava z dvema nastopajočima, to sta pripovedovalec Aldo Juretič, ki ga s prepričljivimi značajskimi potezami igra De Capitani, in poslušalec, zdravnik, ki je prebral odmevno knjigo o Golem otoku Giacoma Scottija iz leta 1991 in ga je zato prosil, da mu kaj pove o težki preizkušnji (igra ga Sarti), ima močno sporočilno noto in gledalcu veliko pove o določenih zgodovinskih dejstvih, takratnem vzdušju in človekovi nravi sploh, o brezni človeške nizeknotnosti, a tudi o človeški veličini. Pripoved o krivici in trpljenju, težkih posledicah, zlasti psihičnih, o črvi suma, ki je v zapornikih ostal tudi po izpustitvi in jih prisilil, da so se osamili, da ne bi sebe in drugih spravili v težave z oblastjo, se skladno izmenjuje s prebliski humorja, v katerih zažari pripovedovalčev pozitivni značaj. (bov)

De Capitani (levo) in Renato Sarti v predstavi Goli otok

ROSSETTI

TRŽAŠKO KONCERTNO DRUŠTVO - Po tridesetih letih

Selijo se v Verdi

Tržaško Koncertno društvo je na tiskovni konferenci v gledališču Verdi oznanilo novost, ki bo v sezoni 2015-16 približala društvu najpomembnejši glasbeni instituciji naše dežele: po tridesetih letih koncertov v gledališču Rossetti se bo delovanje društva preselilo v veliko dvorano gledališča Verdi. Predsednik društva Nello Gonzini je navedel nekaj razlogov, ki so botrovali odločitvi: društvo, ki je pred tridesetimi leti štelo malo članov, je ravno v Mali dvorani gledališča Verdi začelo svojo pot, ki se je po vojni nadaljevala v zdaj porušeni dvorani v Ul. Giustiniano. Število članov je nato skokovito naraslo do 2.300, zato so se ponedeljkovi večeri preselili v gledališče Rossetti, med prenovo pa v dvorano Tripovich, kjer sta bila potrebna celo dva koncerta, da bi zadostili vsem članom. Žal je Gonzini moral priznati osip

članov, število pa je vendarle dovolj visoko, da bo zanje velika dvorana primerna; v Verdiju je tudi akustika mnogo boljša, v okolici pa je na razpolago več parkirišč. Predsednik se je toplo zahvalil gledališču Rossetti za trideset let plodnega sodelovanja ter podelil predsedniku Milošu Budinu ter novemu ravnatelju gledališča Verdi Stefanu Paceju častno članstvo. Budin se je zahvalil za čast ter dejal, da odločitev pomeni tudi začetek bolj konkretnega sodelovanja med dvema največjima gledališčema, Pace pa je izrazil svoje zadovoljstvo ob noviteti, ki daja gledališču prestiž; menil je, da je v za kulturo zelo kritičnem obdobju treba združiti sile.

Občinski odbornik za kulturo Paolo Tassinari je izrazil podporo tržaške Občine vsem trem institucijam; dejal je, da je treba težave spremeniti v nove priložnosti

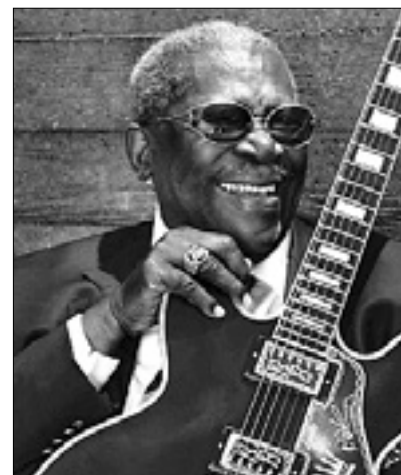
LEGENDE - Umrl je kitarist B.B. King

Lucille je utihnila

Ameriški kitarist je bil član generacije, ki je spremenila zgodovino glasbe

Lucille ne bo več igrala. Po legendarni kitari Gibson 335, ki jo je njen še bolj legendarni lastnik poimenoval po nekem skrivnostnem dekletu Lucille, ne bodo več potovali njegovi vrhunski temnopolti prsti. Njegov energični glas ne bo več pel. V četrtek je namreč v Las Vegasu v 90. letu starosti umrl ameriški blues kitarist in pevec B.B. King. Glasbenik, ki je s svojimi ekspresivnimi interpretacijami in občutenim igranjem na kitaro odločilno zaznamoval pol stoletja bluza. In s svojo generacijo spremenil potek glasbene zgodovine, saj je z »elektrifikacijo« bluzo postavil temelje rokenrolu.

B.B. King je imel več let težave zaradi sladkorne bolezni, zadnja dva tedna pa je preživel v bolnišnici. Na njegovi Facebook strani piše, da so ga v bolnišnico

sprejeli 2. maja, objavljena je tudi zahvala oboževalcem za njihovo podporo.

Glasbenik s pravim imenom Riley B. King se je rodil v Indianoli v ameriški zvezni državi Misisipi leta 1925. Kariero je začel kot DJ na radiu in svoje radijsko ime Beale Street Blues Boy skrajšal v B.B. King. Na njegov glasbeni slog so vplivali črna duhovna glasba, interpreti bluza, med drugim Blind Lemon Jefferson, ter džeza, denimo kitarist Django Reinhardt. Sam pa je nedvomno navdihoval generacije mlajših kitaristov in glasbenikov, v prvi vrsti Erica Claptona, s katerim je leta 2000 posnel tudi plošček. Ob njem so na odru nastopila vsa največja imena svetovne glasbene scene, od Raya Charlesa do Pavarottija, od Arethe Franklin do irske skupine U2.

B.B. King je gostoval po vsem svetu, leta 1973 je na primer nastopil tudi v Ljubljani. Na svetovnih odrih je stal skoraj do zadnjega: vedno nasmejan in poten. Izdal je okrog 50 plošč in osvojil petnajst glasbenih oskarjev - grammyjev (leta 1987 tudi za življenjsko delo). Med njegovimi pomembnejšimi albumi so Confessin' The Blues, Completely Well, Live In Cook Country Jail, There Must Be A Better World Somewhere, My Guitar Sings The Blues, Live At San Quentin, Live At The Apollo in Blues Summit.

ZBOROVSKO PETJE - Na tekmovanjih v kraju Corno di Rosazzo in Malcesine ob Gardskem jezeru

Nagradi za dva naša zbora

Zborovsko petje je med Slovenci v Italiji nedvomno zelo razširjeno in priljubljeno, o njegovi kakovosti pa pričajo nagrade, po katerih naši zbori večkrat posežejo. Tokrat sta nase opozorila Moški pevski zbor Kraški dom iz Repna in Otroški zbor Fran Venturini od Domja.

V kraju Corno di Rosazzo se je zaključila prva izvedba novega zborovskega tekmovanja, ki je nastalo v okviru lokalnega vinskega sejma, s podporo občine Corno di Rosazzo in v sodelovanju z deželnim zborovskim združenjem Usci. Soprireditelj je bil zbor Fogolar. Prvega tekmovanja Pietro Nachini (v spomin na priznanega dalmatinskega organista in izdelovalca orgel Petra Nakića, ki je živel v 18. stoletju) se je udeležilo 14 zborov iz naše dežele, med katerimi je bil, kot edini predstavnik slovenskih zborov, tudi moški zbor Kraški dom.

Udeleženci so nastopili v zgodovinskem okviru vile Cabassi, katere prvi lastnik je bil ravno Peter Nakić. Nastopom s prostim programom je prisluhnila žirija, ki so jo sestavljali Cristina Fedrigo, Giuliano Medeossi, Fabiana Noro, Antonio Piani, Davide Pitis in Mariachiara Carpenetti. Zbor Kraški dom se je uvrstil na drugo mesto ex aequo z

MPZ Kraški dom z zborovodkinjo Vesno Guštin

zborom Giovani del Contrà, prvo mesto pa ni bilo podeljeno.

Lep dosežek je zelo razveselil pevce in zborovodkinjo Vesno Guštin. »Za nas je velik dosežek, saj nismo skupina, ki cilja na tekmovalne uspehe,« pravi zborovodkinja. »Prijavili smo se, ker se je zbor zadnje čase okrepil s prihodom mlajših članov, zato se je tudi naš potencial povečal in smo - v danih razmerah - zadihali malo drugače. Pevci so navijali za tekmovalni poskus, saj bi pred žirijo lahko dobili tudi koristno

povratno informacijo in oceno. Pripravili smo tematski program z ljudskimi in ponarodelimi ljubezenskimi skladbami. Potrudili smo se, da bi se izkazali po naših najboljših močeh in sploh nismo pričakovali tako dobre uvrstitve. Člani žirije so nam povedali, da so cenili ubranost zvoka kljub širokemu starostnemu razponu pevcev, kot tudi intonacijo. Lahko povem samo, da smo presrečni!«

Otroški zbor Fran Venturini pa je dodatno obogatil svojo zbirko nagrad in priznanj, tokrat s prvo na-

Suzana Žerjal in OPZ Fran Venturini

grado na 8. državnem tekmovanju otroških zborov *Il Garda in coro*, ki je potekalo od 7. do 10. maja v kraju Malcesine ob Gardskem jezeru. Tekmovanja se je letos udeležilo šestnajst zborov iz cele Italije, ki so nastopili v kategorijah s posvetnim-sakralnim programom in v posebni kategoriji Junior, ki upošteva zbore z mlajšimi pevci. Zbor od Domja je pod vodstvom Suzane Žerjal nastopil ravno med temi s programom skladb o pravljičah iz raznih krajev sveta. Kot zmagovalec v svoji kate-

goriji je zbor nastopil tudi na gala koncertu najboljših zborov v cerkvi svetega Štefana v Malcesinah. Na ključnem večeru in nagrajevanju so pevci zbora Venturini zapeli skladbo Gusarji Tomaža Habeta. Na klavir in tolkala sta zbor spremljala Martina Salateo in Florjan Suppani. Žirijo tekmovanja so sestavljali Mario Lanaro, Giancarlo Comar, Ennio Bertolotti, Clara Antonicello in Mateja Černić, ki je v tem okviru vodila tudi masterclass za zborovodje.

ROP

V Rimu že polfinale

RIM - V polfinale rimskega teniškega turnirja Internazionali Bnl d'Italia, ATP masters (3,288 milijona evrov), so se v polfinale uvrstili Novak Djoković, Roger Federer, David Ferrer. V ženski konkurenci pa Simona Halep, Maria Šarapova, Carla Suarez Navarro in Daria Gavrilova. Ferrer se bo v polfinalu pomeril z zmagovalcem sinočnjega zadnjega dvoboja med Nadalom in Wawrinko (na sliki ANSA). Srb Djoković bo igral proti Švicarju Federerju. Ženska polfinalna para sta Gavrilova - Šarapova in Suarez Navarro - Halep.

»Belolli nas je užalil«

RIM - Žaljiva seksistična izjava predsednika nogometne zveze LND Feliceja Belollija je na Apeninskem polotoku dvignila veliko prahu in znova očrnila nogometno gibanje. Da je Belolli res izustil: »Ne moremo se vsakič pogovarjati o finansiranju štirih lezbijk«, je potrdila nogometašica Sonia Pessotto, ki je bila prisotna na sestanku. »Bila sem šokirana. Počutila sem se ponižana, najprej kot ženska, nato tudi kot nogometašica,« je dodala Pessottova.

KOŠARKA - V finalu evrolige Olympiacos in Real Madrid

Vzhod je padel

KOLESARSTVO Ulissi zmagal prvič po diskvalifikaciji

Diego Ulissi pred ciljem ANSA

FIUGGI - Tudi sedmo, najdaljšo etapo dirke po Italiji od Grosseta do Fiuggija v dolžini 264 km je odločil ciljni sprint. V njem je bil najhitrejši domačin Diego Ulissi (Lampre), ki je leta 2011 zmagal na dirki Po Sloveniji. Na drugo mesto se je uvrstil Španec Juan Jose Lobato (Movistar) in na tretje Avstralec Simon Gerrans. Z osmim mestom se je izkazal Grega Bole (CCC Sprandi Polkowice). Tudi po sedmi etapi je v majici vodilnega ostal Španec Alberto Contador (Tinkoff-Saxo), ki je v četrtkovi etapi grdo padel in je bil njegov včerajšnji nastop zelo vprašljiv. Toda Contador je stisnil zobe in v cilj prišel z glavnino, ki je za prvo štirinajsterico, v kateri je bil na osmem mestu tudi najbolje uvrščeni Slovenec na letošnji dirki po Italiji, Grega Bole, zaostala za tri sekunde. Dodati moramo, da se je zmagovalac včerajšnje etape Ulissi letošnjega 26. marca vrnil na kolo po devetmesečni prepovedi nastopanja zaradi suma jemanja nedovoljenih sredstev.

Izidi (Grosseto - Fiuggi, 264 km): 1. Diego Ulissi (Ita/Lampre-Merida) 7:22:22; 2. Juan Jose Lobato (Špa/Movistar Team) 3. Simon Gerrans (Avs/Orica GreenEdge) 4. Manuel Belletti (Ita/Southeast) 5. Enrico Battaglin (Ita/Bardiani); 38. Luka Mezgec (Slo/Team Giant-Alpecin) + 0:03 71. Jan Polanc (Slo/Lampre-Merida) 0:17. **Skupno:** 1. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 27:48:00 2. Fabio Aru (Ita/Astana) + 0:02 3. Richie Porte (Avs/Sky) 0:20 4. Roman Kreuziger (Češ/Tinkoff-Saxo) 0:22 5. Dario Cataldo (Ita/Astana); 38. Jan Polanc (Slo/Lampre-Merida) 17:32 79. Grega Bole (Slo/CCC Sprandi Polkowice) 38:16 121. Luka Mezgec (Slo/Team Giant-Alpecin) 1:01:50.

MADRID - Košarkarji pirejskega Olympiacosa in madridskega Reala so finalisti letošnje evrolige. Grški in španski košarkarski velikan sta premagala moštvi iz vzhodnega dela Evrope. Grki so v polfinalu zaključnega turnirja v Madridu premagali moskovski CSKA s 70:68, Real pa je bil s 96:87 boljši od Fenerbahčea. Sklepno dejanje oziroma finale najbolj prestižnega evropskega pokala bo jutri ob 20.00. Jutri ob 17.00 pa se bosta moskovski CSKA in carigrajski Fenerbahče pomerila v tekmi za 3. mesto.

Grki so v polfinalu premagali moskovski CSKA s 70:68 (17:20, 35:36, 47:51). Ekipi sta v prvem polčasu prikazali bolj ali manj izenačeno igro, v kateri je Rusom sicer nekajkrat uspelo pobegniti za nekaj točk, a premalo za kakšen resnejši pobeg. V tretjem delu igre so vodili tudi že za osem točk, a so se Grki pred koncem približali in napovedali zanimivih zadnjih deset minut. V teh se je razigral tudi eden glavnih zvezdnikov gostov Vasilis Spanulis, ki je vse točke iz igre dosegel prav v zadnji četrtini. Še štiri minute in pol pred koncem so Moskovčani vodili z 61:52, nato pa so Grki začeli lov na Ruse in s trojko Spanulisa dve minuti pred koncem povedli. Z novo trojko istega igralca so minuto in pol pred koncem povedli s 66:63, Sonny Weems pa je pol minute pred iztekom izid izenačil. Toda na sceno je spet stopil Spanulis in z novo trojko poskrbel za novo vodstvo Olympiacosa, ki ga ni več izpustil iz rok.

Pri zmagovalcih je bil točkovno najuspešnejši Georgios Printezis s 14 točkami, Spanulis jih je dodal 13, pri Moskovčanih pa je Nando de Colo dosegel 18 točk.

Na drugi večerni tekmi je bil razplet znan že veliko pred zadnjo sireno. Gostitelji so namreč že v prvem polčasu prišli do ogromne razlike 20 točk, v drugem pa so znali tekmece držati na varni razdalji. Pri Madridčanih je bil najboljši Gustavo Ayon z 18 točkami, K.C. Rivers jih je dodal 17, pri Fenerbahčeu pa je Andrew Goudelock v statistiko vpisal 26, Jan Vesely pa 20 točk.

FORMULA ENA Vrača se dotakanje goriva

LONDON - Hitrejši, glasnejši in bolj agresivni dirkalniki bodo poskušali dvigniti ugled in gledanost formule 1, so na sestanku strateške skupine F1 pri Mednarodni avtomobilistični zvezi (Fia) v Biggin Hillu dejali prisotni in dodali, da bo v prihodnje več svobode pri izbiri gum, na dirkah pa bo spet dovoljeno dotakanje goriva. Spremembe, ki so jih lani uvedli pri motorjih dirkalnikov, so znižale glasnost dirkalnikov v športu, v katerem skoraj popolnoma prevladuje Mercedes, medtem ko so ekipe, kot je na primer Caterham, bankrotirale, nekdanji prvak Red Bull pa razmišlja o umiku iz F1.

Vse te spremembe mora potrditi še odbor F1 in odbor za motošport pri Fii.

Tako se je košarkar madridskega Reala Sergio Llulk, ki je prispeval 12 točk, veselil uvrstitve v finale na račun turškega Fenerbahčea, ki ga vodi srbski strateg Željko Obradović

EUROLEAGUE.NET

ATLETIKA - Uvodni miting diamantne lige

V Dohi kopica vrhunskih izidov

Američan Gatlin je slavil v teku na 100 metrov s časom 9,74 sekunde

DOHA - Američan Justin Gatlin je na uvodnem mitingu atletske diamantne lige v Dohi slavil v teku na 100 metrov s časom 9,74 sekunde in tako postavil letošnji najboljši izid na svetu. Gatlin je zmagal zanesljivo, saj je drugouvrščeni rojak Mike Rodgers za razdaljo potreboval 9,96 sekunde, tretjevrščeni Keston Bledman iz Trinidada in Tobaga pa 10,01. Sicer pa so gledalci videli še kopico najboljših letošnjih izidov na svetu. V moški konkurenci je to uspelo Aynalehu Suleimanu iz Džibutija na 800 metrov, tekkel je 1:43,78 minute, Etiopijcu Hagosu Gebrhiwetu s 7:38,08 na 3000 m, Američanu Bershawnu Jacksonu z 48,09 na 400 m ovire, Kubancu Pedru Pichardu z 18,06 metra v troskoku, in Fincu Teru Pitkämäkiju z 88,62 m v metu kopja.

Za najboljše izide pa so poskrbela tudi dekleta. Allyson Felix je tako na 200 metrov zmagala z 21,98 sekunde, Etiopijka Dawit Seyaum je bila s 4:00,96 najboljša na

1500 m, Američanka Jasmin Stowers je na 100 metrov z ovirami tekla 12,35, Kenijka Virginia Nyambura je z 9:21,51 zmagala na 3000 m zapreke, kjer bi morala nastopiti tudi Maruša Mišmaš, a je nastop odpovedala zaradi poškodbe gležnja, najboljši izid sveta pa je postavila tudi Američanka Tian Bartoletta v skoku v daljino s 6,99 m.

Veliko smole pa je imel svetovni prvak v troskoku Francoz Teddy Tamgho, pri tretjem poskusu si je namreč strgal Ahilovo tetivo. Na koncu je s 17,24 metra iz druge serije osvojil tretje mesto. Tamgho se je sicer šele dobro vrnil po 18-mesečni odsotnosti zaradi poškodbe in enoletni prepovedi zaradi kršenja protidopingških pravil.

Naslednji miting diamantne lige bo jutri v Šanghaju. Na njem bosta nastopili tudi slovenska rekorderka v metu kopja Martine Ratej in slovenska rekorderka v skoku s palico Tina Šutej. (STA)

NOGOMET - A-liga Inter-Juve v pričakovanju finala pokala

TURIN - Do konca nogometne A-lige so še trije krogi. Osrednja tekma 36. kroga bo drevi v Milanu, ki bo pomembna le za Inter. Mancinijevi varovanci bodo ob 18.00 gostili Juventus, ki je že italijanski prvak. V sredo bo »stara dama« skušala osvojiti še pokalni naslov: ob 20.45 bo namreč v finalu igrala proti Laziu. Danes ob 20.45 bo na sporedu še tekma Sampdoria - Lazio. Videmski Udinese bo jutri zvečer igral na rimskem Olimpicu proti Romi.

Jutri: 12.30 Sassuolo - Milan, 15.00 Atalanta - Genoa, Cagliari - Palermo, Torino - Chievo, Verona - Empoli, 20.45 Roma - Udinese; v ponedeljek: 19.00 Fiorentina - Parma, 21.00 Napoli - Cesena.

Frosinone čaka A-ligo

FROSINONE - Lacijska ekipa, ki nastopa v B-ligi, bo danes prvič v zgodovini kluba imela priložnost, da napreduje v A-ligo (v brk izjavam predsednika Lazia Lotita, ki je pred nekaj meseci, da za Carpi in Frosinone ni prostora v najvišji ligi). Klub iz Ciociarie mora proti Crotoneju osvojiti vse tri točke in tako bo mesto lahko praznovalo zgodovinski uspeh. Stadion Matusa je razprodan.

Perugia v play-off - Sinoči: Perugia - Carpi 2:0. Perugia se je uvrstila v play-off (za Perugia je koprski vratar Jan Koprivec igral celo tekmo, podobno Pirančan Aljaž Struna za Carpi).

Zadnje dejanje pred polfinalom play-offa

Tržaški vaterpolisti bodo v današnjem zadnjem krogu rednega dela prvenstva A2-lige igrali v gosteh ob 18.00 proti Lavagnu. V sredo bo tržaški drugoligaš v domačem bazenu v Bianchiju v Trstu igral prvo polfinalno tekmo play-offa za napredovanje v A1-ligo. Nasprotnik bo Roma ali Catania, morda Siracusa.

Žbogar zdaj tretji

Slovenski jadralac Vasilij Žbogar je po četrtem dnevu evropskega prvenstva razreda finn na tretjem mestu, potem ko je v včerajšnjih treh regatah osvojil tretje, četrto in peto mesto. Žbogar je tako blizu nove, še četrte zaporedne kolajne na evropskih prvenstvih.

Košarkarji podali žogo tržaškemu županu

TRST - »Hvala vam, ker se je Trst znova zaljubil v košarko,« je na včerajšnjem sprejemu na tržaški občini dejal župan Roberto Cosolini košarkarjem drugoligaša Pallacanestro Trieste, ki je v sredo zvečer na peti četrtfinalni tekmi play-offa

A2-lige Gold izgubil proti močni Brescii. »Odigrali ste vrhunsko sezono. Ponosni smo nas vas,« je Cosolini pohvalil košarkarje, trenerja Eugenia Dalmassona in predsednika Maria Ghiacciaja. Župan je kapetanu Marcu Carraju, zaman ga je tudi skušal prepričati, naj ne obesi čevljev na klin, podaril zastavico Občine Trst. Kapetan tržaških košarkarjev je županu, ki je v mlajših letih prav tako igral košarko, podaril žogo s podpisami vse igralcev in strokovnega štaba tržaškega kluba.

ODBOJKA - V play-offu moške D-lige Sloga Tabor v gosteh

Prva runda

V rednem delu je Sloga Tabor s San Vitom dvakrat izgubila, obakrat po petih setih

Sloga Tabor bo danes začela boj v finalu D-lige v višjo C-ligo. Po zmagi v polfinalu proti Soči se bo danes pomerila s San Vitom, ekipo, ki je v rednem delu osvojila enako številko točk kot slovenska ekipa, a je zbrala več zmag in zato zasedla višje (drugo) mesto. Igra se na dve zmagi: prvi krog bo Sloga Tabor igrala v gosteh, naslednjo soboto, 23. maja, na domačih tleh, morebitno tretjo pa spet pri San Vitu.

V rednem delu je Sloga Tabor s San Vitom že dvakrat izgubila, obakrat pa šele po petih nizih. »Moram pa poudariti, da to nista bili naši najboljši predstavi v prvenstvu. Na obeh tekmah bi lahko pokazali kaj več in prav zato upam, da lahko zdaj naredimo še korak naprej,« napoveduje trener Danilo Berlot. Fantje, pravi trener, so sicer že presegli letošnje cilje, zato lahko zadnje tekme odigrajo povsem sproščeno. »Na tekmo smo se dobro pripravili. Želimo si zmage, vendar s tem nismo obremenjeni. Prvo tekmo lahko odigramo zato sproščeno, več pritiska bo na strani gostiteljev. V ekipi prevladuje res prijetno vzdušje.«

Trener Berlot pričakuje vsaj tako igro, kot so jo fantje pokazali proti Soči. »Če bo tako, lahko pričakujemo ugo-

den izid. Sicer pa bo v gosteh težko! Staviti moramo na agresiven servis, da jih oddaljimo od mreže, potem pa igrati odločno v bloku in obrambi. Pomembno bo, da bomo tudi dobro sprejemali, da bomo lahko imeli čim bolj raznolik napad. Napake pa moramo zmanjšati na minimum,« je taktiko predstavil trener Berlot. Prva tekma se bo začela ob 20.30.

Zalet Kontovel za slovo pri Briščikih

S tekmo proti vodilnemu Trivignanu, ki je že napredoval v deželno C-ligo, se bodo odbojkarice Zaleta Kontovela poslovile od letošnje uspešne sezone. Trenerka Veronika Zuzič bo drevi imela na razpolago vse svoje varovanke. »Skušale bomo igrati neobremenjeno in se nasprotnicam maščevati za poraz v prvem delu. Sezono bi rade končale na najlepši način, čeprav bo rezultat povsem stranskega pomena,« je dejala Zuzičeva. Zadnje dejanje bo drevi na sporedu ob 20.30 v telovadnici Ervatti pri Briščikih.

Sloga Tabor je pred enim tednom premagala Sočo

Polfinale za Zalet Breg

Zalet Breg bo polfinalno tekmo playoffa prve divizije igral v nedeljo ob 19.30 na domačem igrišču v občinski telovadnici v Dolini. Njegov nasprotnik bo ekipa S. Andrea, ki se je v rednem delu uvrstila na tretje mesto s petimi točkami zaostanka za Zaletom (drugi na lestvici). Tekma je na direktni izpad: zmagovalec bo naslednji konec tedna igral finale proti zmagovalcu drugega polfinala med ekipama Oma – S. Sergio. Zaletovke so S. Andrea v rednem delu dvakrat premagale: doma z gladkim 3:0, v gosteh pa z 2:3. (stc)

UNDER 16 - V telovadnici v Repnu bo danes in jutri deželni finale v ženski kategoriji do 16. leta starosti.

NOGOMET - Jutri še zadnje dejanje v končnici deželnih lig

Šampanjci v hladilniku

Koliko nogometnih ekip naših društev bo jutri nazdravilo s šampanjcem? Ena gotovo v Bazovici, kjer bo v finalu končnice za napredovanje (2. AL) na sporedu slovenski derbi. Druga je pod vprašajem. V finalu play-offa 1. AL bo Breg v Dolini gostil »slovensko« Sistiano, pri kateri igrajo številni slovenski igralci iz Slovenije in iz zamejstva. Pa tudi športni vodja Kristijan Pahor je naše gore list. Odločilna še ne bo finalna tekma končnice promocijske lige, saj bo zmagovalec srečanja San Luigi - Juventina moral igrati še dodatni finale (24. maja) proti zmagovalcu skupine A (Flaibano - Porcia). Napredovanja iz play-offa promocijske lige so vsako leto odvisna od izpadov deželnih ekip iz D-lige: Kras in Triestina bosta za obstanek igrala 24. maja. Kras v Castelfrancu Venetu, Triestina pa v Droju.

JUVENTINA - »San Luigi je favorit, mi pa se ne bomo vnaprej predali. Skušali jih bomo premagati in se tako uvrstiti v finale finala,« je bojovita napoved športnega vodje štandredške kluba Gina Vintija. San Luigi je v prvem delu visoko premagal Juventino. V drugem delu, ko je bilo dejansko regularnega dela konec, se je tekma končala 2:2. Trener Juventine Nicola Sepulcri jutri ne bo imel na razpolago Palerma, ki je odšel na sezonsko delo na Ibizo. »San Luigi je boljši celo od Torviscoze, ki je neposredno napredovala v elitno ligo. Za nas bo morda majhna ovira umetna trava. Vsekakor ciljamo na zmago,« je še dodal Vinti. Z neodločenim izidom (v tem primeru bi se igrali dva podaljška) bi se v finale uvrstila tržaška ekipa. V Trstu bo sodil Pordenončan Sfir. **Naša napoved: San Luigi - Juventina 70 % - 30 %**

BREG - Tako nogometaši Brega kot Sistine so v nedeljo igrali podaljška. Za oboje je torkov trening predstavljalo predvsem regeneracijo. »Šele v sredo smo se začeli osredotočiti na nedeljsko tekmo. Priprava je bila predvsem taktična. Sistiano je zelo solidna ekipa. Imajo odlične posameznike. Pozorni moramo biti na Zannetteja, Črgana, Kočiča pa tudi Battija,«

Dolinski Breg je na prvi play-off tekmi igral neodločeno proti tržaški ekipi Sant'Andrea San Vito in si izbral mesto v finalu končnice, ker je bil po rednem delu sezone boljši

FOTODAMI@N

je opozoril trener Brega Lorenzo Cernuta. Športni vodja Sistine Kristijan Pahor je prepričan, da favoritov ni, čeprav ima Breg na volj dva rezultata: zmago in neodločen izid. Pahor je iskal Bregove hige: »Ranljivi so v obrambi. Skušali jih bomo presenetiti s hitrostjo naših igralcev. Vsekakor pozor na Ciglianija in Martinija. Sta odlična igralca.« Oba trenerja bosta imela na razpolago vse nogometaše. V Dolini bo sodil Martino iz Latisane.

Naša napoved: Breg - Sistiano 60 % - 40 %
ZARJA - MLADOST - Slovenski ljubitelji nogometa na Tržaškem in Goriškem so si v finalu želeli derbi. In derbi bo. Zarja ima jutri na razpolago dva rezultata na tri (zmago in neodločen izid). Mladost pa, če želi napredovati v 1. AL, mora zmagati. Na papirju je Zarja favorit, toda Mladost, kot obljublajo v taboru doberdobskega kluba, bo zelo drago prodala svojo kožo. »Pravzaprav bomo skušali zmagati, čeprav je Zarja favorit. Vituličeva ekipa je letos prikazal najlepšo igro. Upati moramo, da bodo naleteli na slab dan,« je dejal spremljevalec Mladosti Ezio Bressan. Rdečepilavi bodo jutri igrali brez diskvalificiranega Marusica. Trener Zarje Davor Vitulič pa bo imel na razpolago vseh 23 igralcev. Lažje je poškodovan le Riccardo Bernobi. V Bazovici bo sodil Videmčan Ret.

Naša napoved: Zarja - Mladost 70 % - 30 %

ELITNA LIGA - V državnem play-offu elite lige bo Cjarlins Muzane jutri igral prvo polfinalno tekmo v gosteh pri Varesini. Povratna bo 24. maja v Carlinu. (jng)

Domači šport

DANES

Sobota, 16. maja 2015

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v San Vitu al Tagliamento: San Vito - Sloga Tabor (finale končnice)

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščikih: Zalet Kontovel - Trivignano

NOGOMET

TURNIR U12 (ŠD Sovodnje) - 16.00 tekma za 5. mesto Zarja - selekcija MNZ NG; 17.00 za 3. mesto: Sovodnje - Isontina; 18.45 za prvo mesto: Audax - Kras

JUTRI

Nedelja, 17. maja 2015

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA (play-off) - 16.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi - Juventina

1. AMATERSKA LIGA (play-off) - 16.00 v Dolini: Breg - Sistiano

2. AMATERSKA LIGA (play-off) - 16.00 v Bazovici: Zarja - Mladost

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 na Padričah: Gaja - Cgs

NAJMLAJŠI (poskusno prvenstvo) - 10.30 v Repnu: Kras Repen - Bearzi

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.30 v Dolini: Zalet Breg - Sant'Andrea

UNDER 15 MOŠKI - 10.30 v telovadnici Mirka Špacapana: Cordenons - OK Val (polfinale), finalni del od 15.30 v Štandrežu

UNDER 13 ŽENSKA - 16.00 pri Briščikih: Sloga Dvigala Barich A - Azzurra

SKLAD M. ČUK Specialna olimpijada letos v Trstu

Sklad Mitja Čuk bo prihodnji teden, v petek, 22. maja, organiziral regijske igre v sklopu Specialne Olimpijade Slovenije, na katerih bo nastopilo okrog 190 atletov in njihovih spremljevalcev. Tekmovanja se bodo odvijala na različnih prizoriščih: atletika na Kolonji, plavanje v baze-nu Bianchi v Trstu, balinanje v telovadnici Ervatti pri Briščikih. Odprtje igre bo ob 9.30 na Kolonji. Častna gosta bosta paraolimpijski kolesar Michele Pittacolo iz Pordenona in letošnja Bloudkova nagrajenka Marinka Pertot.

Tudi Schillaci in Ghedina

Jutri bo na stadionu Nereo Rocco v Trstu vsedržavna prireditel Campioni in Tour, projekt, ki roma po največjih nogometnih zelenicah po Italiji ter ponuja udeležencem možnost športnega udejstvovanja, druženja in zabave. Del prihodkov od vstopnin bodo organizatorji »Scuola Calcio Campioni di Francesco Gullo« in Občina Trst, poklonili pediatrični bolnici v Trstu. V sklopu mladinskega nogometnega turnirja in večerne nogometne tekme bivših zvezdnikov Triestine in prijateljev Gullo Friends (nastopili bodo nekdanji nogometni reprezentant Totto Schillaci, smučar Kristian Ghedina idr.), se bodo pred tem znotraj spremljevalnega programa, ob 20. uri, predstavili mladinska navijaška skupina Cheerdance Millenium in ZSSDI. Na celodnevem mladinskem turnirju bodo nastopile številne ekipe iz Italije in Slovenije.

Mednarodni turnir za starostno kategorijo cicibanov velja tudi za prvi memorial »El Paron« Nereo Rocco.

SUMMER LEAGUE - Košarkarska prireditel All in Sport Summer League bo letos od 22. do 28. junija v telovadnici v Žavljah.

ERIK MASTEN

Poletni izziv so Dolomiti

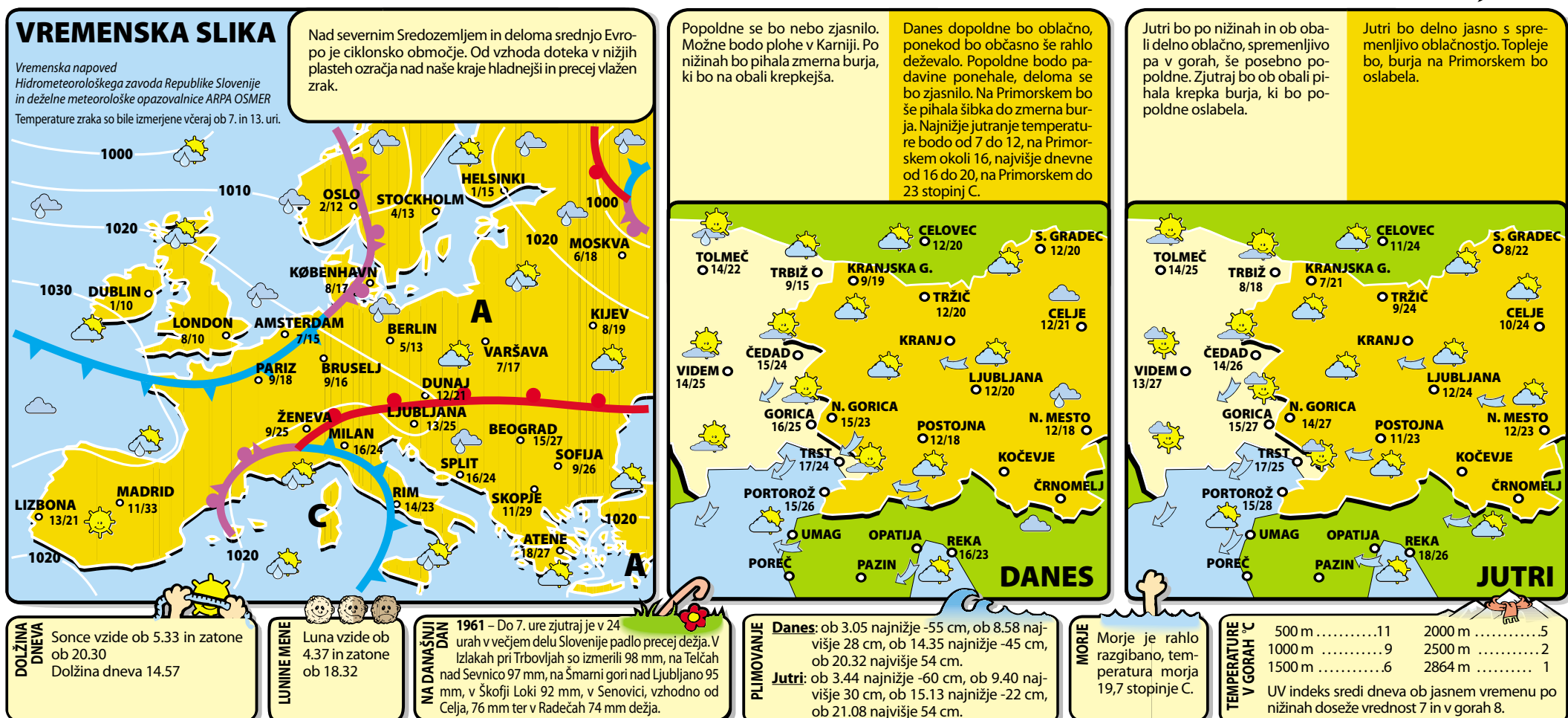
Večkrat pred odhodom v službo prevozi s kolesom 50 ali 60 kilometrov. »Drugace mi ne uspe trenirati redno. S skupinico prijateljev smo se tako zmenili, da se dvakrat tedensko zbudimo pred zoro in zavrtimo na pedale,« je dejal Erik Masten, ki je zaposlen na Kmečki zvezi. Pravzaprav je njen tržaški pokrajinski tajnik. »Službene obveznosti so zahtevne in se večkrat vračam domov pozno zvečer,« pravi 34-letni Masten, ki se je s kolesarstvom, rekreativno, kot je poudaril, vžljubil v študentskih letih. »Čeprav mi je bil ta šport všeč že v otroških letih. Ko sem obiskoval fakulteto, sem si kupil gorsko kolo in smo s prijatelji krožili po kraških vrhovih, šli smo na Vršč in se tudi peljali po Parenzani.« Pred petimi leti pa se je Masten zaljubil v cestno kolo. »Poskusil sem kolesariti po asfaltiranih cestah in bilo mi je zelo všeč. Kupil sem si še cestno kolo in prvič sem se preizkusil tudi na rekreativni dirki Franja v Ljubljani. Od takrat je postala ta rekreativna dirka stalnica. Nastopil sem tudi na drugih prireditvah. Letos pa smo se odločili, da gremo na dolomitski maraton Les Dolomites. Vpisali smo se na srednjo progo, ki je dolga 106 kilometrov in ima nad tri tisoč metrov skupne višinske razlike.« Erik, doma iz Slivnega pri Nabrežini (tudi član KK Adria iz Lonjerja), se s prijatelji enkrat tedensko, ob vikendih, poda še na daljši kolesarski trening. Večkrat se odpravi tudi na krajši tek v okolici doma.

Njegov prvi šport je bila košarka. Nato pa je kar nekaj časa posvetil jadrnanju. »Še vedno sem član sesljsanske Čupe. Enkrat letno pa se s prijatelji vpišemo tudi kako regat. Ponavadi najamemo jadrnico. V zadnjih letih je postala stalnica Viška regata, ki je na sporedu polovico oktobra.«

Erik je tudi človek kulture. V pihalnem orkestru godbenega društva Nabrežina igra torento. »Bil sem tudi predsednik in tajnik društva. Zdaj pa sem odbornik. Službene obveznosti mi ne dovolijo, da bi bil še bolj aktiven,« pravi Erik, ki je pred leti diplomiral na ekonomski fakulteti v Trstu.

V prostem času si ogleda tudi kak športni dogodek. Najbolj pogosto obiskuje tekme ženskega nogometa. Rad spremlja tudi športe z bencinskimi hlapi (motociklizem in formula ena).

TEK ZA ŽENSKA - V soboto, 30. maja bo v parku Tivoli v Ljubljani 10. dm tek za ženske. Več informacij: dm@tekezazenske.si

Najbolj inovativni so pri Fordu

Ford se je dobro odrezal na podelitvi nagrad Automotive INNOVATIONS, ki jih podeljuje nemška ustanova Centre of Automotive Management, saj je bil imenovan za najbolj inovativno velikoserijsko znamko za leto 2015. Nemci so pred tem pregledali 1220 inovacij, ki jih je predlagalo 53 avtomobilskih znamk iz 18 globalnih avtomobilskih podjetij in ugotovilo, da Ford med velikoserijskimi znamkami najbolj ustreza njihovim merilom. Naslov so mu zagotovili predvsem varnostni in deloma avtonomni sistemi za pomoč vozniku, vključno z aktivnim parkirnim pomočnikom in preprečevanjem trčenj pri majhnih hitrostih. Naslov najbolj inovativnega avtomobilskega podjetja je sicer prejel Volkswagen, najbolj inovativna premiumska znamka pa je postal Mercedes-Benz.

Helmut in njegov BMW 303

Nemški ljubitelj starodobnikov Helmut Schlosser, je pred časom kupil avtomobil kar v zabojih za banane. Ko pa je naš Helmut odprl zaboj je doživel največje presenečenje v svojem življenju: v zaboju so res bili kosi starega avtomobila in to ne kosi kakršnega koli beemveja, temveč sicer razstavljen a popoln model 303, ki je v zgodovini tovarne odigral precej prelomno vlogo, saj je bil namreč prvi avtomobil, v katerega je tedanja tovarna vgradili legendarni BMW 6-valjni vrstni motor in prvi, ki so mu namenili tudi značilno BMW-jevo ledvičko.

SUBARU - Novosti pri novem foresterju za leto 2015

Gozdar z dizlom in menjalnikom lineartronic

Zunanost in odličen simetrični štirikolesni pogon ostajata nespremenjena

Novi Subarujev forester ni prav nov, a ima nekatere omembe vredne novosti. Zunanost je ostala slej ko prej nespremenjena, kar ni slabo, saj je japonski SUV prijetno oblikovan, čeprav mogoče ne dosega eleganc evropskih tekmecev. Količnik zračnega upora je ostal še vedno dokaj visok, kar seveda pomeni, da ob sicer odličnem simetričnem stalnem štirikolesnem pogonu poraba ni nazanemarljiva: v preizkusni vožnji nam računalnik nikoli ni pokazal manj kot 7,5 litra povprečne porabe, vendar je treba reči, da smo peljali tako po progah, ki asfalta niso videli nikoli, kot po avtocesti.

Subaru je pri "gozdarju", kot ga imenujejo v Sloveniji povezala brezstopenjski CVT menjalnik z odličnim dvolitrskim turbodizelskim bokserjem, kar je prvič v zgodovini avtomobilizma. Menjalnik Lineartronic ima zasnovano iz členkaste verige in dvojne stožčaste diske, ta pa lahko skupaj z ojačanim ohišjem in trpežnostjo zasnovane prenese tudi obremenitve močnejših dizelskih motorjev do 500 njutonmetrov navora in ima vnaprej pripravljenih sedem stopenj. Za primerno terenskost pri spuščanju po spolzkem terenu dodatno poskrbi tudi Down Hill Control.

Notranjost je skrbno oblikovana, različica, ki smo jo vozili je imela vso mogočo dodatno opremo, vključno z navigatorjem. Udobje je za vozilo, ki ni limuzina, dokaj izrazito: kdor pa si pričakuje luksuz, naj za foresterjem ne gleda.

Zanimiva je tudi cena, ki je absolutno konkurenčna: gozdarja boste namreč dobili, še kar spodobno opremljenega, za 40 tisoč evrov.

SEAT - Res bogata ponudba modelov leon ST

Seat, ki po nekaj letih krize doživlja nov uspeh na tržiščih, je te dni predstavil vso družino modela leon ST, od športne cupre preko "terenskega" x-perienca do bolj pohlevnih 1600-kubičnih bencinarjev in dizlov. Tokrat smo vozili leon ST TDI s 1600-kubičnim dizlom, ki zmora 110 KM. Z izpopolnjenim podvozjem in s prilagojeno trdoto vzmetenja je vožnja na avtocestah povsem udobna, kar gre pripisati tudi dobri zvočni izolaciji, natančnosti volanskega mehanizma in učinkovitim zavoram.

Tudi notranjost je skrbno oblikovana in se ponaša s kakovostnimi materiali, da o preglednosti uric na armaturni plošči sploh ne govorimo. Gre za klasično ureditev, kot jo poznamo pri modelih vseh znamk grupe VW. Media System Plus postreže z osrednjim zaslonom na dotik in nadpovprečnim ozvočenjem. Pohvaliti gre tudi velik prtljažnik, ki je kot narejen za daljša potovanja cele družine.

Tudi kar zadeva menjalnike: na voljo so, odvisno pač od modela, vsi menjalniki grupe VW od petstopenjskih, namenjenih skromnejšim modelom do odličnega dvosklopčnega DGS samodejnega menjalnika, ki je namenjen bolj zmogljivim modelom in ki sodi v sam vrh samodejnih menjalnikov.

AVTOMOBILI Aerodinamične rešitve znižujejo porabo goriva

Moderni avtomobili so oblikovani zelo aerodinamično, ker dobre aerodinamične rešitve znižujejo porabo goriva. Posledično so takšni avtomobili zelo občutljivi če uporabnik namesti na streho strešni kovček ali nosilec za kolesa. Angleška revija What Car? Je ugotovila, da n. pr. avto z 1,5-litrskim turbodizelskim motorjem, za katerega je proizvajalec omenil samo povprečnih 3,8 litra porabljenega dizelskega goriva na 100 prevoženih kilometrov, v resnici porabi 5,21 litra. Še bolj dramatične številke so dobili ob namestitvi dodatno obteženega (+50 kg) strešnega kovčka. V tem primeru je avto popil povprečnih 5,82 litra (35 % več od obljubljenih tovarniških števil). Naj omenimo, da so že ob vožnji brez stežnih kovčkov navedbe proizvajalcev povsem nerealne in odstopajo od realnih za kar kar 20-25 od sto od tovarniških podatkov.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip
evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna
Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni
8.25 Show: UnoMattina in famiglia
10.30 Buongiorno benessere – Tutti i colori
della salute **11.05** Linea Verde Orizzonti
12.00 La prova del cuoco **14.00** Easy Driver
14.30 Linea Blu **16.05** Nad: Legami
17.15 A Sua immagine **17.45** Passaggio a
Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35**
Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Senza
parole

RAI2

6.00 I fatti vostri **6.30** Nautilus **7.00** Nan.:
Come essere un gentleman **7.25** Nan.: Due
uomini e mezzo **8.10** Serija: Lassie **9.00** Sulla
Via di Damasco **9.30** Parlamento Punto
Europa **10.00** Dok.: I migliori cani da pastore
del Galles **10.45** Cronache animali
11.30 Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00**
18.00, 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Dribbling
14.00 Detto fatto **15.40** Serija: Squadra Speciale
Colonia **16.25** Serija: Squadra Speciale
Stoccarda **17.10** Sereno Variabile **18.05** 90°
minuto Serie B **18.50** Serija: Sea Patrol
19.35 Serija: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary
22.55 Player **23.00** Sabato Sprint
23.45 Rubrike

RAI3

7.20 Film: La figlia del capitano (dram.)
9.00 Tv Talk **10.30** Figu – Album di persone
notevoli **10.40** 12.25, 14.45 Rubrike
11.40 Kolesarstvo: Giro mattina **12.00**
14.00, 18.55, 23.45 Dnevnik, vreme in šport
15.00 Kolesarstvo: Giro d'Italia 2015, prenos
8. etape **18.00** Pane quotidiano **20.00** Blob
20.10 Che fuori tempo che fa **21.30** Ulisse –
Il piacere della scoperta **0.05** Un giorno in
pretura

RAI4

14.35 Film: Spy Kids (pust., '01) **16.00** Xen-
a **17.40** Novice **17.45** Warehouse **19.20**
Rai Player **19.30** Marvel's Agents of
S.H.I.E.L.D. **20.15** Atlantis

21.10 Film: Transit (krim., '12) **22.45** Film:
Derailed – Punto d'impatto (akc., '02)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.25** Wild
Italy **16.20** Gledališče: Fuerza bruta **17.10**
Ples **18.05** Novice **18.15** Memo – Agen-
da culturale **18.45** Cinque buoni motivi
18.50 I buongustai dell'arte **19.55** This is
Opera **20.40** Rai Player **20.50** Contact
21.10 Gledališče: Furia avicola **22.55** Prima
della prima **23.30** David Letterman Show

RAI MOVIE

13.50 17.35 Rai Player **14.00** Film: Il dit-
tatore (kom., '12, i. S. Baron, Cohen) **15.30**
Film: Vacanze romane (rom., '53, i. A. Hep-
burn) **17.30** Novice **17.40** Film: Una teen-
nager alla Casa Bianca (kom., '04, i. K. Hol-
mes) **19.30** Film: L'anno prossimo vado a
letto alle dieci (kom., It., '95) **21.15** Film:
Iron Will – Volontà di vincere (pust., '94, i.
K. Spacey) **23.10** Film: Il grande paese (ve-
stern, '58)

RAI PREMIUM

12.10 Nad.: Commesse **13.50** Attualno:
Anica – Appuntamento al cinema **13.55**
Senza parole **17.10** CultFiction **17.30** No-
vice **17.35** Nad.: Una donna, tre vite **19.20**
Rai Player **19.25** Film: La farfalla granata
(dram.) **21.20** Film: Il sorteggio (dram.)
23.25 Nad.: Donna detective

RETE4

7.45 Film: Willy signori e vengo da lonta-
no (kom.) **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ri-
cette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vre-
me **12.00** Donnavventura **14.00** Lo spor-
tello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **15.55**
Nad.: Monk **16.55** Film: Poirot – L'ultima
avventura di Poirot (krim.) **19.35** Serija: The
Mentalist **20.30** Nad.: Tempesta d'amore
21.30 Film: Giustizia a tutti i costi (akc., '91,
i. S. Seagal)

23.20 Film: Facile preda (akc., '95, i. W.
Baldwin)

CANALES5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme
7.55 Prometne informacije **9.10** Super Par-
tes **10.40** Supercinema **11.00** Forum **13.40**
Film: Inga Lindström – La festa di Hanna
(rom.) **15.45** Nad.: Il segreto **16.15** Veris-
simo **18.45** Caduta libera **20.40** Show: Stri-
scia la notizia – La voce dell'indecenza
21.10 Amici – Prime Time

ITALIA1

6.55 Risanke **10.10** Film: Bandslam – High
School Band (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in
vreme **13.00** Šport **13.55** Karaoke **14.45**
Film: Karate Kid III – La sfida finale (pust.,
'89) **17.05** Film: Tom & Jerry – Robin Ho-
od and His Merry Mouse (anim.) **19.00** Stu-
dio Life – Un mondo migliore **19.25** Film:
Space Jam (kom., '96)

21.10 Film: Harry Potter e la pietra filo-
sofale (fant., '01, i. D. Radcliffe)

IRIS

14.05 Film: Time X – Fuori tempo massi-
mo (akc.) **15.55** Note di cinema **16.00**
Adesso cinema **16.30** Film: Made in Ame-
rica (kom., '93, i. W. Goldberg) **18.30** Film:
Il nemico alle porte (voj., '01, i. J. Law)

21.00 Film: Gallo cedrone (kom., It., '98,
r. in i. C. Verdone) **22.45** Film: I due car-
abinieri (kom., It., '84)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnev-
nik **7.50** Vreme **10.00** Coffee Break **11.30**
L'aria che tira **12.50** Magazine Sette **14.00**
Kronika **14.35** Serija: Jack Frost **16.30**
23.15 Film: Wyatt Earp – La leggenda (ve-
stern) **18.15** Film: Jesse Stone – Trappola
di fuoco (det.) **20.30** Otto e mezzo **21.10**
Film: I giganti del West (vestern)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
7.15 12.00, 19.00 Chef per un giorno **9.10**
17.40 I menù di Benedetta **11.00** Cuochi e
fiamme **14.00** Nad.: Grey's Anatomy **18.55**
Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **22.55**
Serija: Providence

TELEQUATTRO

6.30 13.00 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia
Trieste! **8.30** Ring **12.30** Rotocalco Adn-
kronos **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20**
17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45**
Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi
stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Con-
fartigianato **20.00** La parola del Signore
23.30 Trieste in diretta

LAEFFE

12.30 Silvia, pepe quanto basta **14.00** Pos-
so dormire da voi? **16.05** Film: La Vie en Ro-
se (dram.) **18.50** Attraverso una lente **19.10**
Bourdain: Senza prenotazione **20.05** Il
cuoco vagabondo **22.00** Il terzo segreto di
satira – Democrazia portami via **22.55**
Dok.: Femen

CIELO

14.00 MasterChef USA **15.00** Novice
15.15 MasterChef Canada **16.15** Quattro
matrimoni in Italia **17.00** Italia's Got Talent
19.30 21.00 Studio MotoGP **19.50** Moto-
ciklizem: MotoGP, VN Francije, kvalifika-
cije **21.30** Film: Venere nera (dram.) **23.00**
Vedo nudo

DMAX

12.30 Come è fatto il cibo? **13.20** La pro-
va del diavolo **14.10** 22.55 Come andrà a fi-
nire? **15.05** Te l'avevo detto **15.55** Catti-
vissimi amici **16.50** Magic Camera **17.45**
Acquari di famiglia **18.35** Affare fatto!
19.30 Rimozione forzata **21.10** World's Top
5 **22.00** Superhuman: vero o falso? **23.45**
Top Gear

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** 18.40 Ri-
sanke in otroške serije **8.45** Kviz: Male si-
ve celice **9.35** Nad.: V boju s časom **10.00**
Infodrom **10.20** Nad.: Presneto štirinajsto
10.55 Dok. odd.: Ana Ahmatova – Življe-
nje in poezija **12.00** Tednik **13.00** 17.00,
18.55, 23.00 Poročila, šport in vreme **13.25**
Na vrtu **13.50** O živalih in ljudeh **14.20**
Nad.: Paradiž **15.15** Dok. odd.: Polži **15.55**
Dok. odd.: Neokrnjeni kotički sveta **17.20**
Sobotno popoldne **18.30** 0.25 Ozare **19.25**
Utrip **20.00** Ne se hecat **21.30** Film: Pau-
lette (kom., Fr., '12) **23.30** Nad.: Scott in
Bailey

SLOVENIJA2

8.10 Dobro jutro **10.25** City Folk **10.50** Na
lepše **11.40** Polnočni klub **13.30** Košarka:
državno prvenstvo, Helios – Rogaska, 2. tek-
ma, pon. **15.30** Nogomet: evropska liga,
Dnipro – Napoli, povratna tekma, pon.
17.30 XXI. Generacije znanosti ZRC SAZU,
pon. **18.20** Dok. feljton: Turbokolk pod Tri-
glavom **18.50** 0.05 Pesem Evrovizije 2015 –
Predstavitve pesni, 1. del **20.00** Nogomet:
državno prvenstvo, Maribor – Domžale,
prenos **22.00** Ponosni na Slovenijo, pon.
23.00 Aritmija

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV
– Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Bo-
ben **15.40** Potopisi **16.10** Webolution **16.40**
Arhivski posnetki **17.25** 23.45 Aktualno
18.00 O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk
18.35 Vreme **18.40** Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25**
Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Tednik
20.15 Film: Meteor (pust.) **22.15** Košarka:
državno prvenstvo, polfinale, 2. tekma

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.20** Seri-
ja: Zmenki milijonarjev **11.15** Serija: Be-
verly Hills 90210 **12.25** Znan obraz ima
svoj glas **15.10** Film: Družinska skrivnost
(dram.) **17.00** Film: Dojenček pred vrati
(dram.) **18.55** Vreme in novice **20.00** Po-
polna poroka

22.00 Film: Kako se znebiti šefa (kom.,
'11, i. J. Aniston)

VREDNO OGLEDA

Sobota, 16. maja
Rai movie, ob 15.30

Vacanze romane

ZDA 1953

Režija: William Wyler

Igrajo: Audrey Hepburn, Gre-
gory Peck in Eddie Albert

Anne je očarljiva princesa, ki ji
ni do tega, da bi se držala tra-
dicije in protokola. Tako se
med obiskom Rima odloči, da
zapusti družbo staršev in
spremljevalcev in se prepusti
svobodnemu ogledu večnega
mesta.

Na vrat na nos zapusti palačo
v kateri preživlja svoje rimske
dni in se ob pomoči brezpo-
selnega ameriškega novinarja
naproti. Nekakšna, na glavo postavljena pravljica o Pepelki, je uvedla dalj-
šo serijo italijanskih in tujih ljubezenskih filmov, katerih dogajanje je po-
stavljeno v Rim.

Film predstavlja pomembni mejnik v karieri čudovite Audrey Hepburn.

KANAL A

7.00 Risanke **7.50** 18.35 Serija: Naša mala
klinika **8.45** Serija: Revolucija **9.35** SKL –
šport mladih **10.10** Serija: Šola za prvake
11.00 Serija: Veliki pokovci **11.50** 19.30 Se-
rija: Frendi iz službe **12.25** Top Gear **13.25**
Motociklizem: MotoGP, VN Francije, kva-
lifikacije **16.05** Film: Sončna dirka (pust.)
17.50 Pazi, kamera! **20.00** Film: Trije kra-
lji (akc., '99, i. G. Clooney) **22.00** Big Brot-
her **23.05** Film: Serenada v New Yorku
(dram., '07)

PLANET TV

11.15 Avstralski Top Model **12.15** Ramsay
rešuje kuhinje **13.15** Nan.: Spet zaljubljena
14.10 Dok. film: Šimpanz **15.55** Nogomet:
Prva liga Telekom Slovenije, Olimpija – Ce-
lje **18.00** Kuharski mojster **19.00** Danes
20.00 Bar **21.45** Film: Romance med prija-
telji (rom.) **23.35** Film: V zadnjem trenu-
ku (triler)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar;
7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00
Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni
dogodki; 9.00 Radioaktivni Casinò; 9.50
Music Box; 10.10 Prva izmena - Glasbena
srečanja, sledi Music box; 11.15 Studio D –
Pogled skozi čas, sledi Music Box; 12.00 Ta
rozajanski glas; 12.30 30 minut country glas-
be; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški
zvon; 14.40, 18.20 Music Box; 15.00 Mladi
val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena:
Mateja Perpar: Pomlad – kratka radijska
igra, režija Suzi Bandi; 19.20 Napovednik,
sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaklju-
ček oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika;
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00,
17.30 Pregled tiska, vreme; 8.40 Pesem ted-
na; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve da-
nes; 10.00 Torklja; 10.40, 15.00 Pesem ted-
na; 11.00 Ob enajstih; 12.00 Kulinarični ko-
tiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po
željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščaki-
h; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekci-
ja; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00
Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za že-
lezno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-
nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05
Horoskop; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00
Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15,
19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in ra-
dijski programi; 10.35, 13.35, 19.00, 20.30,
22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.01
Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00
Santi patroni; 14.00 Slot Parade/Anteprima
classifica; 14.35 Play Music Like; 15.30 Do-
godki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro
– Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Ve-
černi dnevnik; 20.00 La radio a modo no-
stro (enkrat na mesec); 21.00 Tutti i topi vo-
gliono ballare; 22.30 Sonoricamente Puglia;
0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglas

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

SPACCIO OCCHIALI VISION OBDARUJE!

OB NAKUPU OČAL
S PROTIREFLEKSNIM PREMAZOM
PODARIMO* OKVIR ZA DODATNI
PAR OČAL ZA VAS ALI ZA KOGAR ŽELITE

Ponudba velja do 30. junija 2015

* Preberite pogoje v naših trgovinah

VSA SONČNA IN KOREKCIJSKA OČALA PRIZNANIH ZNAMK S 50% POPUSTOM*

* VELJA ZA NOVE KOLEKCIJE POMLAD-POLETJE 2015

GORICA

Ulica Trieste 225/1
Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I
Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 11
Tel. +39 0432 660524

400 KVM POVRŠINE Z VEČ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!

POSTANITE FAN NAŠE STRANI!
[FACEBOOK.COM/SPACCIOCCCHIALIVISION](https://www.facebook.com/spacciocchialivision)

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI
www.spacciocchialivision.it